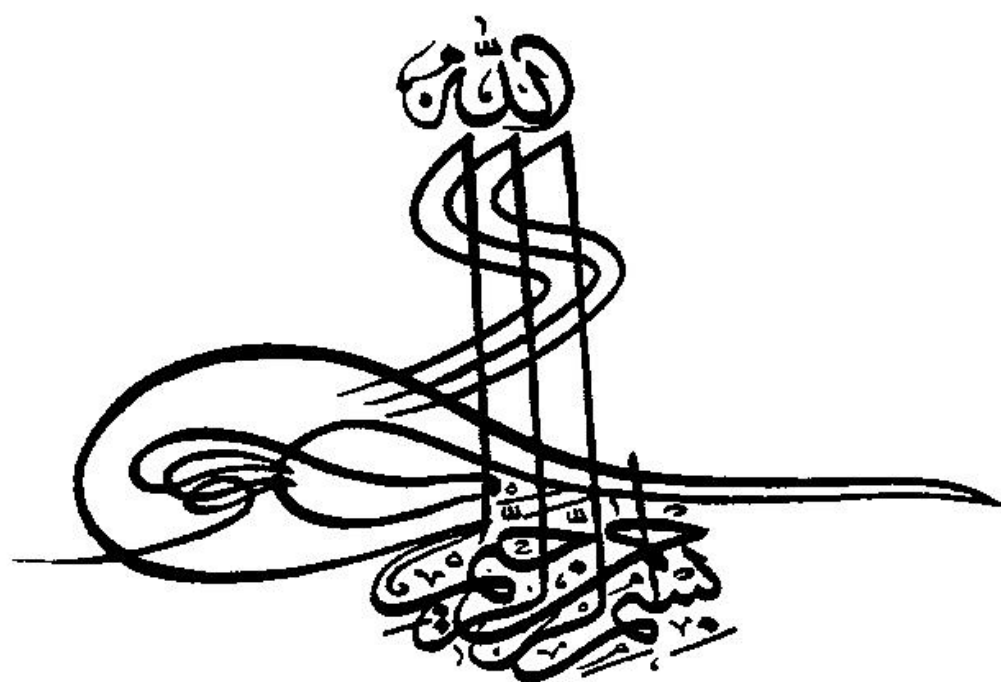

بسته خدمات سلامت سطح اول

ویژه استفاده در واحدهای ارائه خدمت در مناطق شهری،
حاشیه شهر و روستایی

فروردین ۱۴۰۲

فهرست مطالب

۰	فهرست مطالب
۲	مقدمه
۳	بسته خدمات سلامت سطح اول
۵	۱. ترکیب اعضای تیم سلامت
۵	۲. الزامات بسته خدمت
۶	۳. ارجاع
۷	۴. گروه هدف
۸	۵. خدمات و مراقبت‌ها در سطح اول
۸	الف- مدیریت سلامت و جوانی جمعیت
۹	ب - توانمندسازی فرد و جامعه و مردمی سازی / فرهنگ سازی عمومی و بهداشتی
۱۰	ج- مراقبت از جامعه تحت پوشش هدف تعیین شده و اجرای برنامه‌های سلامت و جوانی جمعیت
۱۰	ج ۱ - خدمات گروه سنی
۱۴	ج ۲ - مراقبت های گروههای ویژه:
۱۶	د- پذیرش موارد ارجاعی و ارائه پس‌خوراند مناسب
۱۶	ه- درمان بیمار و تدبیر فوریته‌ها.
	و- ارجاع مناسب و به موقع، پیگیری موارد ارجاع شده به سطح بالاتر و دریافت پس‌خوراند از سطح بالاتر و انجام اقدامات مورد نیاز بر اساس پس‌خوراند.
۱۷	ز- برنامه های مدیریت خطر بلایا و حوادث
۱۹	پیوست ۱: نمودار گردش کار در پایگاه و مرکز خدمات جامع سلامت.
۲۰	پیوست ۲: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت پیش از بارداری تا پس از زایمان.
۲۴	پیوست ۳: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت کودکان گروه سنی صفر تا ۵ سال.
۳۱	پیوست ۴: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶ تا ۱۷ سال.
۳۴	پیوست ۵: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۱۸ تا ۲۹ سال.
۳۶	پیوست ۶: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۳۰ تا ۵۹ سال.
۴۱	پیوست ۷: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر.
۵۴	پیوست ۸: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت ازدواج، باروری سالم و فرزندآوری گروه سنی ۱۰ تا ۵۴ سال.
۴۵	سال
۴۷	پیوست ۹: شرح خدمات طب ایرانی ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶ سال به بالا.

- پیوست ۱۰: شرح خدمات کارشناس تغذیه سامانه ۴۸
- پیوست ۱۱: شرح وظایف بهورز/ مراقبین سلامت / مراقب سلامت-ماما در زمینه سلامت دهان ۴۹
- پیوست ۱۲: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حوزه سلامت روان، اجتماعی و اعتیاد ۵۲
- پیوست ۱۳: جزئیات وظایف کارکنان در برخورد با موارد مراجعه کننده مشکوک به بیماری‌های عفونی و واگیردار ۶۱
- پیوست ۱۴: مدیریت خطر بلایا و حوادث ۷۰
- پیوست ۱۵: مدیریت سلامت محیط ۷۳
- پیوست ۱۶: بسته خدمات بهداشت حرفه ای در سطوح ۱ و ۲ و ۳ ۱۰۸

مقدمه

فلسفه وجودی نظام مراقبتهای اولیه بهداشتی، ارائه خدمات جامع سلامت به کلیه افراد جامعه است. نیازهای سلامتی جامعه نسبت به ابتدای راه اندازی شبکه های بهداشتی درمانی کشور دچار تغییرات اساسی شده است. با توجه به تغییرات همه گیری شناسی، جمعیتی و سبک زندگی، الگوی بیماری ها از بیماریهای واگیر به بیماری های غیر واگیر و مزمن و همینطور بعلت افزایش امید زندگی و طول عمر افراد، جامعه دچار سالمندی شده است. بر این اساس، بمنظور پاسخگویی به نیازهای جدید سلامتی در جامعه، ضروریست بازنگری در ساختار شبکه مبتنی بر تغییرات محتوای خدمات سلامت انجام شود.

بسته خدمات بر اساس گروه های سنی و جنسی و منطبق با برنامه پزشکی خانواده و فناوریهای مناسب طراحی شده است. یکی از تحولات چشمگیر در حوزه بهداشت، استقرار پرونده الکترونیک سلامت بر اساس بسته های خدمات سلامت می باشد که منجر به ارائه خدمات الکترونیک در کلیه واحدهای شبکه گردیده است.

بر اساس برنامه ریزی انجام شده و با عنایت به طراحی و اجرای برنامه پزشکی خانواده در مناطق شهری، یکی از اقدامات اولویت دار، بازنگری و بروز رسانی بسته های خدمات می باشد. لذا مرکز مدیریت شبکه با هماهنگی با مراکز و دفاتر حوزه بهداشت، این مهم را انجام داده است.

این بسته ها مشتمل بر خدمات ارتقاء سلامت، پیشگیری و درمانی است و شامل خدمات مختلف از جمله پیشگیری و کنترل بیماری های واگیر، غیر واگیر، سلامت روان، اجتماعی و اعتیاد، سلامت محیط و کار، تغذیه و ... بر اساس گروه های سنی می باشد.

بسته خدمات سلامت باید ایمن، با کمترین عوارض و منطبق با موازین اخلاق پزشکی و ایمنی باشد. همچنین بسته خدمات باید پاسخگوی نیازهای مردم بوده و بازنگری آنها بر اساس نیازهای جدید همواره انجام پذیرد.

بسته خدمات سلامت حاضر، حاصل تلاش مجموعه مدیران و کارشناسان ستادی حوزه وزارت بهداشت و مدیران و کارشناسان دانشگاهها/دانشکده های علوم پزشکی است و به منظور ارائه خدمت در مناطق شهری و روستایی تهیه شده است.

اینجانب از تلاش و کوشش تهیه کنندگان این مجموعه از جمله همکاران معاونت بهداشت بخصوص مرکز مدیریت شبکه و دانشگاهها/دانشکده های علوم پزشکی تقدیر و تشکر می نمایم و امیدوارم با همت کلیه مدیران و کارشناسان حوزه بهداشت، شاهد افزایش پوشش همگانی سلامت مردم در مناطق مختلف کشور در قالب برنامه پزشکی خانواده باشیم. همچنین امیدوارم از این رهگذر ضمن ارتقای سلامت جامعه، شاهد کاهش مرگ زودرس و ناتوانی، کاهش ابتلاء به بیماریها و پیشگیری از عوامل خطر و ارتقاء سلامت، بهبود کیفیت و سبک زندگی سالم، رضایتمندی مردم باشیم.

دکتر فرشیدی

معاون بهداشت

بسته خدمات سلامت سطح اول

ارائه خدمات و مراقبتهای اولیه سلامت باید در قالب بسته خدمات پایه سلامت به منظور ایجاد سلامت پایدار فردی و اجتماعی طراحی شود. هدف از طراحی بسته خدمات پایه و ضروری، حفظ و ارتقای سلامت جامعه، طراحی دوباره و منطقی شبکه مراقبت سلامتی، ایجاد مسئولیت پذیری شخصی، کاهش هزینه‌های عمومی، حفظ و مراقبت سلامت، داشتن نوآوری، ایجاد ایمنی جامعه و حمایت اجتماعی، قابل تهیه بودن، انعکاس ارزشهای سازمانی و مبتنی بر شواهد بودن می‌باشد.

بسته خدمات پایه سلامت مجموعه‌ای از خدمات اساسی و اولویت‌دار است و دارای ویژگیهایی مانند:

- ✓ مجموعه محدودی از تمام مداخلات مراقبت سلامت است که در تدوین آن شرایط فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، و سیاسی مردم در نظر گرفته شده است.
- ✓ از یک فرایند اولویت‌بندی برای انتخاب مداخلات استفاده شده است تا به اهداف فنی و یا اجتماعی خاص دست پیدا کند.
- ✓ مداخلات در داخل بسته، مستقل از یکدیگر نیستند و بسیاری از آنها اختصاصاً برای تکمیل یا تقویت یکدیگر انتخاب شده‌اند.

بسته خدمات سلامت چیزی فراتر از یک فهرست ساده از مداخلات است. در اصل، بسته خدمات باید به گونه‌ای ساختار بندی شود که درون‌داده‌های منفرد بتوانند یکدیگر را تکمیل کنند و مجموع حاصل، بزرگتر از جمع تک تک اجزا باشد. از نظر علمی، این نکته به معنی آن است که بسته خدمات صرفاً جمع کردن سیاست‌های خدمات در کنار یکدیگر نیست. اینکه چه خدماتی باید با همدیگر رایج شوند و چه درون‌داده‌های دیگری نیز در کنار مداخلات اصلی سلامت نیاز خواهند بود، قابل تأمل است.

بسته خدمات سلامت، ماهیتاً محدود و باید متناسب با ظرفیت‌های نظام رایج خدمت و منابع باشد. لذا فرایند اولویت‌بندی به تعیین مهمترین خدمات کمک خواهد کرد. البته با استفاده از روش‌های مختلف اولویت‌بندی می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم خدماتی که در بسته گنجانده می‌شوند، آنهایی هستند که بیشترین ارزش را دارند.

در تهیه مجموعه حاضر که بازنگری شده مجموعه‌های پیش از این است، تلاش شده است مهمترین مشکلات سلامت حال حاضر در جامعه، مورد هدف قرار گیرد. از طرفی به منظور ارائه خدمات به صورت ادغام یافته، تلاش شده است مجموعه خدمات مورد نیاز افراد در قالب خدمات جاری در یک مجموعه قرار گیرد. به عبارت دیگر خدماتی که فهرست شده است در درجه اول جنبه پیشگیری و مراقبت فعال داشته و در ادامه در صورتی که عوامل خطر یا مشکلاتی در افراد کشف شد، مورد مراقبت خاص (بر اساس دستورعمل‌ها و منابع معرفی شده) قرار خواهند گرفت.

مجموعه حاضر، با هدف وجود یک راهنمای سریع برای استفاده اعضای تیم ارائه کننده خدمات سلامت سطح اول در ارائه مراقبتهای جاری تهیه شده است. این مجموعه بدون منابعی که در پیوستها به آنها اشاره شده است کارایی لازم را نخواهد داشت و ضروری است علاوه بر این مستند، مجموعه بوکلت‌ها «مراقبتهای جامع سلامت ...» که به تفصیل به مراقبتهای جاری پرداخته و نیز راهنماها و دستورعمل‌های اختصاصی بیماریها و حالت‌های خاص (مانند مجموعه مراقبت دیابت) در دسترس ارائه کنندگان خدمت قرار داشته باشد.

ضمناً این مجموعه برای ارائه خدمت در مناطق مختلف شهری، روستایی و حاشیه شهر تهیه شده است. لذا در بخشی که خدمات ارائه شده توسط ارائه کنندگان مختلف مشخص شده است (پیوستهای ۱ تا ۱۶)، خدمات بهورز و مراقبین سلامت هر دو مد نظر

خدمات سلامت سطح اول

قرار گرفته‌اند. نمودار ارائه خدمت در مجموعه پایگاه و مرکز خدمات جامع سلامت (البته در همه مناطق می‌تواند مصداق داشته باشد) نیز در پیوست ۱ ارائه شده است.

بدیهی است این مجموعه با حالت ایده‌آل فاصله داشته و نیز نیازمند بازنگری سالانه می‌باشد و در صورتیکه مواردی نیازمند اصلاح فوری باشد، در فواصل بازنگری‌ها به صورت مکاتبه رسمی ابلاغ خواهد شد.

۱. ترکیب اعضای تیم سلامت

- پزشک
- بهورز در روستا
- کاردان/ مراقب ماما / کارشناس مراقب سلامت شامل کاردان/ کارشناس (بهداشت خانواده، ماما، مبارزه با بیماریها، بهداشت عمومی و مامایی در شهر و حاشیه شهر (مناطق نابسامان و سکونتگاههای غیر رسمی)
- کارشناس تغذیه در شهر و حاشیه شهر (مناطق نابسامان و سکونتگاههای غیر رسمی)
- کارشناس سلامت روان در شهر و حاشیه شهر (مناطق نابسامان و سکونتگاههای غیر رسمی)
- کاردان/ کارشناس بهداشت محیط
- کاردان/ کارشناس بهداشت حرفه‌ای
- دندانپزشک/بهداشتکار دهان و دندان
- مراقب سلامت دهان
- کارشناس مراقب ناظر

توجه: شرح وظایف اعضای تیم سلامت در نسخه ۳+ بطور کامل آمده است

۲. الزامات بسته خدمت

- راهبرد بسته خدمات سلامت
 - اولویت پیشگیری بر درمان و درمان سرپایی بر درمان بستری
 - اولویت دهی به محور خانواده و جوانی جمعیت
 - ارائه خدمات ادغام یافته با رعایت سطح بندی خدمات (عدم ارائه خدمات تکراری در سطوح مختلف)
- رویکرد بسته خدمت: حفظ و ارتقای سلامت، خانواده محوری و جوانی جمعیت آموزش عمومی و توانمندسازی فرد و جامعه، پیشگیری اولیه، مراقبت فعال، بیماریابی، غربالگری و تشخیص به موقع، درمان سرپایی سطح اول، ارجاع (با تکمیل دقیق فرم ارجاع بر اساس اندیکاسیون تعیین شده در راهنماهای بالینی و شیوه نامه های مراقبتی وزارت بهداشت)، دریافت پس‌خوراند (با رویت فرم پس‌خوراند به دقت تکمیل شده توسط سطوح بالاتر) و انجام اقدامات مورد نیاز بر اساس پس‌خوراند
- حفظ جامعیت و یکپارچگی خدمات در ارائه با رعایت اصل دسترسی (آسان سازی و ارزان سازی) به خدمات تعریف شده در بسته خدمت
 - گیرنده خدمت به ویژه مادران باردار و شیرده و کودکان تا ۵ سالگی باید به کلیه خدمات به گونه‌ای دسترسی داشته باشد که در یک واحد ارائه کننده خدمت تمام خدمات پیش‌بینی شده را در حداقل زمان ممکن بصورت کامل دریافت نماید.
 - ارائه دهنده خدمت باید قابلیت لازم را بر اساس لزوم حفظ جامعیت خدمت دارا بوده تا بتواند تمام خدمات پیش‌بینی شده را با حداقل مراجعه گیرنده خدمت به واحد ارائه کننده خدمت بر اساس بسته خدمت ارائه نماید.

○ توجه خاص بر هزینه‌های بخشی و هزینه‌فایده بودن خدمات در بسته خدمت

- استانداردهای استقرار واحدهای ارائه‌کننده خدمات دارویی و پاراکلینیک برابر ضوابط موجود و نظام سطح-بندی

۳. ارجاع

- ارجاع درون سطح اول و بین ارائه‌کنندگان خدمات در این سطح و از سطح اول به سطح دوم: در مراقبتهای تعیین شده بر اساس دستورعمل‌ها و راهنماهای بالینی، اندیکاسیون ارجاع مشخص شده است. کلیه ارجاعات تیم سلامت با اولویت ویژه مادران باردار و شیرده و کودکان تا ۵ سالگی باید بر این اساس صورت گیرد. در مورد سایر خدماتی که در این بسته‌ها تعریف نشده‌اند و باید برای بیمار تعیین تکلیف گردد، ارائه خدمات تشخیصی درمانی و ارجاع بر اساس تشخیص پزشک صورت خواهد گرفت.
- ارجاع به سطوح بالاتر بر اساس ضوابط کلی زیر قابل انجام است:

الف- کلیات ارجاع

۱. ستاد اجرایی پزشکی خانواده و نظام ارجاع شهرستان موظف به ترسیم نقشه ارجاع و تعیین مسیر ارجاع سطح اول و دوم بین مراکز خدمات جامع سلامت و مراکز بیمارستانی یا درمانگاه‌های تخصصی با اولویت ویژه مادران باردار و شیرده و کودکان تا ۵ سالگی می باشد.

۲. مسوولیت اطلاع رسانی، تحویل بسته‌های خدمتی و توجیه شرح وظایف سطح اول در خصوص مسیرهای ارجاع به عهده معاونت بهداشت دانشگاه / دانشکده و سطح دوم و سوم به عهده معاونت درمان دانشگاه / دانشکده است. لازم است سرفصل‌های آموزشی در بسته‌های اجرایی برنامه‌های ادغام یافته درج شوند

۳. ستاد اجرایی شهرستان موظف به پیگیری مسیر ارجاع و نحوه دریافت بازخورد ارجاع است.

۴. نظارت بر روند اجرایی راهنماهای بالینی و رعایت مسیر ارجاع به عهده ستاد اجرایی شهرستان و مطابق چک لیست‌های پایش بسته‌های خدمتی است

ب- ارجاع از سطح اول به سطح دوم: (پزشک خانواده به پزشک/ پزشکان متخصص):

ب-۱- درخصوص بیماری‌های ادغام یافته در نظام سلامت، پزشک خانواده ملزم به رعایت اندیکاسیون‌های ارجاع تعیین شده در راهنماهای بالینی است و در صورت عدم ارجاع به‌موقع، علاوه بر پاسخگویی به تیم نظارتی شهرستان، مسوولیت شرعی و قانونی بروز عوارض یا مشکلات ناشی از عدم ارجاع برای بیمار به عهده پزشک خانواده است.

ب-۲- ارجاع فوری به معنی ارجاع در اولین فرصت و ارجاع غیر فوری بر اساس دستورعمل برنامه مربوطه می باشد. در صورت عدم برگشت بیمار برای ارائه پسخوراند، تیم سطح اول موظف به پیگیری بیمار برای تعیین تکلیف وضعیت ارجاع است. بدیهی است در صورت وجود هر گونه استثنا در این زمینه بر اساس دستورعمل مربوطه عمل خواهد شد.

ب- ۳- پزشکان متخصص می‌بایست کلیه اقدامات تشخیصی درمانی بیماران ارجاع شده را، در سامانه های سطح یک به دقت تکمیل نمایند و دستورهای دارویی، فواصل مراجعه بعدی و اقدامات مورد نیاز پیگیری توسط پزشک عمومی را ثبت نمایند.

ب- ۴- مدت زمان تجدید نسخ داروهایی که فقط با تجویز متخصص مشمول پوشش بیمه می‌شوند، می‌بایست با دُر دقیق دارویی درج شود. در این شرایط داروهای تجویز شده توسط پزشکان خانواده تحت نظارت پزشک متخصص برای مراقبت بیماری‌های مزمن، تحت پوشش بیمه خواهد بود.

ب- ۵- ارجاع افقی و مشاوره با سایر متخصصین سطح دوم با پیگیری و مدیریت اولین متخصصی خواهد بود که بیمار به وی ارجاع شده است و نتیجه مشاوره‌ها باید توسط وی به اطلاع سطح اول رسانده شود.

ب- ۶- در صورت عدم رعایت استانداردهای راهنماهای بالینی مسوولیت بروز عوارض و مشکلات ناشی از درمان بیماری به عهده پزشک متخصص خواهد بود. راهنماهای بالینی فقط برای بیماری‌های ادغام یافته کاربرد دارند و سایر بیماری‌ها با نظر پزشکان معالج قابل پیگیری هستند.

ب- ۷- در صورت نیاز به بستری بیمار، لازم است علت بستری در پرونده الکترونیک بیمار درج شود تا از طریق فیدبک ارجاع الکترونیک قابل دستیابی توسط سطح یک باشد.

ج- ارجاع سطح دوم به سوم: (ارجاع از پزشک متخصص به فوق تخصص)

ج- ۱- در صورت نیاز به ویزیت فوق تخصصی، ارجاع بیمار از پزشکان متخصص سطح دوم به سطح سوم انجام می‌شود و ارجاع مستقیم از سطح اول به خدمات فوق تخصصی ممکن نمی‌باشد. در صورتی که بیمار قبلاً از سطح دوم به سطح سوم ارجاع شده باشد و زمان مراجعه مجدد به این سطح در برگه ارجاع مشخص شده باشد، سطح اول می‌تواند مستقیماً بیمار را برای پیگیری درمان به سطح سوم ارجاع دهد و پیگیری وی نیز به عهده سطح اول ارایه خدمات می‌باشد.

ج- ۲- در صورت نیاز به مراجعه مجدد بیمار و نوبت‌دهی پزشک فوق تخصص تا قبل از سه ماه، نیازی به مراجعه مجدد بیمار به سطح اول یا دوم نمی‌باشد و پذیرش بیمار بر اساس ارجاع قبلی امکان‌پذیر است.

ج- ۳- خدمات تشخیصی درمانی سطح سوم تابع قضاوت بالینی پزشک فوق تخصص می‌باشد و راهنماهای بالینی در این خصوص محدودیتی ندارند.

ج- ۴- پزشکان فوق تخصص می‌بایست کلیه اقدامات تشخیصی درمانی بیماران ارجاع شده را در سامانه های سطح یک با دقت تکمیل نمایند و دستورهای دارویی، فواصل مراجعه بعدی و اقدامات مورد نیاز پیگیری توسط پزشک متخصص یا پزشک عمومی را ثبت نمایند.

ج- ۵- در صورت نیاز به بستری بیمار، لازم است خلاصه پرونده بیمار از طریق ارجاع الکترونیک در اختیار سطح بعدی قرار گیرد.

۴. گروه هدف

در سطح اول خدمات، مراقبت تمامی افراد جمعیت تحت پوشش در قالب گروههای سنی ذیل:

- کودکان
- نوجوانان
- جوانان
- میانسالان
- سالمندان
- زنان سنین باروری (۱۰ تا ۵۴ ساله)

صورت گرفته و خدمات سلامت باید بر اساس حیطه‌های محیط خانواده، محیط عمومی جامعه و محیط‌های جمعی به گروه‌های هدف ارائه گردد.

۵. خدمات و مراقبت‌ها در سطح اول

خدمات‌ها و مراقبت‌هایی که در سطح یک، برای اعضای تیم سلامت در نظر گرفته شده به شرح زیر است:

الف- مدیریت سلامت و جوانی جمعیت

- شناسایی محیط جغرافیایی محل خدمت
- شناسایی جمعیت تحت پوشش از نظر تعداد نفرات به تفکیک سن و جنس
- شناسایی جمعیت تحت پوشش از نظر مشکلات اثرگذار بر سلامت و جمعیت منطقه
- ثبت داده‌ها و مدیریت اطلاعات سلامت و جمعیت منطقه و جمعیت تحت پوشش
- پایش شاخص‌های جمعیتی منطقه (میزان باروری کلی (TFR^1) ، ناباروری، زایمان طبیعی، سقط جنین، تک فرزندی،...) و گزارش منظم آن به سطوح بالاتر
- تدوین راهکارهای بومی برای حل مشکلات باروری منطقه و فرزندآوری با تاکید بر کاهش مهاجرت از مناطق روستایی و مرزی
- نظارت بر حسن اجرای دستورعمل‌ها و ابلاغیه‌های مرتبط با قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت (مانند رایحه مشاوره فعال فرزندآوری، ممنوعیت رایحه رایگان اقلام جلوگیری از بارداری و مشاوره عوارض استفاده آنها و ممنوعیت انجام توبکتومی جز در موارد دستورعمل ماده ۵۲ قانون، ممنوعیت انجام واکتومی، ممنوعیت رایحه مشاوره غربالگری ناهنجاری جنین...)
- شناسایی مدارس و محیط‌های آموزشی و اماکن تجمعی تحت پوشش
- شناسایی معضلات و مشکلات اثرگذار بر سلامت در منطقه
- ثبت داده‌ها و مدیریت اطلاعات سلامت اماکن تجمعی، مدارس و محیط‌های آموزشی (ثبت داده در چه سامانه‌ای)
- شناسایی چرخه کار مرکز و فعالیت واحدهای مختلف موجود در مرکز

¹ Total Fertility Rate

- اقدام به حل مسائل بهداشتی از راه همکاری‌های درون‌بخشی و بین‌بخشی
- تلاش در حل مسائل سلامت جامعه از راه جلب مشارکت‌های مردمی
- همکاری در اجرای برنامه‌های دانشگاهی و کشوری
- همکاری در برنامه‌های مقابله با اثرات حوادث غیرمترقبه و عضویت در تیم‌های مذکور بر اساس شیوه نامه های کشوری (EOP)
- پایش و ارزشیابی خدمات تیم سلامت بر اساس دستورعمل‌های موجود

ب - توانمندسازی فرد و جامعه و مردمی سازی / فرهنگ سازی عمومی و بهداشتی

ب۱- آموزش و ارتقای سلامت

- توانمندسازی فردی و گروهی
 - برنامه خودمراقبتی فردی: توانمندسازی سفیران سلامت خانواده
 - تشکیل گروه های خودیار
 - برنامه توانمندسازی سفیران سلامت دانش آموز
 - برنامه توانمندسازی سفیران سلامت جوان: دانشجو، طلبه
 - برنامه آموزش سلامت گروهی
- مشارکت اجتماعی
 - برنامه نیازسنجی و مداخلات ارتقای سلامت
 - برنامه داوطلبان سلامت
 - برنامه خودمراقبتی سازمانی
 - برنامه خودمراقبتی اجتماعی
- ارتباط راهبرد اجرایی سلامت
 - برنامه آموزش سلامت همگانی (بسیج جامعه، تبلیغات، بازاریابی اجتماعی، ...)
 - برنامه ساماندهی رسانه های آموزش سلامت

ب۲: توانمندسازی جامعه در برابر حوادث غیرمترقبه

ارزیابی آمادگی و آموزش خانواده در برابر بلایا^۲

- منظور از بلایا و شرایط اضطراری عبارتند از: زلزله، سیل، خشکسالی، طوفان، رانش زمین، سرما یا گرمای شدید، آتش سوزی و وقوع پدیده ریزگردها و آلودگی هوا و غیره
- لازم است ارزیابی آمادگی در برابر بلایا حداقل سالی یکبار برای هر خانواده تحت پوشش برنامه انجام گیرد.

^۲ برای اطلاع از جزئیات انجام کار از «راهنمای برنامه ارزیابی و ارتقای آمادگی خانوار در برابر بلایا (آموزش، پایش و ارزشیابی)» و مجموعه آموزشی «آمادگی خانوار در برابر مخاطرات طبیعی» استفاده نمایید.

- لازم است هر خانواده حداقل سالی یکبار بر اساس بسته آموزشی تدوین شده، برای آمادگی در برابر بلایا مورد آموزش قرار گیرد.
- برنامه آموزش توسط اعضای تعریف شده تیم پزشکی خانواده و بر اساس بسته آموزشی و فلوچارت های مربوطه انجام می گیرد.
- گزارش اجرای برنامه بر اساس شاخص های تعریف شده، به سطوح بالاتر ارسال می گردد.

ج- مراقبت از جامعه تحت پوشش هدف تعیین شده و اجرای برنامه های سلامت و جوانی جمعیت

مراقبت فعال از جامعه تحت پوشش بر اساس برنامه های سلامت تدوین و ابلاغ شده در نظام ارائه خدمات سلامت و توسط تیم سلامت اساس کار را در مناطق مختلف تشکیل می دهد. جزئیات مراقبت ها در ادامه آمده و برای انجام آنها ارائه کنندگان خدمت در این زمینه باید آموزش های لازم را دریافت نموده و مستندات مورد نیاز (بسته خدمت، راهنماها و دستورعمل ها) را در اختیار داشته باشد.

مراقب افراد بر اساس نمودار گردش کار (پیوست 1) صورت خواهد گرفت. به این ترتیب که در حالت عادی و برای افراد سالم مراقبتهای جاری هدف تلاش برای حفظ و ارتقای سلامتی در فواصل زمانی مشخص انجام شده و با مشاهده مشکلاتی در زمینه سلامتی افراد اعم از وجود عامل خطر یا احتمال ابتلا به بیماری، بر اساس دستورعمل مربوطه عمل خواهد شد.

ج ۱ - خدمات گروه سنی

مادران باردار

- (۱) شرح حال اولیه بارداری (مراقب سلامت)
- (۲) ایمن سازی بارداری (مراقب سلامت)
- (۳) درخواست و ثبت آزمایش های معمول بارداری (مراقب سلامت)
- (۴) درخواست و ثبت نتایج سونوگرافی در بارداری (مراقب سلامت)
- (۵) ارزیابی های روتین بارداری (ملاقات) (مراقب سلامت)
- (۶) ارزیابی تغذیه زن باردار (مراقب سلامت)
- (۷) مراقبت های معمول پس از زایمان (مراقب سلامت)
- (۸) ارزیابی برای معرفی دریافت بسته غذایی و بهداشتی موضوع ماده ۲۴ قانون جوانی جمعیت
- (۹) آموزش، تسهیل و ترغیب به زایمان طبیعی و پیشگیری از سقط عمدی جنین

تبصره: خدمات زنان باردار توسط مراقبین سلامت با رشته تحصیلی مامایی/ پزشک خانواده ارایه خواهد شد.

گروه کودکان:

- (۱) ارزیابی اولیه شیرخوار (پزشک خانواده)

- (2) ارزیابی شیرخوار از نظر علایم و نشانه های خطر (مراقب سلامت و پزشک خانواده)
- (3) واکسیناسیون روتین کشوری (مراقب سلامت)
- (4) ارزیابی وضعیت رشد (مراقب سلامت و پزشک خانواده)
- (5) ارزیابی وضعیت تکامل (مراقب سلامت و پزشک خانواده)
- (6) ارزیابی وضعیت تغذیه (مراقب سلامت و پزشک خانواده)
- (7) ارزیابی وضعیت شیرخوار از نظر زردی (پزشک خانواده)
- (8) ارزیابی کودک از نظر وضعیت عمومی مطابق دستورعمل (پزشک خانواده)
- (9) ارزیابی بدرفتاری با کودکان (مراقب سلامت و پزشک خانواده)
- (10) ارزیابی مصرف مکمل های دارویی (مراقب سلامت)
- (11) ارزیابی وضعیت بینایی (مراقب سلامت)
- (12) ارزیابی وضعیت شنوایی (مراقب سلامت)
- (13) ارزیابی کودک از نظر کم کاری تیروئید و ابتلا به فنیل کتونوری (مراقب سلامت)
- (14) ارزیابی از نظر ابتلا به آسم (مراقب سلامت و پزشک خانواده)
- (15) پیگیری اختلالات حاصل از ارزیابی های فوق بر اساس دستورعمل های مربوطه (مراقب سلامت و پزشک خانواده)
- (16) ارزیابی برای معرفی دریافت بسته غذایی و بهداشتی موضوع ماده ۲۴ قانون جوانی جمعیت
- (17) ارزیابی، طبقه بندی، توصیه و مشاوره با مادر در مورد وضعیت سلامت دهان و دندان (۳ تا ۵ روزگی لغایت یک ماهگی)

گروه نوجوانان: (ارایه خدمات در پایه های تحصیلی اول ابتدایی، چهارم ابتدایی، هفتم متوسطه و دهم متوسطه) :

- (۱) غربالگری تغذیه و پایش رشد (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- (2) مشاوره و مراقبت پیش از بارداری برای متاهلین (مراقب سلامت)
- (3) ارزیابی قد و نمای توده ی بدنی (مراقب سلامت)
- (۴) واکسیناسیون روتین کشوری (مراقب سلامت)
- (۵) مشاوره فرزندآوری زن متأهل (مراقب سلامت)
- (6) بررسی از نظر اختلال خونی و هیپاتیت (پزشک خانواده)
- (7) ارزیابی وضعیت بینایی (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- (8) ارزیابی وضعیت شنوایی (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- (۹) ارزیابی سلامت روان (مراقب سلامت)
- (۱۰) شرح حال روانپزشکی (پزشک خانواده)
- (۱۱) معاینه و ارزیابی غده تیروئید (پزشک خانواده)

- 12) ارزیابی رفتارهای پرخطر از نظر مصرف دخانیات و مواجهه با دود (مراقب سلامت)
- 13) ارزیابی از نظر سلامت دهان و دندان (مراقب سلامت)
- 14) ارزیابی وضعیت پوست و مو از نظر پدیکلوز و گال (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- 15) ارزیابی از نظر سلامت اجتماعی (مراقب سلامت)
- 16) ارزیابی از نظر ابتلا به آسم (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- 17) ارزیابی از نظر روند بلوغ (پزشک خانواده)
- 18) ارزیابی از نظر مشکلات ادراری و تناسلی (پزشک خانواده)
- 19) ارزیابی از نظر اختلالات اسکلتی (پزشک خانواده)
- 20) ارزیابی از نظر هپاتواسپلنومگالی (پزشک خانواده)
- 21) ارزیابی از نظر ارگونومی دانش آموز (مراقب سلامت)
- 22) آموزش های مرتبط با ازدواج به هنگام و سالم، ترویج زایمان طبیعی، پیشگیری از ناباروری
- 23) پیگیری اختلالات حاصل از ارزیابی های فوق بر اساس دستورعمل های مربوطه (مراقب سلامت، پزشک خانواده)

گروه جوانان:

- 1) مشاوره فرزندآوری (مراقب سلامت)
- 2) مشاوره و مراقبت پیش از بارداری (مراقب سلامت)
- 3) ارزیابی قد و نمای توده ی بدنی (مراقب سلامت)
- 4) ارزیابی و شناسایی افراد مشکوک به آسم (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- 5) ارزیابی سلامت روان (مراقب سلامت)
- 6) شرح حال روانپزشکی (پزشک خانواده)
- 7) ارزیابی از نظر خطر ابتلا به فشارخون بالا (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- 8) ارزیابی از نظر وضعیت واکسیناسیون (مراقب سلامت)
- 9) ارزیابی از نظر هیپاتیت جوانان (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- 10) ارزیابی اولیه از نظر درگیری به دخانیات، مواد و الکل (مراقب سلامت)
- 11) ارزیابی از نظر سلامت اجتماعی (مراقب سلامت)
- 12) ارزیابی از نظر اختلالات خونی و فقر آهن (پزشک خانواده)
- 13) ارزیابی اختلالات تیروئید (پزشک خانواده)
- 14) آموزش های مرتبط با ازدواج به هنگام و سالم، ترویج زایمان طبیعی، پیشگیری از ناباروری
- 15) پیگیری اختلالات حاصل از ارزیابی های فوق بر اساس دستورعمل های مربوطه (مراقب سلامت، پزشک خانواده)

گروه میانسالان:

- ۱) مشاوره فرزندآوری (مراقب سلامت)
- ۲) مشاوره و مراقبت پیش از بارداری (مراقب سلامت)
- ۳) تن سنجی و ارزیابی الگوی تغذیه (مراقب سلامت)
- ۴) ارزیابی فعالیت بدنی (مراقب سلامت)
- ۵) خطر سنجی بیماری‌های قلبی و عروقی (مراقب سلامت)
- ۶) غربالگری سرطان‌های برست، کولورکتال (۵۰ تا ۶۰ سال)، سرویکس (مراقب سلامت)
- ۷) ارزیابی سلامت روان (مراقب سلامت)
- ۸) شرح حال روانپزشکی (پزشک خانواده)
- ۹) ارزیابی اولیه درگیری با دخانیات، مواد و الکل (مراقب سلامت)
- ۱۰) ارزیابی افراد مشکوک به آسم (مراقب سلامت)
- ۱۱) ایمن سازی با واکسن توأم بزرگسال (مراقب سلامت)
- ۱۲) خونریزی غیر طبیعی واژینال (مراقب سلامت)
- ۱۳) ارزیابی وضعیت عفونت آمیزشی و ایدز (مراقب سلامت)
- ۱۴) تاریخچه باروری و یائسگی (مراقب سلامت)
- ۱۵) ارزیابی علائم و عوارض یائسگی (مراقب سلامت)
- ۱۶) آموزش‌های مرتبط با ازدواج به هنگام و سالم، ترویج زایمان طبیعی، پیشگیری از ناباروری
- ۱۷) پیگیری اختلالات حاصل از ارزیابی‌های فوق بر اساس دستورعمل‌های مربوطه (مراقب سلامت، پزشک خانواده)

گروه سالمندان:

- ۱) غربالگری تغذیه (مراقب سلامت)
- ۲) شناسایی و طبقه‌بندی خطرپذیری سالمندان (مراقب سلامت)
- ۳) غربالگری افسردگی (مراقب سلامت)
- ۴) ارزیابی خطر سقوط و عدم تعادل (مراقب سلامت)
- ۵) خطر سنجی بیماری‌های قلبی و عروقی (مراقب سلامت، پزشک خانواده)
- ۶) غربالگری سرطان‌های برست، کولورکتال (۶۰ تا ۷۰ سال) (مراقب سلامت)
- ۷) ارزیابی سلامت روان (مراقب سلامت)
- ۸) شرح حال روانپزشکی (پزشک خانواده)
- ۹) ایمن سازی با واکسن توأم بزرگسال (مراقب سلامت)
- ۱۰) پیگیری اختلالات حاصل از ارزیابی‌های فوق بر اساس دستورعمل‌های مربوطه (مراقب سلامت، پزشک خانواده)

ج ۲ - مراقبت های گروه های ویژه:

هرگونه اختلال شناسایی شده یا مشکوک که برای تشخیص نهایی یا درمان نیاز به پیگیری، مراقبت، ارجاع به سطوح بالاتر باشد تحت عنوان مراقبت های گروه های ویژه (ناباروری و انواع سقط به ویژه سقط مکرر) در نظر گرفته می شود و تیم پزشکی خانواده ملزم به ارایه خدمات مراقبتی و ... بر اساس دستورعمل های مربوطه می باشد.

• ج ۲-۱ ارائه خدمات ناباروری (پیشگیری و غربالگری مشکلات باروری / ناباروری):

- آشنایی و ارتقای دانش ارایه دهندگان خدمات سلامت در خصوص خدمات ناباروری
- ارتقاء آگاهی، نگرش و عملکرد جامعه در زمینه کاهش عوامل مستعد کننده ناباروری
- آموزش و ارائه مشاوره در مورد آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی مردان و زنان به زبان ساده با تکیه بر تبیین بحث ناباروری
- آموزش و ارائه مشاوره در مورد فرایند قاعدگی و بارداری
- آموزش و ارائه مشاوره با تعریف ناباروری و شیوع آن و راه های پیشگیری از آن
- آموزش اصلاح سبک زندگی و تغذیه بر اساس تاثیر بر باروری
- آموزش راه های افزایش قدرت باروری زنان و مردان
- غربالگری/ تشخیص بهنگام افراد دارای عامل مستعد کننده یا مشکوک به ناباروری
- در صورت نیاز، ارجاع به کارشناس تغذیه
- شناسایی، ارزیابی و ارجاع افراد مشکوک به ناباروری/ اندومتریوز/ سندروم تخمدان پلی کیستیک

• ج ۲-۲ مراقبت و درمان بیماری های واگیر:

لزوم پیشگیری از این بیماری ها و ابتلا به آنها، ارتباطی با سن افراد ندارد و اولویت و شیوع بیماری در منطقه باید مورد توجه قرار گیرد. اقدامات مورد نظر در مراقبت و درمان بیماری های واگیر (فهرست زیر) عبارت است از:

آموزش افراد جامعه برای شناخت بیماری و راه های پیشگیری از ابتلا به آن، شناخت موارد مشکوک، انجام اقدامات مناسب جهت تشخیص به موقع بر اساس نظام سندرمیک و دستورعمل های موجود، ارجاع موارد مورد نیاز، پیگیری نتیجه ارجاع

- کرونا ویروس ها (کووید- ۱۹)
- آنفلوانزا
- فلج اطفال
- سرخک
- سرخجه و سندرم سرخجه مادرزادی

- دیفتری
- سیاه سرفه
- اچ ای وی/ایدز
- بیماری های آمیزشی
- سل
- جذام
- مالاریا
- تب دانگی و بیماری های منتقله توسط پشه آئدس
- هاری
- کالآزار (لیشمانیوز احشایی)
- تب خونریزی دهنده ویروسی کریمه-کنگو (CCHF)
- سالک (لیشمانیوز جلدی)
- تب مالت
- سیاه زخم
- کیست هیداتیک
- هپاتیت های ویروسی (B, C)
- مننژیت
- وبا
- تیفوئید
- اسهال خونی
- بوتولیسم
- سایر بیماری های منتقله از آب و غذا (طغیان ها)
- بیماری های نوپدید
- مار و عقرب گزیدگی

توجه: در ارائه خدمات مورد نیاز مراجعین استفاده از راهنماهای بالینی و استانداردهای ارائه خدمات الزامی است.

د- پذیرش موارد ارجاعی و ارائه پس‌خوراند مناسب

- ارجاع بین اعضای تیم سلامت بر اساس استانداردهای تعریف شده خدمات صورت گرفته و دریافت ارجاع، انجام اقدامات مناسب و ارائه خدمات به موارد ارجاعی، ارائه پس‌خوراند و پیگیری این موارد بر اساس استاندارد تعیین شده الزامی است.

ه- درمان بیمار و تدبیر فوریت‌ها

(در مواردی که راهنمای بالینی درمان تدوین شده، ارایه خدمات بر اساس راهنمای می باشد و در مواردی که راهنمای بالینی تهیه و ابلاغ نشده است، ملاک تشخیص، درمان و نیاز به ارجاع، نظر پزشک خانواده است.)

• خدمت ویزیت

- مصاحبه با بیمار و گرفتن شرح حال
- معاینه (جسمی_روانی)
- ارزیابی علائم و نشانه‌ها و طراحی مسیر تشخیص
- پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های درمانی
- ثبت کلیه داده‌ها در سامانه پرونده الکترونیک
- تعیین تاریخ مراجعه یا پیگیری مجدد بیمار، حسب مورد
- انجام خدمات تزریقات و وصل سرم و پانسمان
- اقدامات و مداخلات ساده جراحی و بالینی: این خدمات شامل کلیه پروسه‌های جراحی و مداخلات غیرتخصصی درمانی مبتنی بر کوریکولوم آموزشی پزشکی عمومی و استانداردهای خدمتی می باشد، که حسب مهارت و تمایل پزشک خانواده به صورت اختیاری به شرح زیر انجام می شود. (فهرست این خدمات مطابق فهرست سازمان‌های بیمه خواهد بود)

- کشیدن ناخن
- برداشتن خال و لیپوم و زگیل (در موارد غیر زیبایی)
- نمونه برداری از پوست و مخاط
- کاتتریزاسیون ادراری
- ختنه
- آتل بندی شکستگی‌ها
- شستشوی گوش
- خارج کردن جسم خارجی
- کار گذاشتن لوله معده و رکتوم
- درمان نگهدارنده با متادون برای مبتلایان به سوء مصرف مواد (مشروط به اخذ گواهی ارایه خدمت)
- معاینات طب کار (مشروط به اخذ گواهی ارایه خدمت)

• فوریت‌ها

در صورت مراجعه بیمار در شرایط اورژانسی به پایگاه پزشک خانواده، پزشک خانواده باید اقدامات اولیه را انجام و به اورژانس ۱۱۵ اطلاع رسانی نماید.

- انجام احیاء قلبی ریوی
- لوله گذاری تراشه
- اقدامات اولیه در مسمومیت ها
- اقدامات اولیه در اورژانسهای تنفسی
- اقدامات اولیه در بیماران مصدوم
- اقدامات اولیه در افراد دارای افکار خودکشی
- اقدامات اولیه در مدیریت بیمار با بیش مصرفی مواد و الکل
- اقدامات اولیه در بیماران اورژانسی و هماهنگی برای انتقال مجروح به سطوح بالاتر برای ادامه درمان
- بخیه و دبریدمان زخمها
- اقدامات اولیه در صورت بروز علایم زایمان قریب الوقوع و سقط جنین
- در خصوص مراجعین اورژانس های اجتماعی پس از انجام اقدامات اولیه ، با اورژانس ۱۲۳ تماس حاصل گردد
- خدمات اختیاری صرفا به جمعیت تحت پوشش پزشک خانواده ارایه خواهد شد.
- پزشک خانواده مجاز به انجام خدمات زیبایی پوست (تزریق ژل و بوتاکس و.....) در پایگاه پزشکی خانواده در ساعات کار موظف یا غیر موظف پزشکی خانواده نمی باشد.

و- ارجاع مناسب و به موقع، پیگیری موارد ارجاع شده به سطح بالاتر و دریافت پس خوراند از سطح

بالاتر و انجام اقدامات مورد نیاز بر اساس پس خوراند

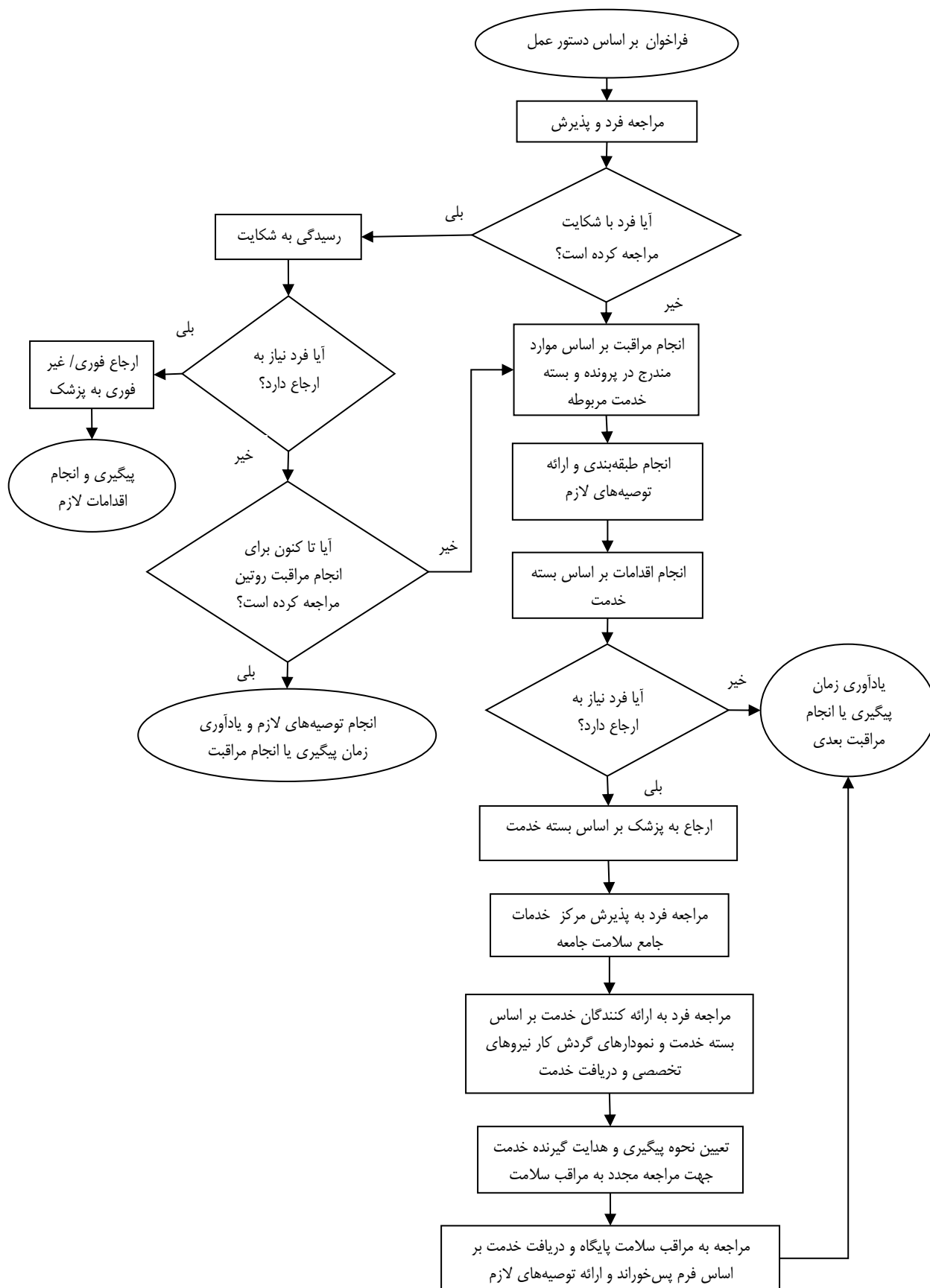
- ارجاع مراجعان نیازمند به خدمات تکمیلی به سطوح بالاتر
- پی گیری بیماران و خدمات مورد نیاز مراجعان
- پیگیری دریافت بازخورد از سطوح پذیرنده ارجاع
- تنظیم و ارائه گزارش های مورد نیاز
- تبادل اطلاعات یا هماهنگی برای فرستادن پرونده ی فرد یا افراد تحت پوشش به یکی دیگر از پزشکان خانواده

ز- برنامه های مدیریت خطر بلایا و حوادث

- شناسایی مخاطرات تهدید کننده مرکز
- ارزیابی آمادگی عملکردی مرکز
- ارزیابی خطر غیرسازه ای مرکز
- ارزیابی خطر سازه ای
- ارزیابی عوارض روانشناختی ناشی از حوادث و بلایا
- ثبت داده ها منتج از ارزیابی ایمنی مرکز در نرم افزار مربوطه
- استخراج زیج بلایا و نصب آن در مورد مرکز
- انجام اقدامات کاهش آسیب پذیری غیرسازه ای

- ارتقاء آمادگی عملکردی مرکز
- انجام ارزیابی های فوق به صورت سالانه
- ارسال گزارش ارزیابی خطر به سطح بالاتر
- تهیه و ارائه گزارش فوری بلافاصله و در فاصله ۱۵ روز پس از وقوع مخاطره به سطح بالاتر و تکمیل فرم گزارش فصلی حداکثر تا روز دهم ماه اول هر فصل و ارسال به سطح بالاتر

پیوست ۱: نمودار گردش کار در پایگاه و مرکز خدمات جامع سلامت

پیوست ۲: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت پیش از بارداری تا پس از زایمان

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت		نوع خدمت	کاردان / کارشناس مراقب سلامت / بهورز	پزشک / ماما	بهداشتکار دهان و دندان دندان پزشک	منابع
				مراقبت				
مراقبت پیش از بارداری	مراقبت پیش از بارداری	مصاحبه و تشکیل پرونده						
		بررسی مشخصات فردی و خانوادگی و سابقه بارداری و زایمان قبلی، بیماری و ناهنجاری، اختلالات روان، رفتارهای پر خطر، اعتیاد، مصرف سیگار / الکل، رژیم غذایی خاص، ارزیابی تغذیه		*		*		الف ۱ و ۲ و ۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
		معاینه بالینی و ارجاع در صورت نیاز (معاینه توسط پزشک عمومی و مواردی که با * مشخص شده است ترجیحاً توسط ماما یا پزشک عمومی زن انجام می شود)						
		اندازه گیری قد و وزن، تعیین نمایه توده بدنی، علائم حیاتی، معاینه فیزیکی، دهان و دندان، واژن و لگن *		*		*		الف ۱ و ۲ و ۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
		درخواست آزمایشها یا بررسی تکمیلی						
		TSH, CBC, BG, Rh, FBS, U/A, U/C, HBsAg, پاپ اسمیر و تیتراژ آنتی بادی ضد سرخچه (در صورت نیاز)، VDRL و HIV (در رفتار پر خطر)		*		*		الف ۴ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
		آموزش و مشاوره، تجویز مکملها و ایمن سازی						
		بهداشت فردی، روان، جنسی، دهان و دندان، تغذیه/ مکمل های دارویی، عدم مصرف مواد و الکل، زمان مناسب باردار شدن، فرزند پروری		*		*		الف ۱ و ح (راهنما) کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
		تجویز اسید فولیک / اسید فولیک حاوی ید		*		*		الف ۱ و ح ۶ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
		تزریق واکسن توأم و سرخچه، هپاتیت		*		*		
مراقبت بارداری	مراقبت بارداری	مصاحبه و تشکیل یا بررسی پرونده شامل						
		بررسی پرونده و آشنایی با وضعیت بارداری فعلی و قبلی، تعیین سن بارداری، بیماری و ناهنجاری، اختلالات روان، رفتارهای پر خطر، اعتیاد، مصرف سیگار		*	*	*		ب ۱ و ۲ و ۳، پ ۱ تا ۱۹ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کاردان، کارشناس)

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت		نوع خدمت	مراقبت	کاردان / کارشناس مراقب سلامت / بهورز	پزشک / ماما	بهداشتکار دهان و دندان / دندان پزشک	منابع
		و الک، شکایت های شایع و علائم نیازمند مراقبت ویژه، مصرف مکملها و گروههای غذایی، تروما، ارزیابی تغذیه، غربالگری سلامت روان انجام مراقبت های ویژه در صورت نیاز							
		معاینه بالینی و ارجاع در صورت نیاز							
		اندازه گیری قد و وزن، تعیین نمایه توده بدنی، ترسیم منحنی وزن گیری، علائم حیاتی، معاینه فیزیکی، دهان و دندان، بررسی ارتفاع رحم، شنیدن صدای قلب جنین، حرکت جنین انجام مراقبت های ویژه در صورت نیاز		*		*	*		ب ۱ و ۲ و ۳، پ ۱ تا ۱۹ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کاردان، کارشناس)
		درخواست آزمایش، تفسیر و بررسی های تکمیلی							
		VDRL و HIV BUN, Cr, HBsAg, CBC, BG, Rh, FBS, U/A, U/C, نوبت اول و دوم کومبس غیر مستقیم، OGTT سونوگرافی		*			*		ب ۱ و ۲ و ۳ و پ ۱۹ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کاردان، کارشناس)
		آموزش و مشاوره، تجویز مکملها و ایمن سازی							
		بهداشت فردی و روان و جنسی، بهداشت دهان و دندان، عدم مصرف دارو و مواد مخدر، عدم کشیدن سیگار و دخانیات، عدم مصرف الک، تغذیه و مکمل های دارویی، شکایت شایع، علائم خطر، مشاوره باروری سالم و شیردهی نوزاد و فاصله گذاری مناسب، فواید زایمان طبیعی، مراقبت از نوزاد، علائم خطر نوزاد، معرفی مادر به کلاس های آمادگی برای زایمان، فرزند پروری		*		*	*		ب ۱ و ۲ و ۳ و ح (راهنما) کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ تا الف ۳ و ت (راهنما) ویژه کاردان، کارشناس
		تجویز اسید فولیک / اسید فولیک حاوی ید، آهن و مولتی ویتامین مینرال		*		*	*		ب ۱ و ۲ و ۳ و ح ۶ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و الف ۱ و ۲ و ۳ (ویژه کاردان، کارشناس)

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت		نوع خدمت	مراقبت	کاردان / کارشناس مراقب سلامت / بهورز	پزشک / ماما	بهداشتکار دهان و دندان / دندان پزشک	منابع
		تزریق واکسن توأم		*		*	*		راهنمای کشوری ایمنسازی
		تجویز و تزریق ایمونوگلوبولین ضد دی		*			*		ب ۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
	مراقبت پس از زایمان	مصاحبه و تشکیل یا بررسی پرونده							
		بررسی پرونده و آشنایی با وضعیت مادر و وضعیت زایمان، سؤال در مورد ترشحات مهبل و خونریزی، مشکلات ادراری- تناسلی و اجابت مزاج، اختلالات روانی شایع در دوره بعد از زایمان، سوء مصرف مواد و الکل، بیماری زمینه ای، وضعیت شیردهی، سرگیجه، شکایت شایع، درد، مصرف مکمل های دارویی		*		*	*		ج ۱ و ۲ و چ ۱ تا ۹ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و ب ۱ و ۲ و پ (ویژه کاردان، کارشناس)
		انجام مراقبت های ویژه در صورت نیاز							
		معاینه بالینی و ارجاع در صورت نیاز							
		معاینه چشم، پستان ها، شکم (رحم)، اندامها، محل بخیه ها، کنترل علائم حیاتی، حال عمومی، انجام مراقبت های ویژه در صورت نیاز		*		*	*		ج ۱ و ۲ و چ ۱ تا ۸ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و ب ۱ و ۲ (ویژه کاردان، کارشناس)
		درخواست آزمایش و بررسی های تکمیلی							
		پاپ اسمیر و درخواست OGTT، FBS در مراقبت سوم		*		*	*		ج ۲ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و ت (راهنما) (ویژه کاردان، کارشناس)
		آموزش و مشاوره، تجویز مکملها و ایمن سازی							
		بهداشت فردی، روان و جنسی، بهداشت دهان و دندان، تغذیه و مکمل های دارویی، شکایت شایع، نحوه شیردهی و مشکلات آن، علائم نیازمند مراقبت ویژه مادر و نوزاد، زمان مناسب بارداری بعدی، مراقبت از نوزاد، فرزند پروری		*		*	*		ج ۱ و ۲ و ح (راهنما) کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و پ (ویژه کاردان، کارشناس)

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت		نوع خدمت	مراقبت	کاردان / کارشناس مراقب سلامت / بهورز	پزشک / ماما	بهداشتکار دهان و دندان / دندان پزشک	منابع
		آهن و مولتی ویتامین مینرال تا ۳ ماه پس از زایمان		*		*	*		ج ۱ و ح ۶ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما) و ب ۱ (ویژه کاردان، کارشناس)
مراقبت های معمول زایمان و بلافاصله پس از زایمان تا ۶ ساعت واحد تسهیلات	مصاحبه و تشکیل یا بررسی پرونده								
	گرفتن شرح حال، ارزیابی اولیه، بررسی سوابق بارداری و زایمان قبلی و فعلی، سوابق بیماری			*			*		ت ۱ و ث ۱۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
	معاینه بالینی و ارجاع در صورت نیاز								
	علائم حیاتی، مانور لئوپولد، صدای قلب جنین، کنترل انقباضات رحمی، وضعیت ظاهری ناحیه تناسلی، معاینه واژینال			*			*		ت ۱ تا ۴ و ث ۱ تا ۱۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
	مراقبت های زایمان								
	انجام مراقبت های مرحله اول تا چهارم زایمان، مراقبت های نوزاد، مراقبت های ۶ ساعت اول پس از زایمان مادر و نوزاد، تجویز دارو های لازم			*			*		ت ۲ تا ۴ و ث ۱ تا ۱۳ کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (ویژه پزشک و ماما)
	آموزش و مشاوره								

پیوست 3: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت کودکان گروه سنی صفر تا ۵ سال

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف	
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت- ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت				ارزیابی / تشخیص
دستورالعمل کشوری غربالگری بیماری کم کاری تیروئید نوزادان ویژه کارشناس						*	*				*	- ارزیابی کودک از نظر کم کاری تیروئید (غربالگری اول) - ارزیابی کودک از نظر کم کاری تیروئید (غربالگری دوم) - ارزیابی کودک از نظر کم کاری تیروئید (ثبت نتیجه تست وریدی) - ارزیابی کودک از نظر کم کاری تیروئید (غربالگری نوبت سوم کودک نارس) - ارزیابی کودک از نظر کم کاری تیروئید (غربالگری نوبت چهارم کودک نارس) - ارزیابی نوبت سوم کودک نارس از نظر کم کاری تیروئید-ثبت نتیجه تست وریدی - ارزیابی نوبت چهارم کودک نارس از نظر کم کاری تیروئید-ثبت نتیجه تست وریدی	ارزیابی کودک از نظر کم کاری تیروئید	۱
دستورالعمل کشوری غربالگری بیماری کم کاری تیروئید نوزادان ویژه کارشناس						*	*			*		-پیگیری مراقبت بیمار مبتلا به کم کاری تیروئید	مراقبت بیمار مبتلا به کم کاری تیروئید	۲

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی/تشخیص			
بوکت کودک سالم						*	*	*			*	ارزیابی کودک از نظر وضعیت بینایی (اولین ویزیت زیر ۲ ماه) - غیر پزشک ارزیابی کودک از نظر وضعیت بینایی (۷ ماهگی) - غیر پزشک ارزیابی کودک از نظر وضعیت بینایی (۴ سالگی) - غیر پزشک ارزیابی کودک از نظر وضعیت بینایی (سن تا ۲ ماه) - پزشک ارزیابی از نظر وضعیت بینایی (سن ۶ تا ۹ ماه) - پزشک ارزیابی کودک از نظر وضعیت بینایی (۴ تا ۵ سالگی) - پزشک	ارزیابی کودک از نظر وضعیت بینایی	۳
مبانی، استانداردها و دستورالعمل ارایه خدمات پیشگیری و مراقبت از گوش و شنوایی نوزادان و کودکان در نظام مراقبتهای پایه سلامت -بوکت کودک سالم						*	*	*		*	*	- ارزیابی شنوایی دوره نوزادی- غیرپزشک (حالت ایده آل ۰ تا ۲۸ روزگی است، اما توجه شود خدمت تا پایان ۵ ماهگی قابل ارایه می باشد. این خدمت تا ۶۰ ماهگی طبق فواصل زمانی بوکت کودک سالم پیگیری می شود) - ارزیابی کودک از نظر وضعیت شنوایی (ویزیت ۳ سالگی) - غیر پزشک - ارزیابی شنوایی دوره نوزادی - پزشک - ارزیابی کودک از نظر وضعیت شنوایی ۳ سالگی - پزشک	ارزیابی کودک از نظر وضعیت شنوایی	۴
-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)						*	*	*			*	- ارزیابی و شناسایی افراد مشکوک به آسم - غیر پزشک - فرایند تشخیص، درمان بیماری آسم -پزشک	شناسایی و تشخیص افراد مشکوک به آسم	۵

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت			نوع نقش							منابع
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	واکسیناسیون	پزشک	مراقب سلامت/بهورز	مراقب سلامت-ماما	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک	
۶	مراقبت بیمار مبتلا به آسم	- پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم -غیر پزشک - پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم-پزشک		*			*	*					-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)
۷	ارزیابی کودک از نظر بیماری های متابولیک ارثی (شامل فنیل کتونوری)	-ارزیابی کودک از نظر فنیل کتونوری (PKU) آزمایش غربالگری- غیر پزشک -ارزیابی کودک از نظر فنیل کتونوری : آزمایش تایید (PKU) - غیر پزشک -ارزیابی کودک از نظر فنیل کتونوری (PKU) : ارزیابی بیمارستان منتخب - غیر پزشک -غربالگری بیماری های متابولیک ارثی (۳ تا ۵ روزگی) -پیگیری نتایج آزمایش غربالگری بیماری های متابولیک ارثی -ارزیابی اولیه کودک از نظر فنیل کتونوری (پزشک)	*	*	*	*	*	*					-دستورالعمل مراقبت برنامه غربالگری نوزادان برای بیماری متابولیک ارثی (فنیل کتونوری) -بوکلت مراقبت ادغام یافته کودک سالم
۸	ارزیابی کودک از نظر سلامت دهان و دندان	ارزیابی دهان از نظر وجود شکاف لب و کام و یا دندان نوزادی (۳ تا ۵ روزگی لغایت یک ماهگی) - پزشک ارزیابی سلامت دهان و دندان و خطر پوسیدگی و مراقبت (۴، ۶ و ۱۲ و ۲۴ ماهگی، ۳ و ۴ و ۵ سالگی) - غیر پزشک ارزیابی سلامت دهان و دندان و ارائه خدمات (۱۲ ماهگی و ۳ و ۵ سالگی) - دندانپزشک	*	*	*	*	*	*			*		
۹	مراقبت بیمار مبتلا به دیابت	مراقبت ماهانه بیماران مبتلا به دیابت مراقبت سه ماهه بیماران مبتلا به دیابت		*			*	*	*				- راهنمای بالینی دیابت نسخه سال ۱۴۰۰ - مجموعه دستورالعمل های برنامه کشوری دیابت

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت- ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی/ تشخیص			
بوکلت کودک سالم/ سامانه سیب								*			*	- بررسی انجام معاینه کودک توسط پزشک (۵-۳ روزگی) - بررسی انجام معاینه کودک توسط پزشک (۶ ماهگی ، یکسالگی، ۲سالگی ، ۳سالگی ، ۶۰ ماهگی)	بررسی انجام معاینه کودک توسط (پزشک)	۱۰
بوکلت کودک سالم/ سامانه سیب						*	*				*	- ارزیابی کودک از نظر مصرف مکملهای دارویی ۵-۳ روزگی - ارزیابی کودک از نظر مصرف مکملهای دارویی (۱۵-۱۴ روزگی ، ۳۰-۴۵ روزگی ، ۲ ماهگی ، ۴ ماهگی ، ۶ ماهگی ، ۷ ماهگی ، ۹ ماهگی ، یک سالگی ، ۱۵ ماهگی ، ۱۸ ماهگی ، ۲۴ ماهگی)	ارزیابی کودک از نظر مصرف مکملها (غیر پزشک)	۱۱
بوکلت کودک سالم/ سامانه سیب						*	*				*	- ارزیابی رشد کودک کمتر از ۵ سال ۵-۳ روزگی - ارزیابی رشد کودک کمتر از ۵ سال (۱۵-۱۴ روزگی ، ۳۰-۴۵ روزگی ، ۲ ماهگی ، ۴ ماهگی ، ۶ ماهگی ، ۷ ماهگی ، ۹ ماهگی ، یک سالگی ، ۱۵ ماهگی ، ۱۸ ماهگی ، ۲۴ ماهگی ، ۲.۵ سالگی ، ۳ سالگی ، ۴ سالگی ، ۵ سالگی)	ارزیابی رشد کودک کمتر از ۵ سال (غیر پزشک)	۱۲
بوکلت کودک سالم/ سامانه سیب						*	*				*	ارزیابی تغذیه شیرخوار بیشتر از ۶ ماه (۷ ماهگی ، ۹ ماهگی ، یک سالگی ، ۱۵ ماهگی ، ۱۸ ماهگی ، ۲۴ ماهگی ، ۲.۵ سالگی ، ۳ سالگی ، ۴ سالگی ، ۵ سالگی)	ارزیابی وضعیت تغذیه شیرخوار بیشتر از ۶ ماه (غیر پزشک)	۱۳
بوکلت کودک سالم/ سامانه سیب							*	*			*	ارزیابی وضعیت تغذیه شیرخوار کمتر از ۶ ماه (۵-۳ روزگی) ارزیابی وضعیت تغذیه شیرخوار کمتر از ۶ ماه ((۱۵-۱۴ روزگی ، ۳۰-۴۵ روزگی ، ۲ ماهگی ، ۴ ماهگی ، ۶ ماهگی)	ارزیابی وضعیت تغذیه شیرخوار کمتر از ۶ ماه (غیر پزشک)	۱۴

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت- ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی/ تشخیص			
بوکت کودک سالم/ سامانه سیب							*	*			*	- ارزیابی شیرخوار کمتر از ۲ ماه (۱۵-۱۴ روزگی ، ۳۰-۴۵ روزگی ، ۲ ماهگی ، - ارزیابی کودک ۲ ماه تا ۵ سال (۴ ماهگی ، ۶ ماهگی ، ۷ ماهگی ، ۹ ماهگی ، یک سالگی ، ۱۵ ماهگی ، ۱۸ ماهگی ، ۲۴ ماهگی ، ۲.۵ سالگی ، ۳ سالگی ، ۴ سالگی ، ۵ سالگی)	ارزیابی شیرخوار از نظر علائم و نشانه های خطر - (غیر پزشک)	۱۵
بوکت کودک سالم/ سامانه سیب							*	*			*	-ارزیابی کودک از نظر وضعیت دور سر ۳-۵ روزگی -ارزیابی کودک از نظر وضعیت دور سر(۱۵-۱۴ روزگی ، ۳۰-۴۵ روزگی ، ۲ ماهگی ، ۴ ماهگی ، ۶ ماهگی ، ۷ ماهگی ، ۹ ماهگی ، یک سالگی ، ۱۵ ماهگی ، ۱۸ ماهگی)	ارزیابی کودک از نظر وضعیت دور سر (غیر پزشک)	۱۶
بوکت کودک سالم/ سامانه سیب						*	*				*	ارزیابی تکامل ۲ ماهگی (RED FLAG) غربالگری تکامل ۶ ماهگی با استفاده از پرسشنامه ASQ غربالگری تکامل ۹ ماهگی (RED FLAG) غربالگری تکامل ۱۲ ماهگی با استفاده از پرسشنامه ASQ غربالگری تکامل ۱۸ ماهگی (RED FLAG)	غربالگری تکامل با استفاده از پرسشنامه ASQ	۱۷

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت- ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت			
											غربالگری تکامل ۲۴ ماهگی با استفاده از پرسشنامه ASQ غربالگری تکامل ۳۶ ماهگی با استفاده از پرسشنامه ASQ غربالگری تکا ارزیابی تکامل ۴ سالگی (RED FLAG) مل ۶۰ ماهگی با استفاده از پرسشنامه ASQ		
در صورت ارجاع از مراقب سلامت /ماما/بهورز								*			*	ارزیابی شیرخوار کمتر از ۲ ماه از نظر نشانه های خطر (پزشک)	۱۸
در صورت ارجاع از مراقب سلامت /ماما/بهورز								*			*	ارزیابی شیرخوار دختر در اولین معاینه(شیرخوار سالم) (پزشک)	۱۹
در صورت ارجاع از مراقب سلامت /ماما/بهورز								*			*	ارزیابی وضعیت تغذیه کودک سالم با شیر مادر زیر ۲ ماه (پزشک)	۲۰

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت- ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
در صورت ارجاع از مراقب سلامت /ماما/بهورز								*			*	ارزیابی وضعیت تغذیه کودک زیر ۲ ماه که شیر مادر نمی خورد	ارزیابی وضعیت تغذیه کودک زیر ۲ ماه که شیر مادر نمی خورد (پزشک)	۲۱

پیوست ۴: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶ تا ۱۷ سال

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت			نوع نقش							منابع
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	واکسیناسیون	پزشک	مراقب سلامت / بهورز	مراقب سلامت-ماما	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک	مراقب ناظر بیمارها
۱	مراقبت بیمار مبتلا به دیابت	-مراقبت ماهانه بیماران مبتلا به دیابت -مراقبت سه ماهه بیماران مبتلا به دیابت	*	*		*	*	*					- راهنمای بالینی دیابت نسخه سال ۱۴۰۰ - مجموعه دستورالعمل های برنامه کشوری دیابت
۲	شناسایی و تشخیص افراد مشکوک به آسم	- ارزیابی و شناسایی افراد مشکوک به آسم - غیر پزشک - فرایند تشخیص، درمان بیماری آسم -پزشک	*	*		*	*	*					-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)
۳	مراقبت بیمار مبتلا به آسم	- پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم -غیر پزشک - پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم-پزشک	*	*		*	*	*					-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)
۴	غربالگری بتاتالاسمی/ژنتیکی زمان ازدواج	- غربالگری بتا تالاسمی و پرسشنامه غربالگری ژنتیکی زمان ازدواج- غیرپزشک - بررسی نتایج آزمایشات غربالگری ژنتیکی زمان ازدواج- پزشک	*	*		*	*	*					- دستورالعمل برنامه پیشگیری از بروز بتا تالاسمی -دستورالعمل ژنتیک اجتماعی

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیمارها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
بوکلت سلامت خانواده (نوجوانان)								*			*	معاینه و ارزیابی غده تیروئید (۵ تا ۱۸ سال) (پزشک)	ارزیابی غده تیروئید	۵
							*	*			*	سنجش بینایی را توسط چارت اسنلن، طبق راهنمای "سنجش بینایی با چارت اسنلن" انجام دهید	بررسی اختلال دید و در صورت نیاز ارجاع به پزشک	۶
						*	*	*			*	غربالگری شنوایی توسط "نست استاندارد شده نجوا" بر اساس راهنمای آموزشی	بررسی اختلال شنوایی و در صورت نیاز ارجاع غیر فوری به پزشک	۷
						*	*				*	پوست را از نظر ضایعات و بشورات پوستی بررسی کنید.	ارزیابی از نظر پوست و مو (گال)	۸
	*					*	*				*	مشاهده تخم یا خود حشره خونخوار (شپش) در سر آموزش، نظارت و پیگیری درمان های صحیح دارویی و فیزیکی بر اساس دستورالعمل مربوطه -آموزش اصول بهداشت فردی و محیط به مبتلایان و خانواده های آنان	*بررسی مو از نظر وجود حشره شپش و تخم شپش(رشک)	۹

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیمارها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص		
		*				*	*				*	معاینه دهان و دندان مشکل شدید دهان و دندان دارد مشکل متوسط دهان و دندان دارد	۱۰
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰						*	*				*	غربالگری تغذیه و پایش رشد نوجوان (غیرپزشک)	۱۱
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰								ار جا ع			*	"ارزیابی وضعیت قد و نمایه توده بدنی (BMI) - گروه سنی ۵ تا ۱۸ سال (پزشک)"	۱۲
ارزیابی از نظرووضعیت واکسیناسیون (بدو تولد تا ۶ سالگی) بسته خدمت سلامت نوجوانان جوانان و مدارس و آخرین دستورالعمل مرکز مدیریت بیماریهای واگیر	*					*	*		*			ارزیابی از نظرووضعیت واکسیناسیون (بدو تولد تا ۶ سالگی) - بررسی واکسیناسیون توام بررسی سوابق فرد از نظر ابتلاء به بیماری هایی که طبق آخرین برنامه و راهنمای ایمن سازی باید تحت نظارت پزشک انجام شود بررسی واکسیناسیون ناقص وپی گیری تزریق واکسن	۱۳

پیوست ۵: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۱۸ تا ۲۹ سال

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیمارها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
- راهنمای بالینی دیابت نسخه سال ۱۴۰۰ - مجموعه دستورالعمل های برنامه کشوری دیابت						*	*	*		*		-مراقبت ماهانه بیماران مبتلا به دیابت -مراقبت سه ماهه بیماران مبتلا به دیابت	مراقبت بیمار مبتلا به دیابت	۱
- مجموعه دستورالعمل های برنامه کشوری فشارخون بالا								*		*		-تشخیص موارد مشکوک به فشار خون بالا (نوبت اول) -تشخیص فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول)	ارزیابی و تشخیص فشارخون بالا	۲
- مجموعه دستورالعمل های برنامه کشوری فشارخون بالا						*	*	*		*		-مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون غیر پزشک -مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا- پزشک	مراقبت فشارخون بالا	۳
-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)						*	*	*		*	*	- ارزیابی و شناسایی افراد مشکوک به آسم - غیر پزشک - فرایند تشخیص، درمان بیماری آسم -پزشک	شناسایی و تشخیص افراد مشکوک به آسم	۴
-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)						*	*	*		*	*	- پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم -غیر پزشک - پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم-پزشک	مراقبت بیمار مبتلا به آسم	۵

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیمارها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص		
- دستورالعمل برنامه پیشگیری از بروز بتا تالاسمی - دستورالعمل ژنتیک اجتماعی						*	*	*			*	غربالگری بتا تالاسمی و پرسشنامه غربالگری ژنتیکی زمان ازدواج- غیرپزشک - بررسی نتایج آزمایشات غربالگری ژنتیکی زمان ازدواج- پزشک	۶
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰						*	*				*	ارزیابی نمایه توده بدنی (BMI) جوانان (۱۸ تا ۲۹ سال)	۷
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰								ار جا ع/ *			*	مراقبت از نظر وضعیت نمایه توده بدنی (۱۸ تا ۲۹ سال) (پزشک)	۸
بسته خدمت سلامت جوانان	*					*	*		*			ارزیابی از نظر وضعیت واکسیناسیون	۹

پیوست ۶: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۳۰ تا ۵۹ سال

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت			نوع نقش							منابع
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	واکسیناسیون	پزشک	مراقب سلامت-ماما	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک	مراقب ناظر بیمارها	
۱	پیشگیری از سکته های قلبی و مغزی از طریق خطرسنجی و مراقبت ادغام یافته دیابت، فشارخون بالا و اختلالات چربی های خون (غیرپزشک)	- اندازه گیری فشار خون، ثبت نتیجه آزمایش قند خون ناشتا و کلسترول خون، بررسی سوابق، اخذ شرح حال و عوامل خطر/ آموزش شیوه زندگی سالم/ ارجاع و پیگیری مطابق دستور عمل	*				*						مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران)
۲	مراقبت بیمار مبتلا به دیابت	- مراقبت ماهانه بیماران مبتلا به دیابت - مراقبت افراد پره دیابتیک (غیرپزشک) - مراقبت سه ماهه بیماران مبتلا به دیابت		*			*	*					- مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران) - راهنمای بالینی دیابت نسخه سال ۱۴۰۰ - مجموعه دستورالعمل های کشوری دیابت
۳	ارزیابی و تشخیص فشارخون بالا	-تشخیص موارد مشکوک به فشار خون بالا (نوبت اول) -تشخیص فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول)	*			*							- مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران) - مجموعه دستورالعمل های کشوری فشارخون بالا
۴	مراقبت فشارخون بالا	-مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون غیر پزشک -مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا- پزشک		*		*	*						- مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران) - مجموعه دستورالعمل های کشوری فشارخون بالا

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت			نوع نقش							منابع
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	واکسیناسیون	پزشک	مراقب سلامت/بهورز	مراقب سلامت-ماما	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک	مراقب ناظر بیمارها
۵	شناسایی و تشخیص افراد مشکوک به آسم	- ارزیابی و شناسایی افراد مشکوک به آسم - غیر پزشک - فرایند تشخیص، درمان بیماری آسم -پزشک	*			*		*					-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)
۶	مراقبت بیمار مبتلا به آسم	- پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم -غیر پزشک - پیگیری و مراقبت بیمار مبتلا به آسم-پزشک		*		*		*					-راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) -برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)
۷	غربالگری بتاتالاسمی/ژنتیکی زمان ازدواج	- غربالگری بتا تالاسمی و پرسشنامه غربالگری ژنتیکی زمان ازدواج- غیرپزشک - بررسی نتایج آزمایشات غربالگری ژنتیکی زمان ازدواج- پزشک	*			*		*					- دستورالعمل برنامه پیشگیری از بروز بتا تالاسمی -دستورالعمل ژنتیک اجتماعی
۸	برنامه غربالگری و تشخیص زودهنگام سرطان روده بزرگ (زنان و مردان ۵۰ تا ۶۰ سال)	-برنامه غربالگری و تشخیص زودهنگام سرطان روده بزرگ- غیرپزشک (زنان و مردان ۵۰ تا ۶۰ سال) -تشخیص زودهنگام و غربالگری سرطان روده بزرگ - ویزیت اول (پزشک) -تشخیص زودهنگام و غربالگری سرطان روده بزرگ - ویزیت دوم (پزشک)				*		*	*	*	*	*	دستورالعمل برنامه ملی پیشگیری و تشخیص زودهنگام سرطان

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت			نوع نقش							منابع	
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	واکسیناسیون	پزشک	مراقب سلامت/بهورز	مراقب سلامت-ماما	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک		مراقب ناظر بیمارپها
۹	تشخیص زودهنگام و غربالگری سرطان پستان- ماما	اخذ شرح حال، بررسی سوابق فردی و خانوادگی، بررسی عوامل خطر، معاینه پستان، آموزش خود آزمایی پستان بررسی های تکمیلی، درخواست پاراکلینیک، پیگیری، ارجاع به سطح تخصصی	*						*	*	*			مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایراپن)
۱۰	غربالگری و تشخیص زودهنگام سرطان سرویکس	-غربالگری و تشخیص زودهنگام سرطان سرویکس (ماما/ پزشک) -غربالگری سرطان سرویکس (ماما/ پزشک) - پیگیری موارد مشکوک به سرطان سرویکس با شرح حال غیر طبیعی- ماما	*							*	*			مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایراپن) بسته خدمات سلامت میانسالان
۱۱	ارزیابی فعالیت بدنی	انجام آزمون پارکیو ، بررسی نوع (پیاده روی، فعالیت در حین کار، فعالیت ورزشی و تفریحی)، مدت، شدت و دفعات در هفته فعالیت بدنی، ارائه مشاوره و آموزش تعیین مرحله رفتار فرد بر اساس روش SOC، آموزش	*						*	*				مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایراپن) بسته خدمات سلامت میانسالان
۱۲	ارزیابی علائم و عوارض یائسگی	بررسی اختلالات اوروژنیتال در یائسگی، بررسی اختلالات وازوموتور، سوابق فردی و خانوادگی ابتلا به بیماری ها، بررسی اختلال عملکرد جنسی، آموزش بررسی تکمیلی، اقدامات درمانی، ارجاع به صورت تخصصی در صورت لزوم	*							*	*	*		بسته خدمات سلامت میانسالان

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماریها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
بسته خدمات سلامت میانسالان دستور عمل های مرکز مدیریت بیماریهای واگیر					*	*					*	بررسی علائم و عوامل خطر عفونت آمیزشی/ معاینه ژنیکولوژی در صورت لزوم بررسی تکمیلی، اقدامات درمانی، ارجاع به سطح تخصصی در صورت لزوم	ارزیابی عفونت آمیزشی	۱۳
بسته خدمات سلامت میانسالان					*	*					*	بررسی سابقه بارداری و زایمان فرد/ بررسی قاعدگی و تاخیر آن/ بررسی تمایل به بارداری	تاریخچه باروری و یائسگی زنان میانسال	۱۴
بسته خدمات سلامت میانسالان					*	*					*	بررسی رضایت از رابطه زناشویی بررسی تکمیلی و اقدامات درمانی، آموزش	ارزیابی اختلال عملکرد جنسی زنان میانسال	۱۵
بسته خدمات سلامت میانسالان					*	*					*	بررسی سیکل قاعدگی/ بررسی موارد خونریزی واژینال/ معاینه ژنیکولوژی در صورت لزوم بررسی های لازم، درخواست آزمایش/ سونوگرافی، ارجاع به سطح تخصصی در صورت لزوم	ارزیابی خونریزی غیر طبیعی	۱۶

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیمارها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص		
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰						*	*				*	تن سنجی و ارزیابی الگوی تغذیه - غیر پزشک	۱۷
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰								* ارج اع			*	مراقبت تغذیه ای میانسالان ارزیابی چاقی (۳۰ تا ۵۹ سال) - پزشک	۱۸

پیوست ۷: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶۰ سال و بالاتر

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت				نوع نقش							منابع
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	واکسیناسیون	پزشک	مراقب سلامت / بهورز	مراقب سلامت-ماما	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک	مراقب ناظر بیمارینها	
۱	خطرسنجی سکتة های قلبی و مغزی	-پیشگیری از سکتة های قلبی و مغزی از طریق خطرسنجی و مراقبت ادغام یافته دیابت، فشارخون بالا و اختلالات چربی های خون (غیرپزشک)	*				*	*						مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران)
۲	مراقبت بیمار مبتلا به دیابت	- مراقبت ماهانه بیماران مبتلا به دیابت - مراقبت افراد پره دیابتیک (غیرپزشک) - مراقبت سه ماهه بیماران مبتلا به دیابت		*			*	*						- مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران) - راهنمای بالینی دیابت نسخه سال ۱۴۰۰ - مجموعه دستورالعمل های کشوری دیابت
۳	ارزیابی و تشخیص فشارخون بالا	-تشخیص موارد مشکوک به فشار خون بالا (نوبت اول) -تشخیص فشار خون بالا (موارد مشکوک از نوبت اول)	*			*								- مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران) -مجموعه دستورالعمل های کشوری فشارخون بالا
۴	مراقبت فشارخون بالا	-مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون غیر پزشک -مراقبت بیمار مبتلا به فشار خون بالا- پزشک		*		*		*						- مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایران) -مجموعه دستورالعمل های کشوری فشارخون بالا

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت			نوع نقش							منابع
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	واکسیناسیون	پزشک	مراقب سلامت/بهورز	مراقب سلامت-ماما	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک	مراقب ناظر بیمارها
۵	شناسایی و تشخیص افراد مشکوک به آسم	- ارزیابی و شناسایی افراد مشکوک به آسم - غیر پزشک - فرایند تشخیص، درمان بیماری آسم - پزشک	*			*		*					- راهنمای ملی آسم (دستورالعمل پیشگیری، تشخیص و درمان) - برنامه کشوری تشخیص، درمان و مراقبت آسم در PHC (متن آموزشی بهورز/مراقب سلامت)
۶	زمین خوردن و عدم تعادل	- ارزیابی از نظر مصرف دارو - معاینه نورولوژیک - ارزیابی عملکرد مفاصل اندام تحتانی ارزیابی تکمیلی راه رفتن و تعادل - ارجاع غیر فوری در صورت نیاز به متخصص، فیزیوتراپیست، کار درمانگر، - تغییر دارو - ارائه آموزش - پسخوراند به تیم غیر پزشک	*			*							بوکلت مراقبت های ادغام یافته سلامت سالمندان پزشک
۷	زمین خوردن و عدم تعادل	- ارزیابی اولیه از نظر سقوط - تست تعادل در صورت نیاز - ارزیابی فعالیت های روزانه زندگی (ADL) - ارجاع به پزشک در صورت نیاز	*				*	*					بوکلت مراقبت های ادغام یافته سلامت سالمندان- غیر پزشک
۸	پیشگیری، غربالگری و تشخیص زودهنگام سرطان: • سرطان پستان (زنان ۶۰ تا ۷۰ سال) • سرطان روده بزرگ (زنان و مردان ۶۰ تا ۷۰ سال)	- برنامه غربالگری و تشخیص زودهنگام سرطان روده بزرگ- غیرپزشک - تشخیص زودهنگام و غربالگری سرطان پستان- ماما					*	*	*				دستورالعمل برنامه ملی پیشگیری و تشخیص زودهنگام سرطان

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیمارها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
بوکلت مراقبت های ادغام یافته سلامت سالمندان پزشک								*				-تشخیص زودهنگام و غربالگری سرطان روده بزرگ - ویزیت اول (پزشک) -تشخیص زودهنگام و غربالگری سرطان روده بزرگ - ویزیت دوم (پزشک)		
مجموعه مداخلات اساسی بیماری های غیرواگیر در نظام مراقبت های بهداشتی اولیه ایران (ایراپن) بوکلت مراقبت های ادغام یافته سلامت سالمندان پزشک						*	*				*	-ارزیابی فعالیت بدنی - غیرپزشک	ارزیابی فعالیت بدنی	۹
بوکلت مراقبت های ادغام یافته سلامت سالمندان پزشک بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه ب پزشک تحول سلامت - ۱۴۰۰						*	*				*		غربالگری تغذیه در سالمندان (غیرپزشک)	۱۰

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیمارها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص		
بوکلت مراقبت های ادغام یافته سلامت سالمندان پزشک بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول								* ارج اع/			*	مراقبت تغذیه ای سالمندان "اختلالات تغذیه ای سالمندان (۶۰ سال و بالاتر) (پزشک)"	۱۱

پیوست 8: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت ازدواج، باروری سالم و فرزندآوری گروه سنی ۱۰ تا ۵۴ سال

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	نوع خدمت			نوع نقش								منابع
			ارزیابی / تشخیص	مراقبت	مکمل کننده	پزشک	مراقب سلامت/بهورز	ماما مراقب	ماما	کارشناس تغذیه	کارشناس روان	دندانپزشک	ماما/پزشک آموزش دیده(مربی)	
۱	کلاس های آموزش هنگام ازدواج	آموزش سلامت جنسی و باروری، عوارض پیشگیری از بارداری؛ مهارت های زندگی خانوادگی؛ اخلاق، احکام و حقوق زوجین، حرمت و قبح سقط جنین؛ فرزندآوری و فواید بارداری											*	شیوه نامه آموزش هنگام ازدواج و بسته های آموزشی مورد تایید اداره جوانی جمعیت و شورای عالی انقلاب فرهنگی مطابق با ماده ۳۸ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت
۲	آموزش/ مشاوره فرزند آوری	گروه هدف این برنامه کلیه زنان سنین باروری (۵۴-۱۰ ساله) که توانایی باروری داشته (زنان یائسه، با سابقه هیستریکتومی، با سابقه توبکتومی و یا همسر با سابقه وازکتومی، وارد این برنامه نخواهند شد) ارائه مشاوره فرزند آوری برای زنانی که حداقل ۶ ماه از شروع زندگی مشترک آنها گذشته است. فرزند نداشته و در حال حاضر باردار نمی باشند، زنانی که سن آخرین فرزند آنها ۱۲ ماه کامل و بیشتر باشد، زنانی که با هر سن کودک تمایل به داشتن فرزند دارند. زنانی که از روش های کمک باروری استفاده کرده اند و سن فرزند آنها ۱۲ ماه کامل و بیشتر است. زنانی که در آخرین بارداری سقط/ مرده زایی داشته اند هر زمانی مادر از نظر روحی و روانی آمادگی	*			*	*	*	*					بسته خدمتی مراقبت های ادغام یافته ازدواج، باروری سالم و فرزندآوری ابلاغی اداره جوانی جمعیت

خدمات سلامت سطح اول

													داشته باشد. در صورت تمایل و تصمیم به فرزندآوری برای دریافت مراقبت های پیش از بارداری به ماما ارجاع داده می شوند.		
۳	آموزش عوارض اقلام و روش های جلوگیری از بارداری	به کلیه زنان عوارض روش های جلوگیری از بارداری داده می شود و در صورت تقاضا و اصرار فرد ، جهت تجویز روش توصیه می شود به پزشک مراجعه نماید.	*	*	*	*	*	*	*	*			بسته آموزشی و دستورالعمل ابلاغی اداره جوانی جمعیت		
۴	پیشگیری و تشخیص بهنگام ناباروری	گروه هدف این برنامه کلیه زنان/ دختران سنین باروری (۵۴-۱۰ ساله) که توانایی باروری داشته (زنان یائسه، با سابقه هیستریکتومی، با سابقه توبکتومی و یا همسر با سابقه وازکتومی، وارد این برنامه نخواهند شد) می باشند. زنان دارای معیارهای غربالگری مشکلات باروری، پس از ارزیابی، آموزش های لازم در خصوص کاهش عوامل مستعدکننده ناباروری، اصلاح سبک زندگی و تغذیه، علل شایع ناباروری مشتمل بر اندومتریوز و سندرم تخمدان پلی کیستیک را دریافت می نمایند. در صورت نیاز به سطح بالاتر ارجاع داده می شوند. در موارد سندرم تخمدان پلی کیستیک ارجاع به کارشناس تغذیه نیز صورت می گیرد.	*	*	*	*	*	*	*	*			بسته خدمتی مراقبت های ادغام یافته ازدواج، باروری سالم و فرزندآوری ابلاغی اداره جوانی جمعیت دستورالعمل ماده ۴۲ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، بسته های آموزشی ابلاغی اداره جوانی جمعیت		

پیوست ۹: شرح خدمات طب ایرانی ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حیطه مراقبت گروه سنی ۶ سال به بالا

منابع	مراقب ناظر بیماری ها	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
		ماما/پزشک آموزش دیده(مربی)	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	ماما مراقب	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	ملکسناسم	مراقبت	ارزیابی / تشخیص		
–دستورالعمل کشوری برنامه ترویج شیوه زندگی سالم بر اساس آموزه‌های طب ایرانی – بوکلت راهنمای بسته خدمات ترویج شیوه زندگی سالم بر اساس آموزه‌های طب ایرانی ویژه غیرپزشک						*	*			*	*		–دستورالعمل کشوری برنامه ترویج شیوه زندگی سالم بر اساس آموزه‌های طب ایرانی – بوکلت راهنمای بسته خدمات ترویج شیوه زندگی سالم بر اساس آموزه‌های طب ایرانی ویژه غیرپزشک	۱

پیوست ۱۰: شرح خدمات کارشناس تغذیه سامانه

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/پهوز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص	
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰				*						*		ارزیابی تغذیه ای - مراقبت ها در سامانه سیب (تمام گروه های سنی و مادران باردار)
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰				*						*		آموزش / مشاوره تغذیه (اقدام در سامانه سیب)
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰				*						*		رژیم درمانی (ثبت برنامه غذایی در سامانه سیب)
بسته جامع خدمات تغذیه در برنامه تحول سلامت - ۱۴۰۰				*								جلسات آموزشی (درون بخشی مرکز خدمات جامع سلامت/پایگاه سلامت/خانه شامل آموزش گروهی هدفمند مادران باردار و شیرده، کودکان زیر ۵ سال و سایر گروهها) برون بخشی(مدارس اداراتو پایگاه بسیج مساجد، مهد کودک و مراکز جمعی و زنان روستایی و عشایر) آموزش گروهی برای ارائه دهندگان خدمت شامل مراقب سلامت و پزشک)

پیوست ۱۱: شرح وظایف بهورز / مراقبین سلامت / مراقب سلامت-ماما در زمینه سلامت دهان

ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز / مراقب سلامت	ماما	پزشک	مراقب ناظر	مراقب سلامت دهان	دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان	منابع
۱	سلامت دهان و دندان کودکان، نوجوانان و جوانان	- آموزش سلامت دهان و دندان به همه گروه های سنی - معاینه دهان و دندان کودکان در مرکز - معاینه دهان و دندان نوجوانان در مدرسه - معاینه دهان و دندان جوانان در مرکز - ارائه مراقبت سلامت دهان (مسواک انگشتی به کودک زیر ۳ سال - انجام وارنیش فلوراید برای کودک ۳ تا ۶ سال در مرکز - انجام وارنیش فلوراید برای کودکان مقطع ابتدایی در مدرسه - ثبت کلیه خدمات در سامانه الکترونیک - ارجاع بیماران به دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان - پیگیری ارجاع - همکاری در سایر امور محوله در سلامت دهان و دندان از سطح بالاتر	*					- راهنمای بوکت - مراقبت های ادغام یافته کودک سالم - دانستنیهای سلامت دهان و دندان ویژه بهورز و مراقب سلامت	
۲		معاینه دهان کودک ۳ تا ۵ روزگی لغایت یکماه			*				
۳		نظارت بر عملکرد بهورز / مراقب سلامت				*			
		انجام خدمات بهداشتی و درمانی دندانپزشکی						*	

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز / مراقب سلامت	ماما	پزشک	مراقب ناظر	مراقب سلامت دهان	دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان	منابع
۴		- رعایت اصول استریلیزاسیون و کنترل عفونت - همکاری با دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان در ارائه خدمات - آموزش سلامت دهان و دندان در مدرسه - معاینه کودکان مقطع ابتدایی در مدرسه - انجام وارنیش فلوراید در مدرسه - ثبت کلیه خدمات در سامانه الکترونیک					*		
	سلامت دهان و دندان پیش از بارداری، بارداری و پس از زایمان	- آموزش سلامت دهان و دندان - معاینه دهان و دندان - ثبت کلیه خدمات در سامانه الکترونیک - ارجاع بیماران به دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان - پیگیری ارجاع - همکاری در سایر امور محوله در سلامت دهان و دندان از سطح بالاتر	*	*					کتاب مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران
۵		نظارت بر عملکرد بهورز / مراقب سلامت				*			
۶		انجام خدمات بهداشتی و درمانی دندانپزشکی						*	
		- رعایت اصول استریلیزاسیون و کنترل عفونت - همکاری با دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان در ارائه خدمات					*		

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز / مراقب سلامت	ماما	پزشک	مراقب ناظر	مراقب سلامت دهان	دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان	منابع
		- آموزش سلامت دهان و دندان در مدرسه - معاینه کودکان مقطع ابتدایی در مدرسه - انجام وارنیش فلوراید در مدرسه - ثبت کلیه خدمات در سامانه الکترونیک							
۷	سایر گروه ها غیر از گروه های هدف سلامت دهان و دندان (کودکان تا ۱۴ سال، مادران باردار و شیرده)	ارائه خدمات بهداشتی و درمانی دندانپزشکی						*	
		- رعایت اصول استریلیزاسیون و کنترل عفونت - همکاری با دندانپزشک / بهداشتکار دهان و دندان در ارائه خدمات - آموزش سلامت دهان و دندان در مدرسه - معاینه کودکان مقطع ابتدایی در مدرسه - انجام وارنیش فلوراید در مدرسه - ثبت کلیه خدمات در سامانه الکترونیک					*		

پیوست ۱۲: شرح خدمات ارائه شده توسط اعضای تیم سلامت در حوزه سلامت روان، اجتماعی و اعتیاد

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
کودکان زیر ۱۵ سال														
مستند مسیر خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات/ بوکلت های گروه سنی نوجوانان، جوانان و میانسالان/کتاب راهنمای خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات ویژه کارشناس مراقب						*	*				*	- ثبت تقاضای مراقبت برای اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات (مبتنی بر شکایت) - ارجاع به کارشناس سلامت روان - ارجاع به پزشک	شناسایی کودکان دارای اختلالات مصرف دخانیات مواد و الکل	۱
	مستند مسیر خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات/ کتاب راهنمای خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات ویژه کارشناس سلامت روان		*							*	*	تکمیل شرح حال روانشناختی و مداخله آموزشی		
			*							*		ارایه مداخله آموزشی		
								*			*	ارزیابی تشخیصی اختلالات مصرف دخانیات، الکل و مواد (تکمیل شرح حال روانشناختی)		
								*		*		ارجاع به مراکز فوق تخصصی روانپزشکی کودکان		
مستند مسیر خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات/ کتاب راهنمای خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات ویژه کارشناس سلامت روان		*								*	تکمیل شرح حال روانشناختی			
		*								*	ارایه مداخله آموزشی			

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
گروه سنی زیر ۱۸ سال														
بسته آموزشی و راهنمای عمل کارشناس مراقب سلامت						*	*				*	غربالگری اولیه بدرفتاری با کودک	ارزیابی سلامت اجتماعی	۲
						*	*				*	اورژانس غربالگری بدرفتاری با کودک		
						*	*				*	غربالگری اولیه خانواده آسیب پذیر		
بسته آموزشی مداخلات توانمندسازی در پیامدهای نامطلوب سلامت اجتماعی			*							*	*	ارزیابی تکمیلی عوامل خطر سلامت اجتماعی و انجام مداخلات آموزشی برای کودک و والدین مداخلات توانمندسازی در حوزه عوامل خطر سلامت اجتماعی (خانواده آسیب پذیر)		
			*							*	*	ویزیت اولیه کارشناس روان (در صورت مراجعه مستقیم به روان شناس) و مداخلات مربوطه		
			*							*		ویزیت دوره ای کارشناس روان		
بسته پیشگیری از کودک آزاری در نظام نوین مراقبت های بهداشتی اولیه (ویژه پزشک)							*				*	ویزیت اول پزشک (شرح حال روانپزشکی)		
							*			*		مراقبت دوره ای پزشک (شرح حال روانپزشکی)		
گروه سنی ۵ تا ۱۵ سال														
پرسشنامه ۱۷ سوالی چک لیست علائم کودکان از والدین / مراقبین اصلی						*	*				*	غربالگری اولیه در حوزه سلامت روان		۳

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/پهپوز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیصی			
موارد مثبت غربالگری سلامت روان مورد ارزیابی در حوزه افکار خودکشی قرار خواهند گرفت						*	*				*	غربالگری خودکشی	ارزیابی سلامت روان	
در صورت عدم وجود سابقه بیماری غربالگری صرع انجام می پذیرد						*	*				*	غربالگری بیماری صرع		
پرسشنامه ارزیابی احتمال ناتوانی ذهنی						*	*				*	غربالگری ناتوانی ذهنی		
ثبت در پرونده و در صورت تمایل مراجعه کننده دریافت خدمات در PHC						*	*			*		ثبت سابقه اختلالات روانپزشکی / عصبی		
تکمیل شرح حال روانشناختی اولیه			*								*	ویزیت اولیه کارشناس روان (در صورت مراجعه مستقیم به روانشناس / ارجاع پزشک)		
تکمیل شرح حال دوره ای روانشناختی به ازاء هر جلسه ارائه آموزش روانشناختی			*							*		ویزیت دوره ای کارشناس روان		
تکمیل شرح حال روانپزشکی اولیه								*			*	ویزیت اول پزشک (شرح حال روانپزشکی)		
تکمیل شرح حال دوره ای روانپزشکی								*		*		مراقبت دوره ای پزشک (شرح حال روانپزشکی)		
کتاب راهنمای ارزیابی و درمان اختلالات سلامت روان ویژه پزشکان								*		*		تشخیص اختلالات شایع روانپزشکی کودک و نوجوان و ارائه مداخلات دارویی / ارجاع به سطوح تخصصی		

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/پهروز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیصی			
بسته مداخلات آموزشی توانمند سازی (مهارت‌های زندگی) بسته مداخلات در خودکشی و بسته آموزش خودمراقبتی ویژه سفیر سلامت (ارتقاء سبک زندگی)			*							*		ارائه مداخلات آموزش روانشناختی		
زنان متأهل گروه سنی نوجوان، جوان و میانسال و مادران باردار (گروه سنی ۱۰ تا ۵۹ سال)														
غربالگری اولیه بد رفتاری با همسر اورژانس غربالگری اولیه بد رفتاری با همسر غربالگری اولیه خانواده آسیب پذیر						*	*				*	غربالگری اولیه بد رفتاری با همسر	ارزیابی سلامت اجتماعی	۴
						*	*				*	اورژانس غربالگری اولیه بد رفتاری با همسر		
						*	*				*	غربالگری اولیه خانواده آسیب پذیر		
بسته آموزشی مداخلات توانمندسازی در پیامدهای نامطلوب سلامت اجتماعی			*							*	*	- ارزیابی تکمیلی عوامل خطر سلامت اجتماعی و انجام مداخلات آموزشی برای کودک شاهد خشونت و زنان آزار دیده - مداخلات توانمندسازی در حوزه عوامل خطر سلامت اجتماعی (خانواده آسیب پذیر)		
			*							*	*	ویزیت اولیه کارشناس روان (در صورت مراجعه مستقیم به روان شناس) و مداخلات مربوطه		
			*							*		ویزیت دوره ای کارشناس روان		
								*			*	ویزیت اول پزشک (شرح حال روانپزشکی)		

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/پهپوز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
بسته پیشگیری از بدرفتاری با همسر در نظام نوین مراقبت های بهداشتی اولیه (ویژه پزشک)								*		*		مراقبت دوره‌ای پزشک (شرح حال روانپزشکی)		
گروه سنی ۱۵-۵۹ سال														
مستند مسیر خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات/ بوکلت های گروه سنی نوجوانان، جوانان و میانسالان/کتاب راهنمای خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات ویژه کارشناس مراقب						*	*				*	غربالگری اولیه درگیری با مصرف دخانیات مواد و الکل	ارزیابی و مراقبت اختلالات مصرف دخانیات، مواد و الکل	۵
						*	*			*		- ارایه بازخورد آموزشی به موارد مثبت غربالگری اولیه و ارجاع به کارشناس سلامت روان - پیگیری موارد مثبت غربالگری اولیه جهت مراجعه به کارشناس روان طبق دستورالعمل - ارجاع موارد منفی غربالگری اولیه به کارشناس روان جهت شرکت در برنامه های آموزش گروهی توانمندسازی و خودمراقبتی - پیگیری موارد شناسایی شده و تحت درمان اختلال مصرف طبق دستورالعمل		

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/پهروز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیصی		
مستند مسیر خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات/ کتاب راهنمای خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات ویژه کارشناس سلامت روان			*								*	غربالگری تکمیلی درگیری با مصرف دخانیات مواد و الکل و تعیین سطح خطر	
مستند مسیر خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات/ کتاب راهنمای خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات ویژه کارشناس سلامت روان			*							*		- ارایه مداخله مختصر روانشناختی - ارایه مداخله شناختی رفتاری کوتاه بیماران - پیگیری بیماران دارای اختلالات مصرف دخانیات مواد و الکل طبق دستورالعمل	
مستند مسیر خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات/ بوکلت های گروه سنی نوجوانان، جوانان و میانسالان/کتاب راهنمای خدمات اختلالات مصرف مواد، الکل و دخانیات ویژه پزشک								*			*	- ارزیابی تشخیصی اختلالات مصرف دخانیات، الکل و مواد (تکمیل شرح حال روانپزشکی)	
								*		*		- درمان دارویی موارد دارای اختلال مصرف دخانیات و ارجاع به کارشناس سلامت روان جهت مداخله شناختی رفتاری - ارجاع موارد دارای اختلال مصرف مواد و الکل به مراکز تخصصی درمان اعتیاد (MMT) - ویزیت دوره ای بیمار دو هفته بعد از ارجاع - بازخورد به کارشناس مراقب جهت پیگیری مراقبت های بعدی طبق دستورالعمل	

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
گروه سنی ۱۵ تا ۵۹ سال														
پرسشنامه ۱۷ سوالی چک لیست علائم کودکان از والدین / مراقبین اصلی					*	*	*				*	غربالگری اولیه در حوزه سلامت روان	ارزیابی سلامت روان	۶
موارد مثبت غربالگری سلامت روان مورد ارزیابی در حوزه افکار خودکشی قرار خواهند گرفت					*	*	*				*	غربالگری خودکشی		
در صورت عدم وجود سابقه بیماری غربالگری صرع انجام می‌پذیرد					*	*	*				*	غربالگری بیماری صرع (تا ۲۹ سال)		
ثبت در پرونده و در صورت تمایل مراجعه کننده دریافت خدمات در PHC					*	*	*			*		ثبت سابقه اختلالات روانپزشکی / عصبی		
تکمیل شرح حال روانشناختی اولیه			*								*	ویزیت اولیه کارشناس روان (در صورت مراجعه مستقیم به روان شناس / ارجاع پزشک)		
تکمیل شرح حال دوره‌ای روانشناختی به ازاء هر جلسه ارائه آموزش روانشناختی			*							*		ویزیت دوره‌ای کارشناس روان		
تکمیل شرح حال روانپزشکی اولیه								*			*	ویزیت اول پزشک (شرح حال روانپزشکی)		
تکمیل شرح حال دوره‌ای روانپزشکی								*		*		مراقبت دوره ای پزشک (شرح حال روانپزشکی)		

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/پهپوز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
کتاب راهنمای ارزیابی و درمان اختلالات سلامت روان ویژه پزشکان								*		*		تشخیص اختلالات شایع روانپزشکی کودک و نوجوان و ارائه مداخلات دارویی		
بسته مداخلات در اضطراب و افسردگی و بسته مداخلات آموزشی توانمند سازی (مهارت‌های زندگی و فرزندپروری) بسته مداخلات در خودکشی و بسته آموزش خودمراقبتی ویژه سفیر سلامت (ارتقاء سبک زندگی)			*							*		ارائه مداخلات آموزش روانشناختی		
گروه سنی ۶۰ سال به بالا														
پرسشنامه افسردگی سالمندان						*	*				*	غربالگری افسردگی سالمندان	ارزیابی سلامت روان	۸
ثبت در پرونده و در صورت تمایل مراجعه کننده دریافت خدمات در PHC						*	*			*		ثبت سابقه اختلالات روانپزشکی / زوال عصبی		
تکمیل شرح حال روانشناختی اولیه			*								*	ویزیت اولیه کارشناس روان (در صورت مراجعه مستقیم به روان شناس / ارجاع پزشک)		
تکمیل شرح حال دوره‌ای روانشناختی به ازاء هر جلسه ارائه آموزش روانشناختی			*							*		ویزیت دوره‌ای کارشناس روان		
تکمیل شرح حال روانپزشکی اولیه								*			*	<u>ویزیت اول پزشک (شرح حال روانپزشکی)</u>		

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/پهپوز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
تکمیل شرح حال دوره‌ای روانپزشکی								*		*		مراقبت دوره ای پزشک (شرح حال روانپزشکی)		
کتاب راهنمای ارزیابی و درمان اختلالات سلامت روان ویژه پزشکان								*		*		تشخیص و درمان اختلالات شایع روانپزشکی و تشخیص اختلالات عصبی و ارجاع به سطوح تخصصی		
بسته مداخلات در اضطراب و افسردگی و بسته مداخلات آموزشی توانمند سازی (مهارت‌های زندگی و فرزندپروری برای مراقبین کودک و نوجوان) بسته مداخلات در خودکشی و بسته آموزش خودمراقبتی ویژه سفیر سلامت (ارتقاء سبک زندگی)			*							*		ارائه مداخلات آموزش روانشناختی		

پیوست ۱۳: جزئیات وظایف کارکنان در برخورد با موارد مراجعه کننده مشکوک به بیماری های عفونی و واگیردار

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
۱	مدیریت بیماری سل	۱. بیماریابی سل در مراجعین دارای شکایت به نفع سل (بیماریابی پاسیو) ۲. آموزش مراجعین و خانوارهای ساکن در منطقه تحت پوشش در زمینه بیماری سل ۳. خوراندن داروهای رژیم درمانی سل به فرد بیمار تحت نظارت مستقیم بصورت روزانه برای بیماران مبتلا به سل ریوی (DOT) و تحویل داروی موارد سل خارج ریوی بصورت هفتگی؛ و ثبت نحوه دریافت داروهای روزانه بیمار در کارت درمان یا فرم شماره ۲ ۴. پیگیری موارد غیبت از درمان و اقدام طبق دستورالعمل فنی	1. بیماریابی سل در مراجعین دارای علائم یا شکایت بالینی به نفع سل 2. ویزیت، پیگیری و انجام اقدامات تشخیصی- درمانی لازم برای "موارد مشکوک دارای نتیجه اسمیر خلط منفی"، "موارد مشکوک به سل دارای تنها یک اسمیر خلط مثبت" و "موارد در تماس نزدیک بیماران" و بیماران تحت درمان بر اساس دستور عمل 3. ارجاع افراد نیازمند گرافی، آزمایشات پاراکلینیک تکمیلی و مشاوره های تخصصی و پیگیری انجام رایگان خدماتی که برای دریافت آنها بیمار ارجاع شده است 4. ارجاع بیماران مبتلا به سل به کارشناس تغذیه مرکز و انجام مشاوره بدو درمان جهت ارائه آموزش بهبود تغذیه و معرفی و هماهنگی جهت دریافت اقدامات حمایتی از سوی ارگان ها و نهادهای ذیربط 5. نظارت بر حسن اجرای دانش (DOT)، بررسی مستمر بروز عوارض دارویی و توزین ماهانه بیماران مبتلا به سل توسط بهورزان و مراقبان سلامت (اطمینان از تزریق رایگان روزانه داروهای تزریقی ضد سل بیماران مسلول مقاوم به دارو از مسئولیتهای خطیر پزشک مرکز می باشد)	راهنمای کشوری مبارزه با سل و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۲	حذف مالاریا	1. نقش فعال در اجرای برنامه عملیاتی حذف مالاریا در منطقه تحت پوشش (بیماریابی، تشخیص، درمان، پیشگیری دارویی در موارد احتمالی و کسب آمادگی به منظور اجرای عملیات مقابله با اپیدمی و مبارزه با ناقل) 2. پیگیری موارد شکست درمان مالاریا با ذکر موارد پیگیری از جمله شمارش انگلی توسط کاردان/کارشناس آزمایشگاه 3. تجویز داروی خط اول و دوم درمان مالاریا بر اساس دستورالعمل کشوری درمان مالاریا 4. آموزش جامعه در راستای جلب مشارکت مردمی در حذف مالاریا با توجه به برنامه اجرایی شهرستان مربوطه	1. بررسی علایم احتمالی مالاریای شدید در روز اول تشخیص و اقدامات اولیه 2. ویزیت بیماران مبتلا به مالاریای فالسیپارم و میکس در روزهای ۳-۷-۱۴-۲۱-۲۸ ۲-۱۰ پس از کشف و شروع درمان در رابطه با احتمال شکست درمان و یا بروز علایم مالاریای شدید 3. تایید و امضای فرم بررسی و طبقه بندی اپیدمیولوژیک موارد و کانونهای مالاریا	دستورالعمل درمان، برنامه استراتژیک کشوری حذف مالاریا و برنامه عملیاتی استان و شهرستان و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
۳	کنترل هاری	1. آموزش چهره به چهره گروههای در معرض خطر بخصوص دانش آموزان وافرادیکه درمعرض گزش بیشتر حیوانات هستند 2. شستشوی محل جراحت مجروحین حیوان گزیده با آب و صابون بمدت 15-20دقیقه 3. ارجاع فوری مجروح به مرکز درمان پیشگیری هاری شهرستان ،جهت سرو واکسیناسیون هاری بصورت کتبی و تلفنی 4. پیگیری ادامه واکسیناسیون فرد و کنترل کارت واکسیناسیون هاری با توجه و آموزش و راهنمایی فرد مجروح جهت ادامه واکسیناسیون در مرکز بهداشت شهرستان	1. ارجاع فوری مجروح حیوان گزیده به مرکز درمان پیشگیری هاری مستقر درشهرستان 2. ثبت دقیق آدرس و مشخصات فرد حیوان گزیده و اعلام تلفنی آن به مرکز بهداشت یا مرکز درمان پیشگیری شهرستان	راهنمای کشوری مبارزه با هاری و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۴	کنترل کالاآزار	1. وجود علائم مشکوک به بیماری شامل تب بیش از یک هفته که ممکن است همراه بی اشتهایی ، کاهش وزن و بزرگی شکم و ارجاع به مرکز بالاتر جهت تشخیص قطعی و درمان 2. تهیه نمونه خون در مناطق تحت پوشش طرح استفاده از آنتی ژن سریع (DAT(Direct)) (اردبیل – آذربایجان شرقی – بوشهر – فارس)	1. درمان بیماران طبق دستورالعمل کشوری 2. نظارت بر کلیه واحدهای محیطی و ادامه درمان	راهنمای کشوری مبارزه با لیشمانیوز و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۵	مدیریت تب خونریزی دهنده ویروسی کریمه کنگو (CCHF)	1. در صورت وجود علائم (شروع ناگهانی بیماری با تب، درد عضلات، تظاهرات خونریزی دهنده مانند راش پتشی خونریزی از بینی و مخاط دهان استفراغ خونی یا ملنا و هماتوری (خون در ادرار) به همراه یکی از علائم اپیدمیولوژیک سابقه گزش با کنه یا له کردن کنه با دست – تماس مستقیم با خون تازه یا سایر بافتهای دامها و حیوانات آلوده تماس مستقیم با ترشحات دفعی بیمار قطعی یا مشکوک به CCHF، اقامت یا مسافرت دریک محیط روستایی که احتمال تماس با دامها وجود داشته است) بیمار جهت معاینات بعدی به پزشک مرکز خدمات جامع سلامت ارجاع می شود. 2. آموزش در مورد راههای انتقال بیماری (انتقال ازطریق کنه، انتقال طی ذیح حیوان آلوده و تماس با خون و بافت بیماران و پیشگیری آن (احتیاطات همه جانبه و استفاده از ماسک دستکش، عینک، روپوش، چکمه در حین ذیح دام	1. بیماریابی فعال در افراد مشکوک (با داشتن علائم بالینی + شواهد اپیدمیولوژیک) 2. ارجاع به بیمارستان شهرستان جهت بستری و انجام آزمایشات اولیه 3. در صورت تأیید مورد محتمل بیماری جهت درمان فوری (آب و الکترولیتها و ضد ویروس) 4. درصورت تأیید مورد محتمل بیماری جهت تهیه نمونه های سرمی در نوبت صفر – ۵ روز بعد از تشخیص – ۱۰ روز پس از تشخیص	راهنمای کشوری مبارزه با CCHF و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
۶	کنترل سالک	1. کشف موارد مشکوک با علائم هر نوع ضایعه پوستی به مدت بیش از ۱۴ روز و ارجاع به مراکز بالاتر جهت تشخیص قطعی و درمان مناسب با توجه به تعریف موارد مشکوک 2. آموزش مستمر چهره بچهره جهت دفع صحیح زباله، استفاده از پشه بند، رعایت بهداشت محیط و حفاظت فردی شامل استفاده از لباس های بلند و استفاده از دور کننده های حشرات و حشره کش در منازل 3. ثبت موارد مبتلایان و تهیه فرم بررسی و اعلام موارد و کانونهای آلوده به شهرستان	1. درمان سریع طبق دستورالعمل کشوری 2. ادامه درمان و نظارت برحسن اجرای فعالیتهای واحدهای محیطی	راهنمای کشوری مبارزه با لیشمانیوز و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۷	مدیریت تب مالت	1. بیماریابی موارد مشکوک یعنی با داشتن علامت های بالینی منطبق با تب مالت مثل تب مستمر یا متناوب عرق فراوان بخصوص شبها، خستگی، بی اشتها، کم شدن وزن، سردرد، درد مفاصل و عضلات به همراه ارتباط اپیدمیولوژیک با موارد حیوان مشکوک یا قطعی مبتلا به بروسلاز یا فرآورده های آلوده حیوان می تواند مشکوک به بیماری تلقی شوند. 2. ارجاع موارد مشکوک 3. آموزش مستمر و پیگیری مردم خصوصاً خانواده هایی که موارد مثبت بیماری در آنها ظاهر شده از نظر چگونگی مراقبت و راههای انتقال و پیشگیری از بیماری تب مالت	1. ارجاع بیمار جهت انجام آزمایشات اولیه (رایت) و در صورت لزوم آزمایشات تکمیلی (2ME، کومبس رایت و...) 2. درمان بیمار براساس دستورالعمل کشوری با توجه به تشخیص بالینی، آزمایشگاهی و اپیدمیولوژیکی	راهنمای کشوری مبارزه با تب مالت و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۸	واکسیناسیون	1. شرکت در برنامه های آموزشی مرتبط در مرکز بهداشت شهرستان 2. آموزش خانواده ها و سایر گروههای هدف برای افزایش مشارکت آنها در برنامه های ایمن سازی 3. انجام واکسیناسیون برای کودکان و سایر گروههای هدف منطبق با برنامه کشوری ایمن سازی 4. رسم نمودار پایش ماهانه پوشش واکسن ها و آنالیز آن 5. بررسی موارد تاخیر در مراجعه	1. شرکت در برنامه های آموزشی مرتبط در مرکز بهداشت شهرستان 2. آموزش خانواده ها و سایر گروههای هدف برای افزایش مشارکت آنها در برنامه های ایمن سازی جاری و واکسیناسیون تکمیلی 3. بررسی نمودار پایش ماهانه واکسن و مشارکت در رفع مشکلات احتمالی	راهنمای کشوری ایمن سازی و دستورالعمل های ابلاغی

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
		۶. مشارکت در برنامه های واکسیناسیون تکمیلی گروههای هدف		
۹	مراقبت AEFI و تزریقات ایمن	مراقبت AEFI - آموزش خانواده ها در خصوص عوارض شایع بعد از واکسیناسیون و نحوه برخورد با آنها - شرکت در برنامه های آموزشی تدارک دیده شده مرکز بهداشت شهرستان - ثبت و گزارش دهی موارد عارضه پس از ایمنسازی شامل: - تکمیل فرم شماره ۱ در مورد عوارض فوری - تکمیل فرم شماره ۲ برای همه موارد اعم از فوری یا غیرفوری - ارجاع به مرکز بهداشتی درمانی مربوطه تزریقات ایمن - رعایت موازین تزریقات ایمن - ارائه واکسن کارآ و مؤثر با رعایت نکات ایمنی - دفع سرنگ و سرسوزن های مصرف شده در جعبه های ایمن safety box - از بین بردن صحیح و مناسب جعبه های ایمن - برآورد نیاز به سرنگ و جعبه های ایمن و اعلام نیاز به سطوح بالاتر	مراقبت AEFI شرکت در برنامه های آموزشی تدارک دیده شده مرکز بهداشت شهرستان - بررسی موارد AEFI طبق فرم شماره ۳ - اقدام لازم و آموزش مجدد پرسنل در صورت بروز خطای برنامه ایمنسازی - گزارش موارد عارضه پس از ایمنسازی شامل: تزریقات ایمن - مدیریت و اجرای موازین تزریقات ایمن - آموزش - تکمیل چک لیست ارزیابی تزریقات ایمن	دستورالعمل مراقبت عوارض ناخواسته پس از ایمنسازی و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
۱۰	زنجیره سرما	1. کنترل یخچال نگهداری واکسن و ثبت دمای آن دوبار در روز (صبح و عصر) 2. قرار دادن صحیح واکسنها در یخچال نگهداری واکسن 3. نگهداری واکسن در درجه حرارت مطلوب 4. برفک زدایی بموقع یخچال واکسن 5. استفاده مطلوب از کلد باکس و واکسن کاریر 6. استفاده مطلوب از آیس بگ 7. استفاده صحیح از شاخص ویال واکسن (VVM) 8. استفاده از شاخصهای یخ زدگی در یخچال نگهداری واکسن 9. استفاده صحیح از دماسنج ها 10. آماده سازی کلدباکسها و واکسن کاریرها برای نگهداری و حمل و نقل واکسن 11. فریز کردن صحیح آیس بگها 12. تنظیم درجه حرارت یخچال نگهداری واکسن 13. کنترل و تنظیم درجه حرارت در کلد باکسها و واکسن کاریرها 14. نگهداری صحیح تجهیزات زنجیره سرما (یخچال، کلد باکسن، واکسن کاریر) 15. استفاده از Shake Test در موارد نیاز 16. برآورد نیاز واکسن ماهانه و ارسال درخواست برای سطح بالاتر 17. دریافت واکسن و ثبت داده های آن در دفاتر یا فرم های مربوطه	1. نظارت بر نحوه ثبت دمای یخچال نگهداری واکسن 2. نظارت و بررسی وضعیت قراردادن واکسنها در یخچال 3. نظارت بر نحوه برفک زدایی یخچال نگهداری واکسن 4. نظارت بر نحوه استفاده بهورز از کلدباکس و واکسن کاریر 5. نظارت بر نحوه استفاده بهورز از آیس بگ 6. نظارت بر آگاهی کارکنان مرتبط از شاخص ویال واکسن (VVM) 7. نظارت بر آگاهی کارکنان مرتبط از شاخصهای یخ زدگی 8. نظارت بر استفاده بهورز از دماسنج ها 9. نظارت بر نحوه تنظیم درخواست واکسن مورد نیاز ماهانه و ثبت و ارسال آن 10. نظارت بر آگاهی کارکنان مرتبط از Shake test ۱۱. نظارت بر نگهداری تجهیزات زنجیره سرما توسط بهورز	کتاب زنجیره سرما و مجموعه SOP های زنجیره سرما
۱۱	مننژیت	1. ارجاع موارد مظنون به مننژیت به پزشک (بر اساس تعریف ذکر شده) 2. همکاری در موارد تماس در صورت تأیید مننژیت مننگوکوکی یا هموفیلوس آنفلوانزا 3. پیگیری تکمیل درمان	1. نظارت بر ثبت مشخصات مربوط به فرد مظنون به مننژیت ارجاع شده و تشخیص نهایی 2. پیگیری تکمیل درمان در موارد مبتلا 3. اطمینان از گزارش تلفنی موارد مظنون و مرگ ناشی از مننژیت تشخیص داده شده 4. به ستاد پیشگیری و مبارزه با بیماریها در شهرستان هماهنگی جهت انجام پروفیلاکسی با ستاد شهرستان در موارد تشخیص مننژیت مننگوکوکی و هموفیلوس آنفلوانزا	دستورالعمل مراقبت مننژیت و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
۱۲	سرخک مراقبت سرخچه و سندرم سرخچه مادرزادی	۱. شناسایی و گزارش فوری افراد مشکوک به سرخک، سرخچه و سندرم سرخچه مادرزادی بر اساس تعریف ۲. مشارکت در بررسی طغیان بیماری سرخک ۳. گزارش صفر ماهیانه به سطح بالاتر ۴. ارجاع فوری افراد مشکوک به سرخک، سرخچه و سندرم سرخچه مادرزادی ۵. بیماریابی فعال در افراد در تماس با فرد مشکوک و بررسی وضعیت واکسیناسیون آنها ۶. همکاری با تیم بررسی موارد مشکوک ۷. پیگیری موارد در اطرافیان ۸. محاسبه پوشش واکسن MMR در منطقه تحت پوشش ۹. تعیین جمعیت‌های پرخطر در منطقه تحت پوشش ۱۰. آموزش به مردم در خصوص بیماری‌های بثوریتی تب دار و گزارش موارد به خانه بهداشت یا پایگاه بهداشتی	۱. بیماریابی غیرفعال مشکوک به سرخک، سرخچه و سندرم سرخچه مادرزادی در بین مراجعه کنندگان بر اساس تعریف بیماری ۲. بیماریابی فعال در موارد تماس با مورد مشکوک یا تأیید شده سرخک، سرخچه و سندرم سرخچه مادرزادی ۳. گزارش به مرکز بهداشت شهرستان	راهنمای مراقبت بیماری سرخک (در مرحله حذف) و سرخچه و سندرم سرخچه مادرزادی راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۱۳	فلج اطفال	۱. بیماریابی غیرفعال در میان افراد تحت پوشش مرکز بر اساس تعریف استاندارد ۲. گزارش کشف هر مورد فلج شل حاد با سریعترین وسیله ممکن ۳. بررسی اطرافیان و موارد تماس جهت کشف سایر موارد فلج شل حاد احتمالی ۴. اقدام جهت تهیه ۲ نمونه مدفوع مناسب از بیمار مبتلا به فلج شل حاد ۵. اقدام جهت ارسال نمونه های مدفوع تهیه شده به مرکز بهداشت شهرستان به روش زنجیره سرما ۶. ارسال گزارش صفر ماهیانه از خانه بهداشت به مرکز بهداشتی درمانی متبوع	۱. بیماریابی غیرفعال در میان افراد مراجعه کننده ۲. پیگیری تهیه نمونه مدفوع از کلیه موارد تماس زیر ۵ سال بیماران پرخطر (HOT Case)	دستورالعمل کشوری نظام مراقبت فلج شل حاد و راهنمای کشوری ایمن سازی

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
۱۴	دیفتری سیاه سرفه	۱. شناسایی موارد مظنون با علائم بالینی و ارجاع آنها به سطح بالا ۲. گزارش فوری موارد سیاه سرفه به مرکز بهداشت شهرستان ۳. پیگیری موارد تماس اطرافیان بیمار ۴. ارجاع موارد تماس بیمار به پزشک ۵. آموزش افراد تحت پوشش در مورد بیماری سیاه سرفه و راههای پیشگیری آن ۶. شرکت در برنامه های آموزشی تدارک دیده شده مرکز بهداشت شهرستان	۱. بیماریابی و بررسی افراد مظنون ۲. درخواست آزمایشات حلق برای بیمار و اطرافیان و دریافت نتایج آزمایشگاه	راهنمای کشوری سیاه سرفه ودیفتری راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۱۵	آنفلوانزا	۱. شناسایی و کشف کانونهای طغیان و اپیدمی بیماری تنفسی در جمعیت انسانی ۲. گزارش فوری موارد مشکوک بیماریهای تنفسی واگیر به سطوح بالاتر ۳. آموزش و اطلاع رسانی عمومی مداوم و منظم به جمعیت تحت پوشش در خصوص شناخت بیماری و راههای انتشار و پیشگیری از آن ۴. شناسایی بیماران مشکوک به آنفلوانزای پرندگان بر اساس تعریف	۱. تشخیص و شناسایی موارد مشکوک به آنفلوانزای انسانی یا حیوانی بر اساس تعاریف استاندارد ۲. گزارش فوری موارد مشکوک به سطوح بالاتر	
۱۶	پیشگیری و کنترل بیماری وبا و اسهال خونی	۱. شناسایی و ثبت تمام موارد مبتلا به اسهال حاد و اسهال خونی در سامانه های الکترونیک سطح یک ۲. نمونه برداری مدفوع از موارد مشکوک ۳. گزارش فوری افزایش ناگهانی موارد اسهال حاد آبکی	۱. شناسایی موارد مشکوک به وبا ۲. گزارش فوری افزایش ناگهانی موارد اسهال حاد آبکی به مرکز بهداشت شهرستان ۳. گزارش فوری موارد مشکوک وبا به مرکز بهداشت شهرستان ۴. درمان کامل موارد مشکوک و موارد قطعی بیماری	راهنمای فنی کشف و کنترل همه گیری های وبا و راهنمای مهار همه گیریهای شیگلادیسانتری تیپ ۱

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	بهورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
۱۷	پیشگیری و کنترل بیماری تیفوئید	۱. شناسایی افراد مشکوک به تیفوئید در بین مراجعین (بیماریابی غیر فعال) ۲. ارجاع موارد شناسایی شده ۳. گزارش فوری افزایش ناگهانی موارد بیماری	۱. بیماریابی غیر فعال موارد مشکوک در بین افراد مراجعه کننده ۲. ارجاع موارد مشکوک به آزمایشگاه جهت تشخیص قطعی ۳. درمان موارد شناسایی شده بر اساس پروتکل کشوری ۴. گزارش فوری افزایش ناگهانی موارد مشکوک به تیفوئید به مرکز بهداشت شهرستان	راهنمای کشوری تیفوئید و راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۱۸	پیشگیری و کنترل بیماری مشکوک به بوتولیسم (به ویژه بوتولیسم ناشی از غذا)	۱. شناسایی موارد مشکوک به بوتولیسم ناشی از غذا ۲. گزارش و ارجاع فوری موارد مشکوک به سطح بالاتر	۱. شناسایی موارد مشکوک به بوتولیسم (ناشی از غذا) ۲. گزارش فوری موارد مشکوک بیماری به مرکز بهداشت شهرستان ۳. ارجاع فوری موارد مشکوک به بیمارستان شهرستان	راهنمای کشوری بوتولیسم
۱۹	مدیریت طغیان های بیماری های منتقله از آب و غذا	۱. شناسایی طغیان های مرتبط با بیماری های منتقله از آب و غذا ۲. گزارش طغیان های مرتبط با بیماری های منتقله از آب و غذا به مرکز بهداشت شهرستان ۳. همکاری با کارشناسان ستادی شهرستان، استان و سطح ملی برای کنترل و بررسی علل طغیان	۱. گزارش طغیان های مرتبط با بیماری های منتقله از آب و غذا به مرکز بهداشت شهرستان ۲. تولید فرضیه برای مشخص کردن عامل طغیان ۳. همکاری برای کنترل طغیان در فاصله زمانی حداقل بعد از شروع طغیان	راهنمای فنی کشف و کنترل همه گیری های وبا
۲۰	مدیریت بیماری گال و شپش	۱. معاینه افراد مشکوک به آلودگی با گال یا شپش ۲. ارجاع افراد مشکوک به گال یا شپش به پزشک مرکز خدمات جامع سلامت ۳. آموزش بهداشت دانش آموزان ، فرد آلوده و خانواده وی برای درمان آلودگی و نیز پیشگیری از آلودگی در آینده ۴. تحویل شامپو و.. بر اساس دستور عمل	۱. درمان موارد بر اساس دستور عمل کشوری در موارد ارجاعی	کتاب راهنمای تشخیص، درمان و مراقبت بیماری گال و پدیکلوزیس
۲۱	پیشگیری و کنترل HIV/AIDS	۱. آموزش های لازم برای مسئولین و کارکنان بخشداری و شورای اسلامی ۲. آموزش مستمر و اطلاع رسانی به افراد پرخطر / در معرض خطر ۳. انجام مشاوره با افراد HIV+ شناسایی شده و خانواده آنها	۱. آموزش های لازم برای مسئولین و کارکنان شورای اسلامی شهر در خصوص اهمیت بیماری ایدز و کنترل آن و نظارت بر برنامه های آموزشی انجام شده ۲. آموزش مستمر و اطلاع رسانی به افراد پرخطر / در معرض خطر	راهنمای کشوری HIV/AIDS و

ردیف	عنوان خدمت	بهبورز / کارشناس مراقب سلامت	پزشک	منابع
		4. آموزش کارکنان مشاغل پرخطر (آرایشگران و) 5. ارجاع افراد مشاوره شده در صورت لزوم جهت انجام اقدامات تشخیصی 6. ارجاع افراد HIV+ به منظور انجام مشاوره تخصصی انجام CXR (در صورت وجود امکانات رادیوگرافی در غیر اینصورت ارجاع) و اسامیر خلط (در صورت مراجعه مستقیم) در افراد HIV+ 7. ارجاع فرد HIV+ به منظور واکسیناسیون های تخصصی 8. رعایت احتیاطات استاندارد در حین تزریق به بیماران 9. ارزیابی مادر باردار مراجعه کننده به مرکز بر اساس برنامه PMTCT (پیشگیری از انتقال ویروس HIV از مادر به کودک)	3. آموزش مبتلایان به بیماریهای آمیزشی و افراد مبتلا به HIV 4. آموزش آموزش خانواده افراد مبتلا 5. مشاوره با افراد پرخطر ارجاع شده از طرف خانه های بهداشت و پایگاه بهداشتی ضمیمه و غیر ضمیمه 6. ارجاع افراد HIV+ به منظور انجام مشاوره تخصصی به مرکز مرجع 7. انجام مشاوره با افراد HIV+ شناسایی شده 8. انجام معاینات ادواری بالینی فرد HIV+ 9. درمان و تجویز پروفیلاکسی در صورت نیاز (براساس دستورالعمل های کشوری) 10. مراقبت و درمان بیماران آمیزشی (براساس دستورالعمل های کشوری) 11. برنامه ریزی و نظارت بر برنامه های آموزش شی و خدماتی (-out reach, needle syringe, peer education)	راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر
۲۲	هپاتیت	1. شناسایی موارد مظنون با علائم بالینی و ارجاع آنها به مرکز خدمات جامع سلامت ۲. آموزش افراد تحت پوشش در مورد هپاتیت و راههای پیشگیری آن	1. بیماریابی و بررسی افراد مظنون 2. درخواست آزمایشها و پیگیری، مشاوره آموزش بیمار و اطرافیان وی 3. ارجاع موارد قطعی شده و عوارض ناشی از مصرف دارو به پزشک متخصص	راهنمای کشوری مراقبت هپاتیت B و هپاتیت C از تشخیص تا درمان

پیوست ۱۴: مدیریت خطر بلایا و حوادث

منابع	نوع نقش							نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی/ تشخیص		
بر اساس دستورالعمل کشوری، در هر واحد بهداشتی رابطی به عنوان رابط مدیریت خطر بلایا تعریف می شود که با همکاری سایر نقش ها برنامه را تدوین و اجرا می کند.	*	*	*	*	*	*	*	*	-	-	-	تدوین و اجرای برنامه پاسخ به بلایا و فوریت ها	۱
بر اساس دستورالعمل کشوری					*	*	*			*		تدوین و اجرای برنامه پاسخ به بلایا و فوریت ها	۲
بر اساس دستورالعمل کشوری، در هر واحد بهداشتی رابطی به عنوان رابط مدیریت خطر بلایا تعریف می شود که با همکاری سایر نقش ها ارزیابی خطر را انجام می دهد.					*	*	*		-	-	-	ارزیابی آمادگی و آموزش خانوار در برابر بلایا	۳
بر اساس دستورالعمل کشوری، در هر واحد بهداشتی رابطی به عنوان رابط مدیریت خطر بلایا تعریف می شود که با همکاری سایر نقش ها ابرنامه را انجام می دهد.					*	*	*		-	-	-	ارزیابی آمادگی و آموزش خانوار در برابر بلایا	۴

خدمات سلامت سطح اول

منابع	نوع نقش								نوع خدمت			شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
	مراقب ناظر بیماری ها	دندانپزشک	کارشناس روان	کارشناس تغذیه	ماما	مراقب سلامت-ماما	مراقب سلامت/بهورز	پزشک	واکسیناسیون	مراقبت	ارزیابی / تشخیص			
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	ارتقاء آگاهی جامعه و فرهنگ سازی در خصوص پیشگیری از حوادث ترافیکی	پیشگیری از حوادث ترافیکی	۱
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	آموزش جمعیت تحت پوشش در خصوص پیشگیری از حوادث ترافیکی خصوصا دانش آموزان، والدین، گروههای سنی کودک، نوجوان، جوان		
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	شناسایی محیط ها و نقاط حادثه خیز تحت پوشش		
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	شناسایی مدارس و محیط های آموزشی و اماکن تجمعی و کارخانه ها و کارگاههای تحت پوشش و آموزش های لازم در خصوص آموزش پیشگیری از حوادث در اماکن فوق با توجه به نوع آن		
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	استفاده از پتانسیل های سفیران سلامت خانواده، گروه های خودیار، سفیران سلامت دانش آموز، سفیران سلامت جوان مانند: دانشجو و طلبه، در خصوص ارتقاء فرهنگ ترافیکی در راستای پیشگیری از حوادث در گروههای هدف عموم جامعه خصوصا دانش آموزان و گروه سنی کودکان، نوجوانان و جوانان		
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	آموزش جمعیت تحت پوشش در خصوص پیشگیری از غرق شدگی خصوصا در فصل بهار و تابستان	پیشگیری از غرق شدگی	۶
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	آموزش جمعیت تحت پوشش در خصوص پیشگیری از غرق شدگی در مدارس برای گروه سنی نوجوان و جوان	پیشگیری از غرق شدگی	۷
طبق دستورالعمل و کتابچه ویژه مراقبین سلامت ارسالی از وزارت بهداشت						*	*				*	آموزش جمعیت تحت پوشش در خصوص پیشگیری از حوادث چهارشنبه سوری در ماه بهمن و اسفند	پیشگیری از حوادث چهارشنبه سوری	۸

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۱	نظارت بر آب آشامیدنی	تکمیل پرسشنامه خانوار های روستایی/ شهری از طریق بازدید یا جمع آوری اطلاعات سرپرست خانوار	*	*			*	- راهنمای آموزشی کارشناس بهداشت محیط
		تهیه نقشه و کروکی سامانه تامین آب آشامیدنی با نمایش نقاط بالقوه آسیب پذیر	*				*	-
		سنجش میزان کلر آزاد باقیمانده در آب شرب مناطق تحت پوشش بر اساس استاندارد ملی ۱۰۵۳ و راهنمای کلر سنجی و ارائه گزارش(در شبکه و نقاط مصرف)	*				*	- راهنمای کلرسنجی و ثبت نتایج آن استاندارد
		آموزش سالمسازی آب آشامیدنی	*	*	*		*	-
		ثبت کلرسنجی در سامانه مرکز سلامت محیط و کار	*				*	
		شرکت در جلسات بین بخشی و برون بخشی در زمینه آب و فاضلاب				*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		برگزاری جلسات آموزشی های عمومی و اطلاع رسانی	*		*		*	- راهنمای بهداشت آب و فاضلاب در شرایط اضطراری و بلایا - راهنمای دفع فاضلاب در شرایط اضطرار جلد (۱) - راهنمای دفع فاضلاب در شرایط اضطرار جلد (۲)
		نمونه برداری از آب شرب و ارسال آن برای انجام آزمایش های باکتریولوژیکی در مناطق تحت پوشش بر اساس استانداردهای ملی (۴۲۰۸-۱۰۱۱)					*	-
		نمونه برداری از آب شرب و ارسال آن جهت آزمایش شیمیایی					*	-
		پیگیری دریافت به موقع نتایج آزمایش باکتریولوژیکی و شیمیایی نمونه	*			*	*	- استاندارد ملی شماره ۱۰۱۱ - استاندارد ملی شماره ۴۲۰۸
		انعکاس فوری نتایج مغایر با استاندارد آزمایش آب های به ستاد مرکز بهداشت شهرستان و پیگیری تا رفع مشکل				*	*	-

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		بررسی علت آلودگی آب و پیگیری موارد نامطلوب				*	*	جدول نمونه برداری و آماده سازی نمونه های شیمیایی
		نمونه برداری مجدد از نقاط آلوده آب	*				*	
۲	مشارکت در اجرای برنامه ایمنی آب آشامیدنی	همکاری در اجرای برنامه ایمنی آب	*	*	*	*	*	راهنمای برنامه ایمنی آب
۳	پیشگیری و کنترل طغیان بیماری های منتقله از آب	بازرسی از سامانه های تامین آب آشامیدنی					*	- راهنمای بهداشت آب و فاضلاب برای پیشگیری و کنترل بیماریهای منتقله از آب
		اقدامات بهداشت آب و فاضلاب در شرایط اضطرار و کنترل طغیان بیماری	*		*	*	*	-
		ارسال فوری گزارش های موارد نقص موجود در سامانه تأمین آب و موارد صفر و نامطلوب کلر سنجی و ارجاع موارد مرتبط به سطح بالاتر و پیگیری	*			*	*	-
		بررسی و پیگیری شکایات مربوط به بهداشت آب و فاضلاب	*				*	-

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		بررسی وضعیت بهداشت آب و فاضلاب در هنگام بروز بیماری های منتقله بوسیله آب و ارسال گزارش فوری و نهایی آن به سطوح بالاتر در سریعترین زمان				*	*	
۴	نظارت بر بهداشت آب استخرهای شنا و شناگاه های طبیعی	بازرسی و پایش کیفیت آب استخرهای شنا و شناگاه های طبیعی					*	راهنمای بهداشت آب استخرهای شنا و شناگاه های طبیعی
۵	نظارت بر بهداشت فاضلاب و مشارکت در برنامه ایمنی فاضلاب	شناسایی روستا / شهر از نظر جمع آوری و دفع فاضلاب	*				*	
		همکاری در اجرای برنامه ایمنی فاضلاب	*		*	*	*	
۶	کنترل آبیاری مزارع کشاورزی با فاضلاب	بازرسی و نظارت بر آب مزارع کشاورزی که با فاضلاب خام آبیاری می شوند					*	
		نمونه برداری از آب مزارع کشاورزی					*	
		پیگیری موارد تخلف، اخطار و معرفی به مراجع قضایی				*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۷	-مدیریت بهداشت هوا و کنترل و پیشگیری از آلودگی هوا -ارایه خدمات مرتبط با تعیین بار بیماری های منتسب به آلودگی هوا	گزارش مشاهدات و بازدید بر اساس شکوائیه های مردمی از منابع ثابت آلاینده هوا و معرفی به مراجع ذیربط و رسیدگی به درخواست و شکایت	*				*	- راهنمای محاسبه، تعیین و اعلام شاخص کیفیت هوا - فرم گزارش شاخص کیفیت آلاینده های هوا
		اجرای آیین نامه های مرتبط با قانون هوای پاک بر اساس وظایف مندرج					*	- راهنمای محاسبه، تعیین و اعلام شاخص کیفیت هوا - آخرین دستورالعمل ها و آئین
		اعلام شرایط اضطرار آلودگی هوا در صورت وقوع	*			*	*	نامه های اجرایی جاری
		اجرای برنامه سازگاری و پیشگیری از آسیب های گرد و غبار در مناطق تحت تاثیر بر اساس ماده ۱۷ آیین نامه هماهنگی پیشگیری و مدیریت گرد و غبار					*	- مدل های اپیدمیولوژیک سازمان جهانی بهداشت - ماسک های مقابله با ریزگردها و چگونگی خود مراقبتی در شرایط آلودگی هوا ناشی از ریزگردها
		نظارت و بهره برداری از ایستگاه های سنجش ذرات معلق با مالکیت وزارت بهداشت					*	-آئین نامه اجرائی مقابله با ریزگردها و خشکسالی مصوب هیات محترم دولت ، تکالیف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
		اجرای برنامه سازگاری سلامت در برابر اثرات تغییرات اقلیم بر اساس آئین نامه مقابله با تغییرات اقلیم					*	
		نظارت بر تهیه و کیفیت هوای داخل اماکن عمومی					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		نظارت بر موتورخانه های مراکز بهداشتی درمانی					*	
		گزارش دهی کیفیت هوا در شهرهای دارای ایستگاه سنجش آلودگی هوا					*	
		گزارش دهی ، بیماری و مرگ ناشی از عوارض قلبی ریوی در خدمات مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی				*	*	
		- اعمال قوانین و معرفی به مراجع ذیربط با آلودگی هوا					*	
		- نظارت بر اعمال قوانین و معرفی به مراجع ذیربط با آلودگی هوا					*	
		- هماهنگی با فوریت های پزشکی (اورژانس)، بیمارستان ها در خصوص خدمت رسانی در شرایط آلودگی هوا (هشدار، اضطرار و بحران)					*	
		- تعیین بار بیماری و اثرات اقتصادی آلودگی هوا بر سلامت در جمعیت تحت پوشش و تهیه گزارش مربوطه					*	
		- همکاری و اجرای برنامه های آموزشی و اطلاع رسانی و فرهنگ سازی در زمینه اثرات آلودگی هوا بر سلامت انسان	*	*	*	*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- اجرای پروتکل های مرتبط با مشکلات تنفسی نظیر آسم و مشکلات قلبی به مراجعین مراکز بهداشتی درمانی/ خانه های بهداشت / پایگاه های سلامت در شرایط آلودگی هوا			*		*	
		- اجرای برنامه های مدیریت ریسک و مدیریت بحران طبق پروتکل های ابلاغی و وظایف وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در شرایط وقوع پدیده ریزگرها					*	
		- برگزاری هفته هوای پاک و مناسبت های مرتبط با آلودگی هوا در منطقه تحت پوشش	*				*	
۸	ابتکارات جامعه محور	- همکاری در تشخیص و شناسایی ظرفیت ها و امکانات و مشکلات جامعه روستایی و شهری			*		*	
		- همکاری در جهت توجیه همکاران بین بخشی و درون بخشی روستایی و شهری					*	
		- ارائه ، پیشنهاد و اجرای نیاز های اولویت دار برنامه های اجتماع محور					*	
		- جلب مشارکت های مردمی مرتبط با برنامه های ابتکارات جامعه محور (CBI)					*	
		- پیگیری در جهت رفع نیاز و اجرای پروژه ابتکارات جامعه محور (CBI)					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- آموزش و اطلاع رسانی جامعه روستایی و شهری	*		*		*	
		- همکاری در پیگیری و ارزشیابی برنامه				*	*	
		- نظارت بر نحوه اجرای پروژه های جامعه محور (CBI)				*	*	
۹	- کنترل ناقلین بیماری ها - کنترل الاینده های محیطی سموم - کنترل محیطی عوامل بیولوژیک	- شناسایی نقاط بحرانی و خطر زا از نظر وفور حشرات و جانوران ناقل بیماری					*	- ضوابط فعالیت شرکتهای مبارزه با حشرات و جانوران موذی
		- همکاری با کارشناس مبارزه با بیماری های واگیر (بیماری های زئونوز) در خصوص کنترل و مقابله با بروز بیماری های مشترک انسان و حیوان – ناقلین در منطقه					*	
		- همکاری و نظارت بر اقدامات شهرداری و بخشداری ها درخصوص کنترل و کاهش انتشار حشرات و جانوران موذی					*	
		- شرکت در جلسات آموزشی و پیگیری مصوبات جلسه					*	
		- شرکت در جلسات آموزشی و جلسات جلب همکاری بین بخشی و درون بخشی و پیگیری مصوبات جلسه				*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- اعلام سموم مورد نیاز مبارزه با ناقلین جهت مبارزه با حشرات و جوندگان با کاربری بهداشت عمومی در شرایط حوادث و بلایا					*	
۱۰	- پیگیری اخبار و شکایات (۱۹۰) - فوریت‌های سلامت محیط و کار	- کنترل، نظارت و پیگیری عوامل محیطی در بلایا و شرایط اضطرار و جلوگیری از وقوع اپیدمیها و بیماری های شایع، نوپدید و بازپدید					*	- راهنمای عملیات بهداشت محیط در شرایط اضطراری و بلایا
		- نظارت بر بهداشت آب و دفع بهداشتی فاضلاب، بهداشت مواد غذایی، نظارت بر سمپاشی و گندزدایی محیط ، نظارت بر سرپناه ، احداث سرویس های بهداشتی ، حمام های بهداشتی، دفع بهداشتی پسماند ، دفع فضولات دامی و اتلاف سگ های ولگرد در شرایط اضطرار					*	- راهنمای مدیریت بهداشت محیط در بلایا و شرایط اضطرار
		- شرکت در کمیته های منطقه ای در بلایای طبیعی					*	- راهنمای برنامه ملی عملیاتی پاسخ بهداشت عمومی در بلایا و فوریت ها ۱۳۹۴
		- آموزش عمومی در خصوص کنترل عوامل محیطی در بلایای طبیعی تا رسیدن کمک به مردم			*	*	*	- سامانه بهداشت ۱۹۰ -
		- پیگیری نواقص مربوطه به برنامه عملیات بهداشت محیطی مناطق آسیب دیده					*	
		- پیگیری برنامه ها و سیستم های مدیریتی مربوط به خدمات بهداشت محیطی برای تسهیلات مراقبتهای بهداشتی شامل ارزیابی، تدارک و بازگرداندن (مرمت) خدمات به حالت وضعیت عادی					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- پیگیری، ایجاد و به روز رسانی پروفایل های بهداشت محیط در شرایط اضطراری برای برنامه های بهداشت محیط در شرایط اضطراری					*	
		- اجرای برنامه های نظارت مردمی سامانه بهداشت ۱۹۰	*				*	
		- همکاری در اجرای برنامه های نظارت مردمی سامانه بهداشت ۱۹۰	*				*	
		- ارجاع شکوائیه های مردمی ثبت شده در سامانه بهداشت ۱۹۰					*	
		- بررسی شکوائیه های نظارت مردمی سامانه بهداشت ۱۹۰ و پاسخگویی سریع به آنها				*	*	
		- تحلیل و ارزیابی برنامه های نظارت مردمی سامانه بهداشت ۱۹۰ در منطقه تحت پوشش					*	
		- ارائه راهکار های عملی با توجه به شرایط بومی، فرهنگی و اجتماعی در برنامه فوریت های بهداشت محیط					*	
		- توانمند سازی ؛ هدایت و راهبری نیروهای بهداشت محیط در مقابله با حوادث و بلایای طبیعی با آموزش های لازم					*	
۱۱	نظارت و کنترل بهداشت پرتوها	- کنترل و نظارت بر وضعیت بهداشتی و حفاظت پرتویی مراکز پرتوپزشکی دولتی و خصوصی					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- کنترل و نظارت بر مواجهه عموم مردم با پرتوهای منتشره از دستگاه های پرتو پزشکی، وسایل ارتباطات الکترونیکی، سیستم های مولد نور ، برق های فشار قوی، رادیوگرافی های غیرپزشکی و) و اعمال قوانین مرتبط					*	- راهنمای شناخت و روش های حفاظت در برابر پرتوهای فرابنفش خورشیدی
		- کنترل و نظارت بر مواجهه عموم مردم با گاز رادیواکتیو رادون					*	- راهنمای شناخت و حفاظت در برابر تشعشعات گاز رادیواکتیو رادون
		- کنترل و نظارت بر مواجهه عموم مردم با انرژی های منتشره از خطوط، تاسیسات و تجهیزات برق فشار قوی					*	- راهنمای شناخت و حفاظت در برابر برق های فشار قوی
		- کنترل و نظارت بر مواجهه عموم مردم با انرژی های منتشره از فرکانس های رادیویی و ماهواره های تجاری و نظامی					*	- راهنمای شناخت و حفاظت در برابر تشعشعات رادیوفرکانس ها و ماهواره های تجاری و نظامی
		- بهداشت پرتوها در حوادث و بلایای پرتویی					*	
		- آموزش و اطلاع رسانی راه های پیشگیری مردم با انرژی های منتشره از فرکانس های رادیویی و ماهواره های تجاری و نظامی، خطوط، تاسیسات و تجهیزات برق فشار قوی ، گاز رادیواکتیو رادون و پرتوهای فرابنفش خورشیدی	*				*	
		- آموزش و معرفی تجهیزات خانگی مولد اشعه	*				*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- آموزش و معرفی گاز رادیواکتیو رادون و اصول حفاظت در مقابل این گاز	*				*	
		- معرفی پرتوهای فرابنفش خورشیدی و چگونگی حفاظت در مقابل آنها	*				*	
		- معرفی شیوه های علمی کاهش آسیب های ناشی از مواجهه با عوامل مولد اشعه					*	
۱۲	نظارت ، کنترل و پیشگیری از حفاظت خاک	- بازرسی و نظارت بر آلاینده های محیطی خاک					*	
		- رسیدگی به شکایات های مرتبط حفاظت خاک براساس قانون و آیین نامه اجرایی حفاظت خاک					*	
		- معرفی به مراجع قضایی به ویژه در شرایط خطر فوری برای سلامت مردم				*	*	
		- همکاری با ادارات تابعه محیط زیست و جهاد کشاورزی					*	
۱۲	نظارت و همکاری در کنترل برنامه های مدیریت پسماند عادی	- بازرسی و کنترل ایستگاه های انتقال و مراکز دفع و دفن و انجام اقدامات مداخله ای					*	
		- ارجاع موارد مرتبط به مرکز بهداشت شهرستان منطقه تحت پوشش برای اعمال قوانین مرتبط با پسماند				*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- پیگیری و نظارت مشکلات مربوط به عدم مدیریت صحیح پسماند در منطقه تحت پوشش				*	*	
		- برگزاری و شرکت در جلسات درون بخشی و برون بخشی با دستگاه های اجرایی مرتبط حسب مورد					*	
۱۳	کنترل و نظارت بر اجرای پروتکل های بهداشتی سلامت محیط و کار در مقابله با اپیدمی ها از جمله کووید -۱۹	- کنترل و نظارت پروتکل های ابلاغی در واحد های تحت پوشش					*	
۱۴	بهبودی محیط روستا	- اولویت بندی معضلات بهداشتی روستا	*				*	
		- بازدید و گزارش مشاهدات از منابع تأمین کننده آب آشامیدنی در روستاهای فاقد لوله کشی	*				*	
		- بازدید و گزارش مشاهدات از نحوه جمع آوری و دفع زباله روستا	*				*	
		- بازدید و گزارش مشاهدات از نحوه جمع آوری فضولات حیوانی روستا	*				*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- بازدید و گزارش مشاهدات از معابر و محلات از نظر وجود یا عدم وجود آبهای راکد	*				*	
		- پیگیری و ارزشیابی پروژه های انجام شده و تهیه گزارش های مرتبط به سطوح بالاتر	*				*	
		- بازرسی، نظارت و ارائه راهکار های عملی بهداشت محیط روستا های منطقه تحت پوشش					*	
۱۵	همکاری در پروژه های توسعه و تقویت برنامه پیوست سلامت	همکاری با ستاد معاونت بهداشت جهت انجام بازدیدهای میدانی، تکمیل فرم های ارزیابی و برنامه پایش					*	
۱۶	نظارت بر تغسیل، تکفین و تشییع و تدفین در شرایط اپیدمی و گزارش بیماری های خاص از جمله کرونا	نظارت بر تغسیل، تکفین و تشییع و تدفین					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۱۷	کنترل و بازرسی مراکز تهیه، تولید، نگهداری توزیع، عرضه و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی (اجرای قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی)	- شناسائی مراکز تهیه، تولید ، توزیع ، نگهداری، عرضه و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی در منطقه تحت پوشش	*				*	- راهنمای بازرسی بهداشتی مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی
		- ثبت اطلاعات مراکز تهیه، تولید ، توزیع ، نگهداری، عرضه و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی در سامانه سامح						- آیین نامه اجرائی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی
		- بررسی پرونده ها و طبقه بندی و اولویت بندی آنها	*				*	
		- بازرسی بهداشتی از تهیه، تولید، توزیع، نگهداری، عرضه و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی					*	
		- ثبت نتایج بازرسی از مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی در سامح						
		- ارسال نتایج بازرسی از مراکز و اماکن						

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- شناسایی نواقص بحرانی و غیر بحرانی مراکز تحت پوشش بر اساس دستور العمل اجرایی و چک لیست های مرتبط					*	
		- اقدام مداخله ای (اخطار تعطیلی ، پلمب ، فک پلمب) مطابق دستور عمل رسیدگی به تخلفات بهداشتی مراکز و اماکن				*	*	
		- صدور صلاحیت بهداشتی برای متقاضیان اخذ پروانه کشب/ فعالیت				*	*	
		- کنترل و نظارت بر ، ممنوعیت استعمال دخانیات در اماکن عمومی اطلاع رسانی مناسب، جلوگیری از عرضه، فروش و تبلیغات محصولات دخانی در مراکز فوق وثبت موارد تخلف درخصوص ممنوعیت عرضه و استعمال دخانیات					*	
		- شناسایی، بازرسی، ثبت و گزارش دهی مشاغل خانگی مرتبط با مواد غذایی	*				*	
		- اقدام مداخله ای (اخطار، معرفی به مراجع قضایی، پلمپ و فک پلمپ و صدور مجوز بهره برداری به بر مشاغل خانگی مرتبط با مواد غذایی غیر بهداشتی				*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۱۸	نظارت و کنترل بهداشت و ایمنی مواد غذایی	- نظارت بر نحوه صحیح استقرار سیستم بهداشت و ایمنی مواد غذایی (HACCP) در مراکز عرضه مواد غذایی دارای گواهی فوق					*	
		اندازه گیری نمک نان در نانوائی و مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی					*	
		اندازه جوش شیرین در نانوائی					*	
		اندازه گیری ید نمک خوراکی در مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی					*	
		بررسی دمای عمقی مواد غذایی پخته شده در مراکز مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی					*	
		بررسی روغن های خوراکی و سنجش میزان پراکسید در روغن خوراکی سرخ کردنی در مراکز مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		اندازه گیری میزان PH مواد غذایی					*	
		اندازه گیری بار میکروبی سطوح مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی					*	
		اندازه گیری آفاتوکسین M در شیر					*	
		اندازه گیری میزان رطوبت انبار های نگهداری مواد غذایی					*	
		اندازه گیری میزان نور مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی					*	
		بررسی و کنترل رنگ و اسانس مورد استفاده در تهیه و طبخ مواد غذایی از قبیل شیرینی، آب میوه و کباب					*	
		شناسایی تقلبات در مواد غذایی و اقدام قانونی					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- بررسی شکایات مرتبط با بهداشت مواد غذایی و بهداشت مراکز و اماکن					*	
		- شناسایی، جمع آوری و معدوم سازی مواد غذایی تاریخ گذشته و فاسد					*	
		- نمونه برداری از شیر و مواد غذایی مدرسه (در صورت نیاز) و پیگیری نتایج نمونه برداری به مدرسه					*	
		- نمونه برداری هدفمند از مواد غذایی					*	
۱۹	رتبه بندی بهداشتی مراکز تهیه و توزیع و عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی	- همکاری در رتبه بندی وضعیت بهداشتی مراکز و اماکن عمومی تحت پوشش	*				*	
		- اطلاع رسانی رتبه بندی وضعیت بهداشتی مراکز فوق به عموم مردم	*	*		*	*	
۲۰	پیگیری و همکاری در استقرار نظام مراقبت سلامت محصولات کشاورزی و محصولات گلخانه ای به منظور کاهش میزان آفات و سموم آفات نباتی و ...	نمونه برداری، ثبت نتایج و تهیه گزارش					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۲۱	تشدید نظارت های بهداشتی از مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی و بازرسی بهداشت محیطی در ساعات غیر اداری و ایام خاص	- بازرسی از مراکز تهیه، تولید، نگهداری و توزیع مواد غذایی در ساعات غیر اداری و روزهای تعطیلات					*	
		- بازرسی از مراکز تهیه، تولید، نگهداری و توزیع مواد غذایی در در ایام خاص					*	
۲۲	برون سپاری خدمات غیر حاکمیتی بهداشت محیط به دفاتر خدمات سلامت و بخش های خصوصی و نظارت بر آن	- پیگیری برنامه خود کنترلی و خود اظهاری بهداشتی از اماکن و مراکز				*	*	- دستورالعمل نحوه اجرای کنترلی و خود اظهاری بهداشتی مراکز و اماکن - دستور العمل موسسات و شرکت های خود اظهاری و خود کنترلی
		- پایش و نظارت بر روند فعالیت دفاتر خدمات سلامت ، مشاورین بهداشت				*	*	
		- پایش و نظارت بر روند فعالیت آموزشگاه های بهداشت اصناف				*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- پایش و نظارت بر روند صدور کارت بهداشت در دفاتر پیشخوان دولت / دفاتر خدمات سلامت برابر دستورالعمل				*	*	
		- نظارت بر مراکز ، و شرکت های مدیریت پسماند پزشکی				*	*	
		- نظارت و کنترل شرکت های مبارزه با ناقلین بیماری				*	*	
۲۳	کنترل و بازرسی مراکز اقامتی، گردشگری، مجتمع های تفریحی و امثالهم	- شناسائی مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	
		- بازدید و بازرسی از مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	
		- ثبت و گزارش دهی نتیجه بازرسی	*				*	
		- اقدام مداخله ای (اخطار، معرفی به مراجع قضایی، پلمپ و فک پلمپ و صدور مجوز بهره برداری					*	
۲۴		- شناسائی مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	
		- بازرسی از مراکز ، اماکن تحت پوشش					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
	کنترل و بازرسی از پایانه های مرزی (زمینی و دریایی و فرودگاهی)	- ثبت و گزارش دهی نتیجه بازرسی				*	*	
		-اقدام مداخله ای (اخطار، معرفی به مراجع قضایی، پلمپ و فک پلمپ و صدور مجوز بهره برداری				*	*	
۲۵	سلامت محیط های نظامی ، انتظامی و زندان	- شناسائی مراکز ، اماکن تحت پوشش					*	
		- بازرسی از مراکز ، اماکن تحت پوشش						
		- ثبت و گزارش دهی نتیجه بازرسی				*	*	
		-اقدام مداخله ای (اخطار، معرفی به مراجع قضایی، پلمپ و فک پلمپ و صدور مجوز بهره برداری				*	*	
		- شناسائی مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	
۲۶	کنترل و بازرسی از مراکز آموزشی (دانشگاه ها، حوزه ها، مدارس) و	- بازرسی از مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	
		- بازرسی از مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
	خوابگاه ها و مراکز نگهداری سالمندان	- ثبت و گزارش دهی نتیجه بازرسی	*			*	*	
		-اقدام مداخله ای (اخطار، معرفی به مراجع قضایی، پلمپ و فک پلمپ و صدور مجوز بهره برداری				*	*	
۲۷	سلامت محیط های آرایشی و بهداشتی	-شناسائی مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	
		-بازدید و بازرسی از مراکز ، اماکن تحت پوشش	*				*	
		- ثبت و گزارش دهی نتیجه بازرسی	*			*	*	
		-اقدام مداخله ای (اخطار، معرفی به مراجع قضایی، پلمپ و فک پلمپ و صدور مجوز بهره برداری				*	*	
		- نظارت بر اجرای ساماندهی مراکز و اماکن فروش محصولات دخانی	*				*	-راهنمای ترک دخانیات
۲۸	برنامه کنترل و کاهش مصرف دخانیات	- بررسی وضعیت موجود استعمال دخانیات در افراد منطقه تحت پوشش	*				*	-راهنمای آموزشی کنترل دخانیات برای دانشجویان

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- شناسایی افراد مصرف کننده محصولات دخانی در منطقه تحت پوشش	*				*	-راهنمای آموزشی کنترل دخانیات
		- نصب تابلو های هشدار دهنده در اماکن عمومی	*				*	
		- نظارت بر اجرای ممنوعیت تبلیغات محصولات دخانی	*				*	
		- نظارت بر ممنوعیت پایدار عرضه قلیان در اماکن عمومی	*				*	
		- شناسایی مراکز بهداشتی درمانی تحت پوشش	*				*	
۲۹	نظارت و کنترل مراکز بهداشتی درمانی	- بازرسی مراکز بهداشتی درمانی در بخش های بهداشت فردی، بهداشت مواد غذایی ، ابزار و تجهیزات و بهداشت محیط بخشهای مختلف ساختمان، مدیریت فاضلاب ، تهویه					*	
		- بررسی وضعیت پسماندهای پزشکی از نظر تفکیک، جمع آوری ،حمل و نقل، نگهداری موقت					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		تصفیه ، دفع و بی خطر سازی با توجه به ضوابط و روش های اجرایی مدیریت پسماند						
		-ارسال گزارش وضعیت مراکز بهداشتی درمانی به مراجع بالاتر				*	*	
		- پایش مقررات مربوط به استعمال دخانیات از نظر شرایط فروش، ممنوعیت استعمال دخانیات و اطلاع رسانی مناسب در مراکز فوق و ثبت موارد تخلف در خصوص ممنوعیت عرضه و استعمال دخانیات					*	
		-ارجاع وضعیت بهداشتی برای اجرا و پیگیری قوانین براساس گردش دستور العمل				*	*	
		- نمونه برداری از آب، فاضلاب و سطوح در هنگام وقوع اپیدمی ها بر ابر آیین نامه ها ومقررات					*	
		- پیگیری مشکلات مرتبط و ارائه راهکارهای عملی بر اساس نوع محیط های بهداشتی و درمانی					*	
		- صدور کارت بهداشت با همکاری دفتر پیشخوان دولت و دفاتر خدمات برای شاغلین در امر مواد غذایی در مراکز فوق				*	*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- ارائه خدمات آموزشی و اطلاع رسانی در زمینه بهداشت محیط					*	
		- نظارت بر ثبت اطلاعات مراکز فوق در سامانه جامع محیط زیست					*	
۳۰	بازرسی و نظارت بهداشت محیط بیمارستان	- بازرسی بیمارستان های تحت پوشش (بهداشت فردی، بهداشت مواد غذایی ، ابزار و تجهیزات و بهداشت محیط بخشهای مختلف ، مدیریت فاضلاب ، تهویه و...)					*	- آیین نامه تاسیس و بهره برداری بیمارستان - راهنمای سیستم تهویه در بیمارستان
		- پیگیری مدیریت بهداشت مواد غذایی ، آشپزخانه و ارایه خدمات غذایی و اجرای سیستم بهداشت و ایمنی مواد غذایی در بیمارستان های تحت پوشش					*	
		- ارزیابی و نظارت بر وضعیت بهداشت رختشویخانه					*	
		- بررسی و نظارت بر وضعیت مدیریت فاضلاب بیمارستان					*	
		- پیگیری اجرای طرح تملک دارایی تعمیرات و بهسازی سیستم فاضلاب بیمارستانی (طرح					*	
							*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		تملك دارایی (۳۰۳۰۲۰۱۰) و گزارش به سطوح بالاتر						
		- پیگیری اجرای طرح تملك دارایی "ایجاد سیستم های بی خطر ساز در بیمارستان (طرح تملك دارایی (۳۰۳۰۲۰۰۸) و گزارش به سطوح بالاتر					*	
		- نمونه برداری از آب، فاضلاب و همچنین از سطوح در هنگام وقوع اپیدمی ها برابر آیین نامه ها ومقررات					*	
		- بازرسی و اعمال قوانین براساس گردش دستور العمل (اخطار تعطیل، پلمب، فك پلمب) و پیگیری مشکلات مرتبط					*	
		- رسیدگی و پیگیری شکایات مربوط به بهداشت محیط بیمارستان				*	*	
		- ارائه خدمات آموزشی و اطلاع رسانی در زمینه بهداشت محیط بیمارستان					*	
		- جمع آوری، ثبت اطلاعات وآمار مورد نیاز در زمینه بهداشت محیط بیمارستان					*	
		- شرکت در جلسات بمنظور جلب همکاری بین بخشی و درون بخشی و پیگیری مصوبات جلسات					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- نظارت بر فعالیت کارشناسان مستقر در بیمارستان					*	
۳۱	برنامه (WASH) ارزیابی آب، بهسازی، مدیریت پسماند و تسهیلات، بهداشت دست در بیمارستان و مراکز بهداشتی درمانی	- اجرای کشوری برنامه در دانشگاه های منتخب					*	
		- ارسال گزارش بر اساس دستور العمل های مرتبط					*	
		- همکاری با سازمان های ملی و بین المللی در اجرای برنامه حسب مورد					*	
							*	
۳۲	کنترل و نظارت بر برنامه تمیز کردن و گندزدایی بیمارستان و مراکز بهداشتی درمانی (IPC) در راستای کنترل عفونت بیمارستانی	- نظارت و کنترل برنامه در بیمارستان ها و مراکز بهداشتی درمانی					*	- راهنمای کشوری کنترل عفونت های بیمارستانی بخش بهداشت محیط - راهنمای تمیز کردن و گندزدایی محیط مراکز بهداشتی درمانی
		- نظارت و همکاری با کمیته های تخصصی و واحد های بین بخشی مرتبط با کنترل عفونت					*	
		- اجرای برنامه های مداخله ای مرتبط با کنترل عفونت در بیمارستان های تحت پوشش					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۳۳	مدیریت بهداشتی فاضلاب و تصفیه خانه های فاضلاب بیمارستانی و مراکز بهداشتی درمانی	- بررسی و ارزیابی از وضعیت مدیریت فاضلاب در بیمارستان ها ی تحت پوشش					*	
		- نظارت و همکاری در اجرای برنامه های مداخله ای مدیریت فاضلاب بیمارستانی و تصفیه خانه های فاضلاب بیمارستانی					*	
۳۴	نظارت و کنترل مدیریت اجرایی پسماند های پزشکی	- ارزیابی و نظارت بر وضعیت مدیریت پسماندهای پزشکی و اجرای کامل ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته					*	- قانون مدیریت پسماند - آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماند - ضوابط و روشهای مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته - راهنمای مدیریت پسماند پزشکی در شرایط کرونا سال ۱۴۰۱
		- نظارت و راهبری و بروز رسانی دستگاه های تصفیه پسماند عفونی طبق فن آوری های روز					*	
		- کنترل و نظارت بر سایت ها و مراکز بی خطر سازی پسماند های پزشکی					*	
		- الزام و نظارت بر دستگاه های بی خطر سازی در بیمارستان					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- اقدام قانونی و معرفی به مراجع قضایی				*	*	
		- نظارت بر مدیریت صحیح پسماند های پزشکی بیمارستان های و مراکز بهداشتی درمانی منطقه تحت پوشش				*	*	
		- همکاری در پروژه های ملی و منطقه ای و بین المللی مدیریت پسماند پزشکی حسب مورد در ارتقا وضعیت بهداشتی بیمارستان و مراکز بهداشتی درمانی				*	*	
۳۵	پیگیری توانمند سازی تجهیزاتی و آموزشی بازرسین شامل تجهیزات پرتابل بازرسان، خودرو و آموزش های تخصصی						*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۳۶	آموزش های همگانی برای گروه های هدف	نیاز سنجی و آموزشی عمومی در زمینه بهداشت محیط (بهداشت و کنترل آلودگی هوا ،بهداشت مواد غذایی، کنترل حشرات و جوندگان، آب و فاضلاب، مدیریت پسماند، کنترل و کاهش مواد دخانی و)	*	*			*	
۳۷	خدمات آموزشی تخصصی در زمینه بهداشت محیط	نیاز سنجی و آموزشی تخصصی در زمینه بهداشت محیط گروه های هدف (بهداشت و کنترل آلودگی هوا ،بهداشت مواد غذایی، کنترل حشرات و جوندگان، آب و فاضلاب، مدیریت پسماند، کنترل و کاهش مواد دخانی و)	*				*	
۳۸	ارزشیابی برنامه های تحت پوشش	ارزشیابی برنامه های بهداشت محیط تحت پوشش	*	*	*		*	
		پایش از خانه های بهداشت و پایگاه سلامت تحت پوشش بر اساس وظایف موحوله					*	

بهداشت محیط جامعه ، مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی و بهداشتی درمانی								
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	رئیس مرکز	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۳۹	پایش، نظارت و ارزشیابی فعالیت های بهورزان در حیطه بهداشت محیط	آموزش و راهنمایی بهورزان و مراقبین سلامت خانواده درخصوص بهداشت آب و فاضلاب					*	
۴۰	ثبت اطلاعات و بهره برداری از سامانه های مرتبط با سلامت محیط و کار حسب نوع شرح وظایف ابلاغی	ثبت ، رصد و تایید اطلاعات و تدوین گزارش های درخواستی حسب مورد	*			*	*	

سلامت محیط : بهداشت محیط خانوار							
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۱	ایمنی غذا در محیط خانوار (بهداشت مواد غذایی، سیستم پخت و پز با استفاده از روش های بهداشتی)	- بازدید و بررسی وضعیت بهداشت و ایمنی مواد غذایی از جمله وضعیت ساختمانی آشپزخانه و محل نگهداری مواد غذایی خانوار های روستایی و حاشیه شهر ها(در شهرها از طریق سرشماری بصورت سالیانه انجام شود)	*			*	
		- پیگیری موارد مرتبط با بهداشت و ایمنی مواد غذایی و اعلام آن به کاردان / کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشتی درمانی / مرکز خدمات جامع سلامت	*			*	
		- ارجاع فوری به مرکز بهداشت شهرستان در صورت وجود موارد حاد بهداشتی مواد غذایی در منطقه	*		*	*	
		- کنترل نمک های مصرفی خانوار	*			*	
۲	محیط فیزیکی مسکن(آلاینده های محیطی از جمله جمع آوری و دفع پسماند، نظافت	- بازدید و بررسی وضعیت بهداشت محیط مسکن خانوار های (در شهرها از طریق سرشماری بصورت سالیانه انجام شود)	*			*	
		- بررسی ، شناسائی و ارائه گزارش وضعیت مسکن خانوار روستائی/ حاشیه شهر از لحاظ محل طبخ غذا ، پخت نان ، وسایل گرمایشی (کرسی ، بخاری و نوع سوخت مصرفی و) و نحوه تامین آب گرم به منظور مصارف بهداشتی بر اساس فرم پرونده خانوار از طریق سرشماری	*			*	

سلامت محیط : بهداشت محیط خانوار							
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
۳	عمومی، گاز رادون، سوخت و بهداشت آب و فاضلاب	- شناسایی خانوارهای فاقد سرویس بهداشتی روستایی از طریق سرشماری سالانه خانه بهداشت	*			*	
		- بازدید و بررسی نحوه جمع آوری و دفع مدفوع خانوار روستایی و حاشیه شهرها	*			*	
		- بازدید و بررسی محل نگهداری دام و طیور خانوار روستایی و حاشیه شهر	*			*	
		- جلب مشارکت شوراهای بهداشت روستا، دهیارها و کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت همکاری	*			*	
		- ارائه راهکارهای عملی به منظور ارتقاء وضعیت بهداشتی خانوار و پیگیری و ارجاع موارد مرتبط	*			*	
		- ثبت اطلاعات مرتبط با سلامت محیط خانوار در سامانه هاس مرتبط و ارائه گزارش های لازم	*			*	
		- معرفی و آموزش تجهیزات مولد اشعه در منازل و اماکن مسکونی	*			*	
		- نظارت و کنترل بهداشت مواجهه با گاز رادون و پرتوهای فرابنفش خورشیدی در منازل مسکونی با توجه به خود اظهاری و گزارش های مردمی				*	

سلامت محیط : بهداشت محیط خانوار							
ردیف	عناوین خدمات	شرح خدمت	بهورز	مراقب سلامت	پزشک	کاردان / کارشناس بهداشت محیط	راهنما
		- آموزش در خصوص بهداشت مواجهه با گاز رادون و پرتوهای فرابنفش خورشیدی در منازل مسکونی				*	
۴	اطلاع رسانی در خصوص اهمیت مدیریت جزء ویژه پسماند های پزشکی در خانوار	- آموزش در خصوص اهمیت و تفکیک مدیریت جزء ویژه پسماند های پزشکی در خانوار	*		*	*	

پیوست ۱۶: بسته خدمات بهداشت حرفه ای در سطوح ۱ و ۲ و ۳

منبع آموزش	کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز خدمات جامع سلامت	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	بهورز	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
<u>بسته آموزشی بهداشت حرفه ای بر اساس بسته خدمت</u> دستورالعمل فرم بازدید کارگاهی – بسته خدمت	✓			✓	شناسایی کارگاههای حوزه تحت پوشش	شناسایی و ثبت اطلاعات عمومی کارگاهها و واحدهای شغلی	۱
	✓			✓	شناسایی و بازدید از کارگاه های خانوادگی (کشاورزی، قالی بافی، معادن و امثالهم) منطقه با مشارکت سرپرست خانوار		
	✓			✓	ثبت اطلاعات حاصل از شناسایی در بخش عمومی فرم بازدید کارگاهی		
	✓			✓	ثبت اطلاعات عمومی واحدهای کارگاهی در سامانه		

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۲	بازرسی / بازدید بهداشت حرفه ای	تهیه برنامه زمانبندی بازرسی/بازدید از کارگاههای تحت پوشش			✓	✓	دستورالعمل تکمیل فرم گزارش دهی بازرسی
		بازرسی / بازدید مستمر از کارگاهها بر اساس یک برنامه بازرسی اولویت بندی شده بر مبنای درجه بندی ریسک خطر کارگاهها			✓	✓	دستورالعمل بازرسی بهداشت کار
		بازدید از کارگاههای زیر بیست نفر واقع در روستا تحت نظارت مرکز بهداشتی درمانی روستایی	✓			✓	دستورالعمل بازرسی بهداشت کار
		بازرسی/ بازدید ویژه (حوادث شیمیایی، رسیدگی به شکایات، نظارت بر تشکیلات بهداشت حرفه ای و ...)			✓	✓	دستورالعمل بازرسی بهداشت کار
		بازرسی/بازدید در خارج از ساعات اداری و ثبت اطلاعات در فرم های مربوطه (طرح تشدید بازرسی)			✓	✓	

ردیف	عنوان خدمآ	شرح خدمآ	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		آبآ اطلاعات فرمهای بازرسی کارگاهی در سامانه			✓	✓	راهنمای آبآ بازرسی در سامانه جامع بازرسی
		آکمیل فرم های اختصاصی برای سایر بازدید های ویژه و آبآ اطلاعات در سامانه			✓	✓	آستورالعمل بازرسی بهداشت کار
		آبآ ارزیابی ها و بهسازیهای انجام شده در کارگاهها و واحدهای شغلی واجد ریسک فاکتورهای شغلی در سامانه			✓	✓	راهنمای سامانه جامع بازرسی
		آهیه و ارسال گزارش نواقص بهداشتی موجود به کارشناس بهداشت حرفه ای سطوح مافوق جهت پیگیریهای لازم نظیر: صدور اعلام نواقص، آخطاریه بهداشتی و معرفی به دادگاه	✓			✓	راهنمای فرم اعلام نواقص و معرفی به دادگاه
		پیگیریهای لازم جهت رفع نواقص بهداشتی موجود بر اساس مقررات			✓	✓	راهنمای اعلام نواقص و معرفی به دادگاه

منبع آموزش	کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز خدمات جامع سلامت	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	بهورز	شرح خدمت	عنوان خدمت	ردیف
<u>فصل چهارم قانون کار</u> راهنمای اعلام نواقص و معرفی به دادگاه	✓	✓			ارجاع به سطوح بالاتر برای پیگرد قانونی کارفرمایان متخلف از موازین بهداشت حرفه ای		
دستورالعمل بازرسی بهداشت کار	✓	✓			همکاری با کارفرما برای رفع نواقص بهداشتی		
دستورالعمل بازرسی بهداشت کار	✓				در صورت رفع نواقص بهداشتی همکاری با کارفرما به منظور رفع تعطیلی و ادامه فعالیت کارگاه		
- دستورالعمل تکمیل <u>فرمهای صدا سنجی</u>	✓	✓			شناسایی کارگاههای دارای صدا بر اساس فرمهای غربالگری صدا		

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کاربران کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۳	برنامه مقابله با صدا در محیط کار	ارزیابی صدای محیط کار				✓		- فرمهای غربالگری صدا
		ارائه آموزش های مرتبط با عوارض و بیماری های مرتبط با صدای شغلی				✓		- راهنمای آموزشی صدا
		نظارت بر خدمات مرتبط با سنجشها و کنترلهای انجام شده در محیط های کاری دارای صدای بالاتر از حد مجاز				✓		در محیط کار
		تکمیل فرمهای گزارش دهی صدا و ارسال به سطح بالاتر				✓	✓	برنامه مقابله با صدا در محیط کار
	تأمین روشنایی مناسب در محیط کار	سنجش روشنایی و تکمیل فرم ها				✓		بسته آموزشی روشنایی در محیط کار و

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۴							<u>دستورالعمل تکمیل فرم ها</u>
		نظارت بر ارزشیابی، اندازه گیری و روشنایی موضعی و عمومی و درخشندگی بر اساس فرمها و دستورالعملهای یکسان سازی شده در سامانه جامع بازرسی مرکز سلامت محیط و کار و ابلاغی از مرکز سلامت محیط و کار			✓	✓	<u>بسته آموزشی روشنایی در محیط کار</u>
		نظارت بر خدمات مرتبط با اقدامات اصلاحی انجام شده در محیطهای کاری فاقد روشنایی مناسب			✓	✓	<u>فرمهای گزارش گیری سنجش روشنایی</u>
		تکمیل فرمهای گزارش دهی برنامه و ارسال به سطح بالاتر			✓	✓	<u>عمومی و موضعی در محیط کار</u>
	برنامه مداخله ارگونومی در محیط کار	ارزیابی ایستگاههای کاری و ریسک فاکتور های ارگونومی				✓	<u>راهنمای جامع طراحی ایستگاه کار ارگونومیک</u>

ردیف	عنوان خدمآ	شرح خدمآ	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۵		نظارت بر ارزیابی ایستگاههای کاری و ریسک فاکتور های ارگونومی			✓	✓	- راهنمای جامع ارزیابی محیط کار از دیدگاه ارگونومی - راهنمای اجرای ارگونومی در کشور
		نظارت بر اجرای مداخلات و بهسازی های ارگونومیکی در کارگاههای دارای ریسک فاکتورهای ارگونومیکی			✓	✓	راهنمای آنآروپومتری استاتیکی کارگران ایرانی
		تکمیل فرمهای گزارش دهی برنامه و ارسال به سطح بالاتر				✓	راهنمای تکمیل فرم گزارش دهی آموزش

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز خدمات جامع سلامت	منبع آموزش
۶	برنامه کنترل عوامل زیان آور شیمیایی (سیلیس ، آزبست ، جیوه و سرب) در محیط کار	شناسایی کارگاههای دارای آزبست ، سیلیس جیوه و سرب				✓	- راهنمای کنترل سیلیس آزاد در محیط کار - دستورالعمل شرایط و ویژگیهای انبارهای مواد شیمیایی و سموم
		ارسال نمونه های مشکوک به آزبست ، سیلیس جیوه و سرب آزمایشگاههای مرجع			✓	✓	-راهنمای شناسایی و ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار (جلد اول تا جلد ششم)

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کاربران کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
								- راهنمای کنترل سرب در محیط کار - راهنمای کاربرد جیوه
		ارزیابی عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار					✓	
		نظارت بر ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی (آزبست، سیلیس، جیوه و سرب)				✓	✓	
		اقدامات و پیگیریهای لازم جهت کنترل آزبست از جمله آزبست کریزوتایل در محیط کار مطابق کنوانسیون روتردام و مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست				✓	✓	- راهنمای شناسایی و ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار (جلد اول تا جلد ششم)- راهنمای کنترل سیلیس آزاد در محیط کار
		اطلاع رسانی به ذینفعان، صاحبان صنایع و شرکتهای تولید و مصرف کننده جهت حذف تدریجی جیوه مطابق کنوانسیون میناماتا					✓	

ردیف	عنوان خدمآ	شرح خدمآ	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
					✓		- دستورالعمل شرایط و ویژگیهای انبارهای مواد شیمیایی و سموم - راهنمای کنترل سرب در محیط کار - راهنمای کاربرد جیوه
		نظارت بر خدمات مرتبط با سنجش عوامل زیان آور شیمیایی و بهسازی انجام شده در محیط های کاری واجد این عوامل			✓	✓	راهنمای شناسایی و ارزشیابی عوامل زیان آور شیمیایی در محیط کار (جلد اول تا جلد ششم)
		تکمیل فرم های گزارش دهی برنامه کنترل عوامل شیمیایی وارسال به سطح بالاتر				✓	دستورالعمل تکمیل فرم های بازرسی

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کار دان /کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۷	برنامه مدیریت ایمنی شیمیایی	نظارت و پیگیری و اجرای اقدامات لازم در مورد نظام هماهنگ برچسب گذاری مواد شیمیایی			✓	✓		راهنمای برچسب گذاری مواد شیمیایی
		اجرای برنامه مدیریت حوادث شیمیایی و تکمیل چک لیست های مربوطه قبل و بعد از وقوع حوادث شیمیایی برای ارائه به سطوح مافوق و ثبت آن در سامانه				✓		برنامه مدیریت حوادث شیمیایی در محیط کار
		مشارکت در اجرای طرح تدوین پروفایل ایمنی شیمیایی درمورد مواد شیمیایی مورد مصرف در منطقه				✓		فرم و دستورالعمل بین المللی پروفایل ایمنی شیمیایی
۸	ارتقاء استانداردهای محیط کار	نظارت بر ارزیابی ریسک فاکتورهای شغلی مطابق کتاب حدود مجاز مواجهه شغلی				✓		راهنماهای تخصصی حدود مجاز مواجهه شغلی Markazsalamat.behdasht.gov.ir

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۹	خود اظهاری کارفرمایان	آموزش کارفرمایان در خصوص نحوه تکمیل چک لیستهای خوداظهاری			✓	✓	چک لیست های خود اظهاری کارفرمایان در کارگاه از دیدگاه بهداشت حرفه ای
		پیگیری تکمیل چک لیست های خوداظهاری	✓		✓		
		نظارت و ارزیابی چک لیست های خود اظهاری تکمیل شده و ارسال گزارش به سطح بالاتر			✓	✓	راهنمای چک لیست خوداظهاری کارفرمایان در صنایع
۱۰	برنامه کنترل عوامل مخاطره آمیز در ریخته گری ها	نظارت بر کاهش آلاینده های شیمیایی مخاطره آمیز آلاینده های شیمیایی در صنعت ریخته گری			✓	✓	راهنمای بهداشت حرفه ای در مشاغل ریخته گری
		تکمیل فرمهای گزارش دهی برنامه ریخته گری و ارسال به سطح بالاتر				✓	
۱۱	برنامه بهداشت قالببافان (طرح بقا)	شناسایی کارگاه های قالببافی خانوادگی	✓			✓	برنامه بهداشت قالببافان

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		جمع بندی فرمهای ثبت اطلاعات کارگاه های قالببافی تکمیل شده و اعلام موارد مورد نیاز برای بهسازی به سطوح بالاتر				✓	برنامه بهداشت قالببافان
		نظارت در برنامه های ارزشیابی کارگاههای قالببافی			✓	✓	برنامه بهداشت قالببافان
		حضور در برنامه های مشترک برون بخشی بر اساس اعلام مرکز بهداشت شهرستان	✓			✓	
		نظارت در برنامه های ارزشیابی کارگاه های قالببافی			✓	✓	
۱۲	برنامه بهداشت کشاورزی روباز و مسقف در مزارع، باغات، حوضچه های پرورش ماهی	بازدید از کارگاه های کشاورزی واقع در روستا و ثبت آن در سامانه	✓			✓	
		آموزش شاغلین کارگاههای و افراد دارای زمین کشاورزی که در فضای باز کار می کنند) ✓	✓			✓	راهنما و دستورالعمل جامع بهداشت کشاورزی
		✓					✓

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت			بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش	
✓		✓	✓					✓			
		شناسایی و بازدید مراکز توزیع کود و سموم در محدوده تحت پوشش						✓	✓		
		پیگیری انجام معاینات شاغلین کلیه کارگاههای خانگی، شاغلین کشاورزی فضای باز و شاغلین کارگاههای ثبت شده			✓			✓			
		مشارکت در جلب امکانات بهداشتی برای کشاورزان از سایر بخشها نظیر جهاد کشاورزی، کمیته امداد، دهرداری / شهرداری...			✓			✓			

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهبود	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۱۳	برنامه بهداشت معادن	شناسایی و بازدید از معادن تحت پوشش	✓		✓	✓		برنامه عملیاتی کنترل ریسک فاکتورهای بهداشتی در معادن و دستورالعمل ها
		تکمیل فرم گزارش دهی برنامه بهداشت حرفه ای در معادن			✓	✓		برنامه عملیاتی کنترل ریسک فاکتورهای بهداشتی در معادن
		آموزش در خصوص شناسایی، ارزیابی و اقدامات پیشگیرانه و کنترلی	✓		✓	✓		راهنمای بهداشت معدنکاران
		نظارت بر ارزیابی ریسک فاکتورهای بهداشت معادن			✓	✓		دستورالعمل های بهداشتی
		بازرسی ونظارت در خصوص تسهیلات و تاسیسات بهداشتی			✓	✓		آیین نامه تسهیلات و تاسیسات بهداشتی

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کاربران کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۱۴	برنامه بهداشت پرتوکاران	ارجاع کارفرمایان متخلف در عدم جذب بکارگیری کاردان-کارشناس بهداشت حرفه ای و عدم تشکیل کمیته حفاظت فنی و بهداشتی کار به مراجع قضایی			✓	✓	✓	آیین نامه کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار
		آموزش به کارفرمایان و کارگران معادن	✓		✓	✓		
		آموزش روشهای کنترلی برای حذف یا کاهش مواجهه زیان آور با پرتوها					✓	مقررات و آیین نامه های مصوب سازمان انرژی اتمی
		نظارت بر اجرای برنامه های کنترلی برای حذف یا کاهش مواجهه زیان آور با پرتوها					✓	<u>راهنما و دستورالعمل جامع بهداشت پرتوکاران</u> (پرتوهای غیر یونساز)
		تکمیل فرم گزارش دهی برنامه بهداشت پرتوکاران					✓	
		مشارکت و همکاری در برنامه های ارزشیابی پرتوهای یونیزان و غیر یونیزان در محیط کار					✓	

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		آموزش و نظارت بر بکارگیری لوازم حفاظت فردی در برابر پرتوها	✓			✓	
۱۵	برنامه سلامت کار در بیمارستان ها	نظارت بر عملکرد واحد های بهداشت حرفه ای بیمارستانها و تکمیل چک لیست پایش واحد بهداشت حرفه ای و طب کار در بیمارستان			✓	✓	استاندارد اعتبار بخشی بیمارستانها
		آموزش و توجیه دستورالعمل ها و آیین نامه های صادره از سطوح بالا			✓	✓	
		نظارت بر اجرای قوانین و مقررات مربوطه			✓	✓	
		نظارت بر اندازه گیری و کنترل عوامل زیان آور محیط کار در بیمارستانها			✓	✓	
		همکاری با تیمهای اعزامی از سطوح بالاتر به منظور ارزیابی بیمارستان در برنامه اعتبار بخشی و دیگر برنامه های پایشی			✓	✓	راهنمای استانداردهای بیمارستانی OSHA
۱۶	ایجاد و توسعه تشکیلات بهداشت حرفه ای در کارگاه ها و واحدهای شغلی	شناسایی کارگاه های مشمول ایستگاه بهگر و هماهنگی با مرکز خدمات جامع سلامت و اقدامات لازم در مراحل نگهداری و ایجاد ایستگاه های بهگر در کارگاه های مشمول در مراحل انتخاب بهگر، اعزام منتخبین به دوره های آموزشی، برقراری نگهداری وسایل و امکانات کیت بهگر	✓			✓	- دستورالعمل ارائه مراقبتهای اولیه بهداشتی به کارگران

ردیف	عنوان خدمآ	شرح خدمآ	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	کارآان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز خدمات جامع سلامت	منبع آموزش
		آعیین کارگاه‌ها و واحدهای شغلی مشمول ایستگاههای بهگر، خانه بهداشت کارگری، کمیآه‌های حفاظآ فنی و بهداشت کار در حاشیه شهر	✓			✓	<u>دستورالعمل</u> <u>ایستگاههای بهگر</u>
		هماهنگی برون بخشی در جهت استقرار تشکیلات بهداشت حرفه‌ای در کارگاه‌ها و واحدهای شغلی مشمول			✓	✓	
		آبآ اطلاعات در فرم نظارت بر تشکیلات بهداشت حرفه ای در کارگاه‌ها و واحدهای شغلی	✓			✓	
		نظارت بر عملکرد بهگران، بهداشتیاران کار، کارشناسان و کارآانهای شاغل در کارگاه ها و واحدهای شغلی			✓	✓	
		ایجاد ایستگاه بهگر در کارگاههای مشمول (۲۰-۴۹ نفر شاغل) و خانه بهداشت کارگری در کارگاههای (۵۰ - ۴۹۹ نفر شاغل) در منطقه که فاقد تشکیلات مزبور می-باشند			✓	✓	
		ایجاد خانه بهداشت کارگری مشترک برای مجآمعهای کارگاهی کوچک و جایگاه‌های عرضه سوخت			✓	✓	

فدماآ سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمآ	شرح خدمآ	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		ارزشیابی عملکرد تشکیلات بهداشت حرفه ای در کارگاه های منطقه و رفع مشکلات موجود و ارتقاء برنامه			✓	✓	
۱۷	برنامه بهداشت حرفه ای کارگاه های ساخآمانی	هماهنگی با ارگان های مرتبط با کارگاه های ساخآمانی			✓	✓	برنامه عملیاتی ارایه خدمات بهداشت حرفه ای در کارگاه های ساخآمانی
		آموزش به کارفرمایان و کارگران ساخآمانی	✓			✓	
۱۸	برنامه سلامت ، ایمنی و بهداشت عوامل اجرایی پسماندها	بازدید اولیه و پیگیری و تهیه گزارش عملکرد مدیران اجرایی در برنامه سلامت، ایمنی و بهداشت شاغلین پسماندها در روستا و حاشیه شهر ها و اعلام نواقص به مدیران مربوطه و تعیین مهلت مقرر برای رفع نواقص			✓	✓	- دستورالعمل "سلامت ایمنی و بهداشت عوامل اجرایی پسماند
		ارجاع کارفرمایان متخلف در خصوص پسماندها به مراجع قضایی			✓	✓	
		شناسایی عوامل اجرایی پنج نوع پسماند در مراحل جمع آوری، حمل ونقل و بازیافت پسماند	✓			✓	

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهبود	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	منبع آموزش
		آموزش مدیران اجرایی در زمینه تکمیل مجموعه برنامه عملیاتی سلامت، ایمنی و بهداشت شاغلین پسماندها در واحد تحت پوشش خود				✓	برنامه عملیاتی سلامت ، ایمنی و بهداشت عوامل اجرایی پسماندها
		تعیین گروه اولی شاغلین پسماندها در منطقه				✓	
		بازدید/ بازرسی از واحدهای مشمول و پیگیری تا پوشش کامل گروه اولی منطقه از ۱۲ مبحث دستورالعمل سلامت ، ایمنی و بهداشت عوامل اجرایی مشمول ماده ۵ قانون مدیریت پسماندها				✓	
۱۹	برنامه مشاغل سخت و زیان آور	دریافت مشخصه های عمومی (شغل متقاضی ، آدرس کارگاه و تلفن) از معاونت بهداشتی دانشگاه				✓	قانون و آیین نامه اجرایی اصلاح ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی فرم های ۱و۲و۳
		بررسی پرونده بهداشتی کارگاه متقاضی و تنظیم گزارش سوابق مواجهه متقاضی/ متقاضیان				✓	
		تعیین تاریخ بازدید از کارگاه و حضور در محل				✓	

فدماآ سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمآ	شرح خدمآ	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		بررسی مقدمات و انجام سنجش‌ها / نظارت بر نحوه کار شرکتی که سنجش مواجهات با عوامل زیان‌آور را انجام می‌دهد			✓	✓	
		تنظیم گزارش نهایی مشآمل بر سوابق، نتایج بازدید و مستندات اندازه‌گیری و ارسال آن به معاونآ بهداشتی دانشگاه ذیربط			✓	✓	
۲۰	برنامه کنآرل کیفیت خدمات از طریق آزمایشگاه‌های بهداشت حرفه ای	اعلام موارد نمونه برداری‌ها و سنجش‌های در حال انجام در منطقه آحت پوشش (در بخش دولآی و خصوصی) به معاونآ بهداشتی			✓	✓	روش‌های استاندارد آنالیز و سنجش عوامل زیان‌آور محیط کار و کنآرل کیفیت خدمات تخصصی بهداشت حرفه ای
		مشارکت فعال با آزمایشگاه بهداشت حرفه‌ای معاونآ بهداشتی دانشگاه در برنامه کنآرل کیفیت خدمات تخصصی بهداشت حرفه‌ای			✓	✓	
		انجام سنجش‌ها و نمونه‌برداری در بررسی‌های آنی و مقدماتی با استفاده از کیت سیاری بهداشت حرفه‌ای در هنگام بازرسی (حداقل ۱۰٪ کل بازبدهای کارگاهی)			✓	✓	

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهبود	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		تنظیم گزارش سنجش ها و نظارت بر خدمات تخصصی منطقه و ارسال به آزمایشگاه بهداشت حرفه ای معاونت بهداشتی دانشگاه			✓	✓		
۲۱	برنامه پایش ، نظارت و ارزشیابی عملکرد بهداشت حرفه ای	تنظیم و ضیظ و نگهداری به روش مناسب پرونده های کارگاهی و در دسترس قرار دادن پرونده ها برای بررسی تیم های پایش و نظارت اعزامی			✓	✓		برنامه عملیاتی پایش ، نظارت و ارزشیابی عملکرد بهداشت حرفه ای و فرم های آن
		دریافت گزارش تیم پایش اعزامی			✓	✓		
		برنامه ریزی برای اقدامات اصلاحی و رفع نواقص اعلامی از سوی تیم پایش ونظارت			✓	✓		
					✓	✓		

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		تنظیم گزارش تفصیلی اقدامات اصلاحی و ارسال به سطح بالاتر						
۲۲	برنامه دسترسی عادلانه به خدمات درمانی مصدومین حوادث ناشی از کار	بررسی کارگاه‌ها و واحدهای شغلی منطقه و تعیین توزیع کارگاهها به تفکیک زیر ۲۰ نفر و بالای ۲۰ نفر شاغل	✓				✓	<u>برنامه عملیاتی</u> <u>دسترسی عادلانه به</u> <u>خدمات درمانی</u> <u>مصدومین حوادث ناشی</u> <u>از کار</u>
		بررسی توان بالقوه کارگاه‌های دارای تشکیلات بهداشت حرفه ای به ارائه کمکهای اولیه در موقع بروز حوادث ناشی از کار	✓				✓	
		بررسی وضعیت موجود پوشش خدمات درمانی در مرکز بهداشتی درمانی روستایی / پایگاه حاشیه شهر / مرکز سلامت جامعه / درمانگاه‌های تامین اجتماعی / بیمارستانها وسایر مراکز به مصدومین حوادث ناشی از کار در کارگاه‌های زیر ۲۰ نفر	✓		✓		✓	

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		بررسی وضعیت موجود پوشش خدمات درمانی در مرکز بهداشتی درمانی روستایی / پایگاه حاشیه شهر / مرکز سلامت جامعه / درمانگاه‌های تامین اجتماعی / بیمارستانها و سایر مراکز به مصدومین حوادث ناشی از کار در کارگاه‌های دارای ۲۰-۵۰ نفر شاغل	✓		✓	✓	
		اقدام به توانمند سازی کارگاه‌ها به انتقال مصدوم به اولین مرکز درمانی در منطقه	✓		✓	✓	
		تنظیم گزارشات تفصیلی، انتقال اطلاعات وضعیت موجود به معاونت بهداشتی دانشگاه برای تجدید/ بازسازی / تکمیل آن و جلب مشارکت آنان برای ارتقاء سیستم موجود در رفع نیازهای منطقه			✓	✓	
		آموزش، نظارت بر تکمیل فرمهای ثبت حوادث و اقدامات درمانی به مصدومین حوادث ناشی از کار در نرم افزار برنامه احصای شاخص میزان بروز آسیبهای کشنده و غیر کشنده ناشی از کار به تفکیک نوع خدمات دریافتی از گروه شاخصهای عدالت در سلامت			✓	✓	
۲۳	نظارت و کنترل کیفیت خدمات تخصصی بهداشت حرفه ای در منطقه	کسب فهرست شرکتهای مراکز خصوصی ارائه دهنده خدمات بهداشت حرفه ای و طب کار دارای مجوز فعالیت از کمیته صدور مجوز این نوع خدمات در معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده ذیربط			✓	✓	✓

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهبود	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت	کاربران/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		اطلاع رسانی مناسب در منطقه برای دسترسی جامعه هدف (کارفرمایان ، مدیران اجرایی، کارگران، کاردانها و کارشناسان بهداشت حرفه ای شاغل در کارگاه ها و واحدهای شغلی و شاغلین، نهادها، تشکلهای و...) به خدمات تخصصی بهداشت حرفه ای و طب کار			✓		✓	برنامه دستورالعمل ها و آیین نامه ها و روش های اجرایی ابلاغ شده
		نظارت بر نمونه برداری وسایر خدمات شرکت های ارائه دهنده خدمات بهداشت حرفه ای با حضور بازرس بهداشت حرفه ای درمحل انجام کار و ثبت اطلاعات و گزارش به مرکز			✓		✓	
		نمونه برداری / تحویل نمونه ها به شرکتها ومراکز ارائه خدمات بهداشت حرفه ای در فرایندهای کنترل کیفیت خدمات تخصصی			✓		✓	
		تکمیل فرمهای اطلاعاتی و تنظیم گزارشهای شرکتها و ارسال به مرکز			✓		✓	
		نظارت بر عملکرد شرکت های ارائه خدمات بهداشت حرفه ای و طب کاربه ستاد مرکز بهداشت یا مدیریت شبکه			✓		✓	
		آموزش چهره به چهره در زمینه بهداشت حرفه ای و سلامت نیروی کار			✓		✓	

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کارشان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۲۴	فرهنگ سازی، هماهنگی و جلب مشارکت فعال	مشارکت فعال در برنامه های آموزشی و اطلاع رسانی مؤثر کارفرمایان، مدیران اجرایی واحدهای شغلی، شورا و سایر تشکلهای رسمی در حاشیه شهر و روستا، شاغلین و بهگران در زمینه بهداشت حرفه ای و جلب مشارکت آنان در توسعه محیطهای کاری سالم			✓	✓	اطلاعات کارشناسی بهداشت حرفه ای بروشور و کتاب روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه ای
	طب کار	نظارت و پیگیری بر برنامه معاینات ادواری شاغلین مطابق با دستورالعمل های مربوطه و نظارت و پیگیری بر تکمیل اطلاعات معاینات سلامت شغلی در سامانه جامع بازرسی			✓	✓	- آیین نامه تاسیس مراکز تخصصی طب کار -دستوالعمل معاینات سلامت شغلی
		ارجاع موارد مشکوک به بیماریهای شغلی و مصدومین ناشی از کار به مراکز تخصصی طب کار				✓	راهنمای بسته خدمات بهداشت حرفه ای

خدمات سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهبود	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کارخان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
		اطلاع رسانی مناسب در منطقه برای دسترسی جامعه هدف (کارفرمایان، مدیران اجرایی، کارگران، کاردانه‌ها و کارشناسان بهداشت حرفه ای شاغل در کارگاه‌ها و واحدهای شغلی و شاغلین، نهادها، تشکلهای و...) به خدمات بهداشت حرفه ای و طب کار			✓	✓	دستورالعمل تکمیل فرم پرونده پزشکی شاغل
۲۶	برنامه کنترل استرس های حرارتی (گرما و سرما) در محیط کار	شناسایی کارگاههای دارای استرس های حرارتی	✓		✓	✓	راهنمای اندازه گیری استرس های دمایی در محیط کار-فرم بازرسی
		ارزیابی استرس گرمایی (WBGT سنجی) محیط کار				✓	
		ارائه آموزش های مرتبط با عوارض و بیماری های مرتبط با گرما و سرما در محیط کار				✓	
		نظارت بر خدمات مرتبط با سنجشها و کنترلهای انجام شده در محیط های کاری دارای استرس های دمایی بالاتر از حد مجاز				✓	
		بازرسی از کارگاهها و مجتمع های تولیدی سازمان زندان ها				✓	

فدماآ سلامت سطح اول

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهورز	پایگاه سلامت (کارشناس مراقب سلامت)	کارشناس بهداشت حرفه ای ستاد/مرکز بهداشت	خدمات جامع سلامت کاردان/کارشناس بهداشت حرفه ای مرکز	منبع آموزش
۲۷	برنامه بهداشت حرفه ای برای زندانیان شاغل	ارائه آموزش های لازم در خصوص بهداشت حرفه ای زندانیان شاغل				✓	دستورالعمل تکمیل فرم های بازرسی - راهنمای
		نظارت و شرکت در جلسات کمیته های حفاظت فنی و بهداشت کار				✓	دستورالعملهای بهداشتی و کرونا زندانیان